

Z OBRAD SENATU

Punktem zatytułowanym: Realizacja projektów uniwnych na Uniwersytecie Rzeszowskim rozpoczęło się 35/110/2011 posiedzenie Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego (15 grudnia). Przedstawiona przez prorektora ds. rozwoju i polityki finansowej dra hab. prof. UR Czesława Puchalskiego prezentacja była podsumowaniem programów, z których korzysta UR (projekty „miękkie” i „twarde”) oraz realnych efektów tej działalności.

W kolejnej części obrad prowadzący je rektor, prof. dr hab. Stanisław Uliasz, zaproponował projekt kalendarium i tematyki spotkań Senatu w semestrze letnim bieżącego roku akademickiego. Zaplanowano je na: 23 lutego, 29 marca, 26 kwietnia, 31 maja oraz 21 czerwca. W tej sprawie przyjęto uchwałę.

Głosowano również i zaaprobowano wnioski w sprawach osobowych: przedłużenia zatrudnienia dra hab. prof. UR Kazimierza Krupy (Wydział Ekonomii) na stanowisku profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony, ponadto w sprawie uzupełnienia składu Komisji Wyborczej Uniwersytetu Rzeszowskiego o przedstawiciela studentów.

Senat, na wniosek Senackiej Komisji ds. Decentralizacji i Finansów, podjął również uchwały w sprawie zatwierdzenia korekty planu rzeczowo-finansowego na 2011 rok oraz w sprawie prowizorium planu rzeczowo-finansowego na 2012 r.

Styczniowe posiedzenie Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego (26. 01. 2012 r.) rozpoczęło od przedstawienia propozycji uzupełnień w programie. W ramach tych uzupełnień zgłoszono:

- wniosek Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w sprawie zatrudnienia dr hab. Marty Uberman na stanowisku profesora nadzwyczajnego (po habilitacji),
- wnioski wydziałów: Filologicznego oraz Pedagogiczno-Artystycznego w kwestii uzupełnienia uchwały Senatu o zasadach rekrutacji na rok akademicki 2012/2013,
- projekt uchwały w związku z podpisaniem nowych umów z zagranicznymi uczelniami,
- wniosek Rady Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego o uruchomieniu studiów II stopnia na kierunku *nauki o rodzinie*,
- projekt uchwały w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego w latach 2012-2015.

Prowadzący obrady JM Rektor prof. dr hab. Stanisław Uliasz zaproponował, aby sprawy stadionu Resovii (wg pkt 5 zaproszenia), ze względu na skomplikowaną tematykę, trafiły w pierwszej kolejności do komisji senackich.

Senat zaakceptował powyższe propozycje. W styczniu br. zmarło dwóch studentów UR – Michał Lewicki i Maciej Adamek. Senat chwilą ciszy uczcił ich pamięć.

W dalszej części obrad przyjęto uchwałę w sprawie przekształcenia Zamiejscowego Wydziału Biotechnologii (w Weryni) w Zamiejscowy Instytut Biotechnologii Stosowanej i Nauk Podstawowych (na prawach wydziału) od 1 września 2012 r. oraz uchwałę w sprawie uruchomienia studiów II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka (na Wydziale Biologiczno-Rolniczym).

Na styczniowe posiedzenie, po zapoznaniu się ze sprawą, zostało z kolei przesunięte głosowanie wniosku Rady Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w sprawie uzupełnienia uchwały nr 278/04/2011 z 28 kwietnia 2011 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz form studiów na poszczególnych kierunkach w roku akademickim 2012/2013 o zasady rekrutacji na studia II stopnia, kierunek – nauki o rodzinie.

W końcowej części obrad, kiedy rozpatrywane są „sprawy różne”, za dotychczasową współpracę podziękował ustępujący przewodniczący Samorządu Studenckiego – pan Grzegorz Kolasiński. Jego miejsce zajął pan Dawid Paśko.

Z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku prowadzący obrady prof. Stanisław Uliasz złożył członkom społeczności akademickiej serdeczne życzenia.

Małgorzata Dworak

Przed przystąpieniem do realizacji merytorycznej części programu obrad JM Rektor prof. dr hab. Stanisław Uliasz, w towarzystwie prorektora ds. studenckich i kształcenia dr hab. prof. UR Elżbiety Dyni, wręczył dwóm studentom dyplomy za wyjątkowe zaangażowanie w sprawy wolontariatu (Mateusz Mokrzycki i Mariusz Zabrzecki), a także dokumenty potwierdzające przyznanie siedmiu osobom stypendiów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wyniki w nauce. Dyplomy otrzymali: Piotr Szewc (filologia germańska), Bartłomiej Marek Mucha (informatyka), Katarzyna Jabłońska (fizjoterapia), Karolina Sowa (fizjoterapia), Marta Tabaczyńska (turystyka i rekreacja), Paulina Jarosz (biotechnologia), Bartosz Woźniak (biotechnologia).

Sprawy zmian w *Statucie Uniwersytetu Rzeszowskiego*, wynikające ze zmiany ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* zdominowały dyskusję podczas tego posiedzenia. Propozycje Komisji Rektorskiej ds. Opracowania *Statutu* przedstawiał prorektor ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą prof. dr hab. Aleksander Bobko. Kilku sprawom (m.in.: skład Senatu, zasady zatrudniania w UR, tworzenie jednostek na prawach wydziału) poświęcono szczególną uwagę i przy jednym głosie wstrzymującym Senat przyjął dokument z nowymi zapisami.

W dalszej kolejności rozpatrywano projekt *Regulaminu Wyborczego Uniwersytetu Rzeszowskiego*, który, choć wywo-

Spis treści

Z obrad Senatu.....	1
Kronika Rektorska.....	3
350 lat Uniwersytetu Lwowskiego.....	4
Porozumienie Uniwersytetu z rzeszowskim ZUS.....	7
40 lat działalności naukowej prof. Józefa Ryżki.....	8
Prof. M. Malikowski odznaczony honorowym medalem.....	10
Noworoczne spotkanie środowiska uniwersyteckiego.....	11
Tadeusz Z. Błoński profesorem sztuk plastycznych.....	12
Doktorant na Wydziale Malarstwa ASP w Krakowie.....	13
Doktorant na Wydziale Wychowania Fizycznego.....	14
Nagrody ministra dla nauczycieli akademickich.....	15
Ludmila Jančoková.....	15
Laureaci ministerialnego konkursu Iuventus Plus.....	16
Wystawa „Każń profesorów lwowskich”.....	18
Dialogi z przestrzenią.....	20
Staż zagraniczny w Kaust nad Morzem Czerwonym.....	22
Z wizytą w Universidad de Zaragoza.....	24
Spotkania z aktorem w Uniwersytecie Rzeszowskim.....	27
O Polakach znad Morza Azowskiego.....	28
Polityka i humor. Longin Pastusiak.....	29
Posiedzenie komisji wyborczej UR.....	31
Rekordowy rok Wydawnictwa UR.....	32
IV Międzynarodowe Sympozjum Pielęgniarstwa.....	38
Konferencja „Bezpieczeństwo imprez masowych”.....	40
Sport a jakość życia. Ósma międzynarodowa konferencja.....	42
Uwarunkowania wykorzystania funduszy unijnych.....	43
Rola organizacji pozarządowych w promocji turystyki.....	44
Studenci z sekcji penitencjarnej na konferencji w Opolu.....	46
Współczesna rodzina-konkubinat?.....	47
Wokół panelu <i>Jeden świat – wiele możliwości</i>	48
Projekt społeczno-artystyczny „Jest taki kwiat”.....	49
Studentki w zakładzie karnym w Opolu Lubelskim.....	50
Politolodzy w Berlinie.....	51
Studenci dzieciom.....	52
W STERZE uczestniczyli rzeszowscy studenci.....	53
Bliżej twórców kultury.....	53
V Mistrzostwa UR w siatkówce mieszanej.....	54
Archeolodzy w Komitecie PAN.....	56
Spin Promotor.....	56
Wizyta studyjna w Nottodem Telemark University Colledge.....	57
Na granicy kontynentów.....	59
Karateka z AZS UR wicemistrzem Polski.....	60

łał mniejsze emocje, został przyjęty większością głosów (przy dwóch głosach wstrzymujących się).

Z kolei *Regulamin Wyborczy Studentów i Regulamin Wyborczy Doktorantów* głosowane będą na najbliższym posiedzeniu.

Prorektor ds. studenckich i kształcenia dr hab. prof. UR Elżbieta Dynia zreferowała projekty uchwał w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego (w latach 2012-2015) oraz zasad projektowania i weryfikacji programów kształcenia w Uniwersytecie Rzeszowskim. Po wysłuchaniu uwag zebrani przystąpili do głosowania. Senat zaakceptował proponowane treści (uchwała o laureatach i finalistach olimpiad – głosowanie jednomyślnie; zasady projektowania i weryfikacji programów kształcenia – 1 osoba przeciw, 5 osób wstrzymało się od głosu).

W wyniku tajnego głosowania zaakceptowano propozycję Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w sprawie zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego w uczelni dr hab. Marty Uberman oraz uzupełnienia Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich o osobę dr Ewy Bonusiak i Rady Bibliotecznej o studenta Marcina Karasia.

Jednomyślnie zaakceptowano przedstawiony Senatowi projekt uchwały o współpracy z instytucjami i uczelniami zagranicznymi.

Zgodnie głosowano ponadto nad propozycją uzupełnienia kwietniowej (278/04/2011) uchwały na temat zasad rekrutacji (dotyczy nauk o rodzinie oraz filologii polskiej).

Zebrani zaakceptowali także projekt uchwały, na wniosek Rady Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego, o uruchomieniu studiów II stopnia na kierunku nauki o rodzinie.

Na mocy podjętych przez Senat uchwał utworzone zostaną w UR dwa centra: Innowacyjnych Technologii oraz Modelowania Komputerowego.

Ostatnie, podjęte na styczniowym posiedzeniu Senatu uchwały dotyczyły *Kodeksu etyki pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego niebędących nauczycielami* oraz ustanowienia służebności gruntowej.

Ludwik Borowiec
Małgorzata Dworak

Wydaje Uniwersytet Rzeszowski za zgodą Rektora. Autorzy tekstów i współpracownicy nie otrzymują honorariów za publikacje. Zastrzegamy sobie prawo skracania, adiacji tekstów i zmiany tytułów. Nie odpowiadamy za treść reklam. Wszelkie prawa zastrzeżone.

ISSN 1642-6797

Druk: GRAFMAR, tel. 017 22 71 826

Adres Redakcji:

35-959 Rzeszów, ul. prof. S. Pigoń 8, tel. 17 872 10 26,

info@univ.rzeszow.pl

Redakcja: mgr Ewa Krzyżanowska, Wioletta Wrona, inż. Ludwik Borowiec

foto: Elżbieta Wójcikiewicz, autorzy tekstów i archiwum.

korekta: mgr Anna Szydło

Foto na okładce: Ewa Krzyżanowska

KRONIKA REKTORSKA

STYCZEŃ 2012

GRUDZIEŃ 2011

15 grudnia

Prof. dr hab. Stanisław Uliasz, jako przewodniczący Senatu UR, zwołał pierwsze posiedzenie Komisji Wyborczej, podczas którego wręczył akty powołania osobom wybranym przez Senat uczelni. Komisja Wyborcza UR liczy 23 członków: przedstawiciele profesorów i doktorów habilitowanych – 12 osób; przedstawiciele pozostałych nauczycieli akademickich – 4 osoby; przedstawiciele pracowników niebędących nauczycielami akademickimi – 2 osoby; przedstawiciele studentów i doktorantów – 5 osób.

19-20 grudnia

W Kijowie odbyła się promocja książki *Literatura Kresów-kresy literatury*, z udziałem autora prof. Stanisława Uliasza. Publikacja ukazała się w grudniu 2011 r. dzięki staraniom władz Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Tarasa Szewczenki (Instytut Filologii), Instytutu Literatury im. Tarasa Szewczenki Berdiańskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego oraz Międzynarodowej Szkoły Ukrainistyki Narodowej Akademii Nauk Ukrainy. Tłumaczenia na język ukraiński podjął się prof. dr hab. Rościsław Radyszewski – kierownik Katedry Polonistyki Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego. 19 grudnia 2011 roku odbyła się w murach tej uczelni promocja książki, na którą przybyli pracownicy i studenci Kijowskiego Uniwersytetu, a współorganizatorem przedsięwzięcia była Ambasada RP w Kijowie. Spotkanie z autorem stało się okazją do dyskusji na temat artystycznych ujęć pogranicza wschodniego w literaturze polskiej.

22 grudnia

Prof. Stanisław Uliasz, rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego, przyjął dra hab. prof. UR Kazimierza Krupę (Wydział Ekonomii), któremu wręczył dokumenty przedłużające zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Podczas rozmowy z rektorem prof. K. Krupa przedstawił informacje o planowanych konferencjach naukowych organizowanych z inicjatywy Zakładu Ekonomiki Inwestycji i Zarządzania Strategicznego.

9 stycznia

Prof. S. Uliasz przyjął dra Aleksandra Bentkowskiego, prezesa Klubu Resovia. Dyskutowano o dalszym przeznaczeniu klubowych obiektów w sytuacji, gdy RW Wychowania Fizycznego uważa, że stadion jest trudnym do utrzymania przez wydział obciążeniem.

10 stycznia

Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. S. Uliasz poinformował marszałka województwa podkarpackiego dra M. Karapytę o możliwościach rozwoju naszego Wydziału Medycznego i planach utworzenia kierunku lekarskiego.

16 stycznia

Rektor uczestniczył w oplatku przygotowanym przez NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Rzeszowskiego.

17 stycznia

W Rzeszowie obchodzono XV Dzień judaizmu w Kościele katolickim w Polsce. W sali sesyjnej Urzędu Miasta 3 osobom wręczono medale „Sprawiedliwy wśród narodów świata”, zorganizowano naukową sesję oraz dyskusyjny panel. W uroczystościach uczestniczył prof. S. Uliasz, rektor UR.

19 stycznia

Spotkaniem z JM Rektorem, prof. S. Uliaszem, rozpoczęła się dwudniowa kontrola zespołu Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunku biotechnologia.

W Uniwersytecie Rzeszowskim przebywała pani Elżbieta Bieńkowska - minister rozwoju regionalnego. Towarzyszyła jej pani Małgorzata Chomycz - wojewoda podkarpacki. Pani Minister wizytę w UR rozpoczęła wykładem *Przyszłość polityki spójności w Polsce w kontekście negocjacji nad przyszłą perspektywą finansową UE*, który odbył się w wyjątkowym momencie, po zakończeniu polskiego przywództwa w Unii Europejskiej, a przed przyjęciem unijnego budżetu. Pobyt Pani Minister w Rzeszowie był też okazją do zaprezentowania nowej uniwersyteckiej inwestycji w Zalesiu, zrealizowanej z projektu „Rozwój Polski Wschodniej”.

21 stycznia

Prof. S. Uliasz uczestniczył w organizowanym corocznie spotkaniu z emerytami Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Włodzimierz Bonusiak

350 LAT UNIwersytetu Lwowskiego

(część druga)

Agresja Trzeciej Rzeszy na ZSRR zmieniła sytuację Uniwersytetu Lwowskiego i całego społeczeństwa zamieszkałego na terenach anektowanych przez Związek Radziecki. Lwów został zajęty przez wojska niemieckie w godzinach wieczornych 30 czerwca 1941 r. W dniu 2 lipca, w godzinach porannych, Gestapo aresztowało prof. dra hab. Kazimierza Bartła (kilkukrotnego premiera i wicepremiera Drugiej Rzeczypospolitej, profesora Politechniki Lwowskiej). W nocy z 3 na 4 lipca 1941 r. grupy składające się z gestapowców i ukraińskich przewodników oraz tłumaczy dokonały aresztowań wśród profesury lwowskich uczelni, według uprzednio przygotowanych list. Uniwersytet Lwowski największe straty poniósł wśród kadry byłego Wydziału Lekarskiego. Przy ulicy Romanowicza mieszkało wówczas kilka rodzin profesorskich. Grupy gestapowców dokonały aresztowań wśród mieszkańców pięciu domów. Najstarszym był prof. dr med. Adam Sołowij, liczący wówczas 82 lata, emerytowany ordynator Oddziału Ginekologiczno-Położniczego Szpitala Powszechnego i dyrektor Szkoły Położnych. Aresztowano go wraz z synem Wojciechem oraz 19-letnim wnukiem Adamem Mięśowiczem. Także emerytem był prof. dr med. Roman Rencki – rzeszowianin, były kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych. Miał 74 lata, kilka dni wcześniej szczęśliwie udało mu się uniknąć śmierci podczas likwidacji przez NKWD osób przebywających w lwowskich więzieniach. W tym samym budynku mieszkał prof. dr med. Władysław Dobrzaniecki – ordynator Oddziału Chirurgicznego, kierownik Kliniki Chirurgicznej UJK. Aresztowa-

no go wraz z gospodynią i kolegą z czasów gimnazjum drem prawa Tadeuszem Tapkowskim. Na tej samej ulicy aresztowano także profesorów: Jana Greka, Tadeusza Ostrowskiego, Franciszka Groera. Prof. Jan Grek był kierownikiem Kliniki Terapeutycznej, przyjacielem prof. R. Renckiego. Był ożeniony z Marią Pareńską, której siostra Zofia była żoną Tadeusza Boya-Żeleńskiego. Po ucieczce przed Niemcami z Warszawy, Boy mieszkał u swego szwagra i został wspólnie z nim aresztowany. Po kilku godzinach gestapowcy ponownie przybyli do mieszkania prof. Greka, zabierając ze sobą żonę profesora, służącą i kucharkę. Prof. Tadeusz Ostrowski był kierownikiem Kliniki Chirurgicznej. W chwili aresztowania znajdowało się u niego kilka osób: jego przyjaciel dr med. Stanisław Ruff – ordynator Oddziału Chirurgicznego Szpitala Żydowskiego we Lwowie razem z żoną Anną i synem Adamem – inżynierem chemikiem, ksiądz dr Stanisław Komornicki – wykładowca nauk biblijnych i języka greckiego na UJK, Ketty Demkow – obywatelka Stanów Zjednoczonych, nauczycielka języka angielskiego i Maria Rejmanowa – pielęgniarka. Początkowo zabrano tylko mężczyzn, a następnie, tak jak u profesora Greka, wrócono po kobiety, które aresztowano wszystkie, łącznie z kucharką i pokojówką. Prof. Franciszek Groer, kierownik Kliniki Pediatrycznej został aresztowany sam, w jego domu nie znaleziono żadnych kosztowności, bo żona oddała je na przechowanie znajomym. W centrum miasta, przy ulicy Konopnickiej aresztowano prof. dra med. Władysława Sieradzkiego, kierownika Zakładu Medycyny Sądowej. Wraz

z nim uwięziono jego sublokatora Wolischa. W mieszkaniu przy ulicy Kampiana aresztowano kierownika Zakładu Anatomii Patologicznej prof. Witolda Nowickiego. Profesora dra med. Antoniego Cieszyńskiego aresztowała grupa, która jako jedyna pozostawiła w mieszkaniu przy ulicy Bogusławskiego jego syna Tadeusza, który miał wówczas 20 lat. Z mieszkania przy ulicy Piłsudskiego zabrano prof. dra med. Henryka Nausbauma-Hillarowicza, prof. Kliniki Chirurgicznej. Kolejnymi aresztowanymi byli: prof. dr med. Stanisław Progulski, pracownik Kliniki Pediatrii, doc. dr med. Stanisław Mączewski – ordynator Oddziału Ginekologiczno-Położniczego oraz doc. dr med. Jerzy Grzędziński – pracownik Kliniki Okulistycznej. Wydział Prawa UJK utracił w tę pamiętną noc jednego ze swych najwybitniejszych uczonych. Był nim prof. dr Roman Longechamps de Berier – kierownik Katedry Prawa Cywilnego, wybrany rektorem UJK w 1939 r. Razem z ojcem aresztowano trzech synów: 25-letniego Bronisława, 23-letniego Zygmunta i 18-letniego Kazimierza.

Ogromne straty poniosła także Politechnika Lwowska. Duża część profesorów Politechniki była bądź absolwentami Uniwersytetu Lwowskiego, bądź też współpracowała z jego naukowcami. Stąd warto przypomnieć ich nazwiska i funkcje. Oprócz wspomnianego już prof. Bartła, aresztowano prof. dra Kaspra Weigla – kierownika Katedry Miernictwa, zabierając go z mieszkania wraz z synem, 33-letnim Józefem – mgr. prawa. Prof. Stanisław Pilat – kierownik Katedry Technologii Naft i Gazów – mieszkając w tym samym domu co prof. Cieszyński, został aresztowany równocześnie z nim. Przy ulicy Nabelaka mieszkała spora grupa profesorów Politechniki, z których aresztowano prof. dra Kazimierza Stożka – kierownika III Katedry Matematyki wraz z dwoma synami – 29-letnim Eustachym – asystentem Politechniki i 24-letnim Emanuelem – absolwentem kierunku chemia. W willi przy tej samej ulicy mieszkał także prof. dr Roman Witkiewicz, kierownik Katedry Pomiarów Maszyn, aresztowany wraz z mieszkającym u niego woźnym Politechniki Józefem Wojtyną. Także na tej ulicy mieszkał aresztowany wówczas prof. dr Antoni Łomnicki – kierownik I Katedry Matematyki. Kolejnymi ofiarami byli: prof. dr Włodzimierz Krukowski – kierownik Katedry Pomiarów Elektrycznych oraz prof. dr Kazimierz Vetulani – kierownik Katedry Mechaniki Teoretycznej. Spoza Uniwersytetu i Politechniki aresztowano także prof. dra Edwarda Hamerskiego – profesora Lwowskiego Instytutu Weterynaryjnego, a 12 lipca 1941 r. z Akademii Handlu Zagranicznego prof. dra Henryka Korowicza, ekonomistę – pierwszego rektora tej uczelni, powstałej w 1937 r., oraz prof. dra Stanisława Ruzewicza – matematyka wybranego rektorem uczelni w 1939 r. Symptomatyczny był fakt, iż aresztowano żony tylko dwu profesorów (Ostrowskiego i Greka), zabierając z mieszkań obydwu również całą służbę. Profesorowie Grek i Ostrowski byli znanymi kolekcjonerami dzieł sztuki, aresztowanie wszystkich domowników umożliwiło gestapowcom rabunek ich dorobku. Tej pamiętnej nocy z 3 na 4 lipca grupy gestapowców chciały aresztować także kilku innych naukowców. Byli nimi zmarli w czasie wojny profesorowie: Adam Bednarski – z Kliniki Oku-

listycznej (zmarł 11 kwietnia 1941 r.), Napoleon Gąsiorowski – kierownik Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej (zmarł 27 czerwca 1941 r.), Roman Leszczyński – ordynator Oddziału Skórno-Wenerycznego (zmarł 12 marca 1940 r.), dr Ludwik Bernacki – dyrektor Ossolineum (zmarł 18 września 1939 r.). Można jedynie domniemywać, iż listę osób do aresztowania ułożono w Krakowie, a inspiracją do jej sporządzenia było aresztowanie profesorów krakowskich w październiku 1939 r. Kraków był do agresji Niemiec na ZSRR główną bazą nacjonalistów ukraińskich, wśród których coraz większe znaczenie zdobywała frakcja S. Bandery. Jego zwolennicy stanowili trzon formowanego przez Niemców od początku 1941 r. batalionu „Nachtigall”, który wziął następnie udział w ataku na ZSRR i jako pierwszy wkroczył do Lwowa. Układający listę nie mogli wiedzieć o śmierci części profesorów, a Niemcy im bezkrytycznie zaufali.

4 lipca 1941 r. bez wyroków sądowych w dwu egzekucjach zamordowano 22 profesorów i docentów lwowskich uczelni, 12 lipca kolejnych dwu, a prof. Bartła 26 lipca 1941 r. Tylko ten ostatni czyn został potwierdzony rozkazem H. Himmlera (zarzucano mu paradoksalnie dążenie do utworzenia Polskiej Republiki w ramach ZSRR). Wraz z profesorami zamordowano 17 osób, głównie członków ich rodzin i osoby przebywające w ich domach. Tylko prof. F. Groer został uwolniony przez gestapowców. Nasuwa się nieodparte skojarzenie, że mord profesorów lwowskich był realizacją zaleceń generalnego gubernatora Hansa Franka, który na posiedzeniu w dniu 30 maja 1940 r. powiedział: *Kłopoty, jakie mieliśmy z profesorami krakowskimi były okropne. Gdybyśmy tu załatwili tę sprawę, miałyby ona inny przebieg. Dlatego usilnie proszę panów, aby nikogo więcej nie odstawiać do obozów do Rzeszy, lecz tu przeprowadzać likwidacje lub wymierzać odpowiednie kary.* Wydarzenia we Lwowie były więc kolejnym etapem prowadzonej przez Niemców „Intelligenaktion”, która za głównego przeciwnika „Tysiącletniej Rzeszy” uznała polską inteligencję i dążyła do jej unicestwienia.

Włączenie Galicji Wschodniej do Generalnego Gubernatorstwa (1 sierpnia 1941 r.) zaowocowało zamknięciem, a następnie likwidacją wszystkich wyższych uczelni Lwowa. Zamknięto także polskie szkoły średnie. Od 1 kwietnia 1942 r. władze Generalnego Gubernatorstwa postanowiły jednak uruchomić kształcenie Ukraińców i Polaków w wyższych szkołach bez uprawnień akademickich. Początkowo określano je mianem instytutów, by od maja 1942 r. zmienić ich nazewnictwo na Państwowe Kursy Zawodowe (Staatlichen Institute Fachkurse in Lemberg). W listopadzie 1942 r. kursy medyczne połączono z farmaceutycznymi i utworzono Państwowe Medyczno-Przyrodnicze Kursy Zawodowe z oddziałami: medycznym i przyrodniczym (farmaceuci). Państwowe Kursy Techniczne miały pięć oddziałów: architekturę, budownictwo, budowę maszyn, chemię i elektrotechnikę. Uruchomiono także Państwowe Kursy Leśne, Państwowe Kursy Rolnicze w Dublanach oraz Państwowe Kursy Weterynaryjne. Studenci płacili czesne. Jedynie studenci ukraińscy mogli otrzymywać stypendia w formie zwolnienia z czesnego. Zająć

*"...Ваша одинока честь,
Ваші одинокий обов'язок,
як студентів університета,
здобувати знаня, науку для несення
користи і освіти своєму народови..."*

Іван Франко

dydaktyczne prowadzono w językach polskim, ukraińskim i niemieckim, w zależności od umiejętności wykładowcy, choć formalnie obowiązywał język niemiecki. Programy nauczania w zasadzie niewiele różniły się od przedwojennych programów polskich uczelni. Właśnie kursy medyczno-farmaceutyczne kontynuowały przedwojenne tradycje Uniwersytetu Jana Kazimierza. Kadre nauczającą na kursach stanowiło 136 pracowników naukowych, w tym 27 polskich profesorów i docentów oraz 44 dr. medycyny i lekarzy zatrudnionych na stanowiskach adiunktów i asystentów. Dyrektorem kursów medycznych był prof. Karl Schultze z Berlina, a kursów farmaceutycznych doc. Herst Bohme, a od 1943 r. dr Hellmut Fenslow. Silną grupę polskich profesorów stanowili: prof. Józef Markowski (dyrektor Zakładu Anatomii), prof. Tadeusz Baranowski (dyrektor Zakładu Chemii Fizjologicznej), prof. Józef Dadlez (dyrektor Zakładu Farmakologii), prof. Mieczysław Wierzuchowski (dyrektor Zakładu Fizjologii), prof. Zdzisław Steusing (dyrektor Zakładu Higieny i Bakteriologii), prof. Bolesław Jałowcy (dyrektor Zakładu Histologii), prof. Witold Ziembicki (dyrektor Zakładu Historii Medycyny), prof. Marian Franke (dyrektor Zakładu Patologii), prof. Franciszek Groer (dyrektor Kliniki Chorób Dzieci), prof. Jan Lenartowicz (dyrektor Kliniki Dermatologicznej), prof. Eugeniusz Artwiński (dyrektor Kliniki Neurologicznej), prof. Adam Gruca (dyrektor Kliniki Ortopedycznej i Chirurgii Dzieci), prof. Stanisław Laskownicki (kierownik Oddziału Urologicznego Kliniki Chirurgicznej), prof. Teofil Zalewski (dyrektor Kliniki Otolaryngologicznej), prof. Tadeusz Wilczyński (dyrektor Zakładu Farmakognosyki i Ogrodu Botanicznego), doc. Witold Grabowski (kierownik Zakładu Rentgenologii), doc. Włodzimierz Kuryłowicz (Zakład Higieny i Bakteriologii), doc. Zygmunt Albert (Zakład Patologii), doc. Bronisław Giędosz (Zakład Patologii), doc. Bolesław Popielski (Zakład Medycyny Sądowej), doc. Marian Westwalewicz (kierownik Zakładu Chemii Sądowej), doc. Stanisław Liebhart (Klinika Ginekologiczno-Położnicza), doc. Tadeusz Ceypek (Klinika Otolaryngologiczna), doc. Wik-

tor Jankowski (Klinika Otolaryngologiczna), doc. Wincenty Czarnecki (Klinika Chorób Wewnętrznych), doc. Leopold Jaburek (Klinika Neurologiczna), doc. Helena Schuster (kierownik Zakładu Patologii, w 1940 roku w Krakowie przyjęła narodowość niemiecką). Najliczniejszą grupę wśród studentów stanowili Ukraińcy. Od kwietnia do lipca 1941 r. na kursach medycznych było tylko 84 Polaków (na 722 studentów). W drugim semestrze (od października 1942 do lutego 1943 r.) na kursach medycznych było 1154 słuchaczy (w tym Polaków 323, Rosjan 11, 2 Volksdeutsche i 1 Białorusin). Na kursach farmaceutycznych także przeważali Ukraińcy. W listopadzie 1942 r. na 148 studentów było 110 Ukraińców i 18 Polaków. Kursy przestały działać w lipcu 1944 r. Różnie oceniane przez społeczeństwo polskie i władze Polskiego Państwa Podziemnego pomagały jednak polskiej młodzieży ochronić się przed branką na roboty do Rzeszy, zapewniały źródło utrzymania dla polskich naukowców, a na dodatek pozwoliły około 400 lekarzom na ukończenie studiów. Ich działalność pozwalała także na konspiracyjne zdobywanie stopni naukowych przez doktorów i lekarzy medycyny (m.in. uzyskali habilitacje Tadeusz Wilczyński, Zygmunt Albert, Bronisław Giędosz, Stanisław Liebhart, Tadeusz Ceypek).

Poza oficjalnie funkcjonującymi kursami, naukowcy Uniwersytetu Jana Kazimierza podjęli także działalność konspiracyjną, zarówno w Okręgowej Delegaturze Rządu na Kraj, jak też w strukturach wojskowych i politycznych organizacji podziemnych oraz reaktywowali w konspiracji działalność Uniwersytetu. Konspiracyjnym Uniwersytetem kierował jako rektor prof. Edmund Bulanda (był przed wojną rektorem UJK w roku akademickim 1938/39), prorektorem został prof. Zygmunt Czerny, przedwojenny dwukrotny dziekan Wydziału Humanistycznego. Wznowiono naukę na wszystkich przedwojennych wydziałach. Na Wydziale Teologicznym, którym w konspiracji kierował ks. prof. Jan Stepa, sakrament kapłaństwa w czasie okupacji niemieckiej przyjął 21 alumnów studentów. Na Wydziale Prawa kierowanym przez prof. Kazimierza Przybyłowskiego studiowało 55 studentów, obroniono trzy doktoraty (Bronisław Walaszek, Franciszek Zachariaszewicz, Józef Piechocki). Na Wydziale Humanistycznym, którego dziekanem był prof. Jerzy Kuryłowicz prowadzono studia z zakresu filologii, historii, filozofii i muzykologii. Studiowało około 100 osób. Kilka osób uzyskało stopnie doktorskie (ks. mgr Alfons Schletz, mgr Jan Gerlach, ks. mgr Roman Deca, mgr Edward Horwath). Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, kierowany przez dziekana prof. Augusta Zierhoffera, prowadził studia w zakresie fizyki, geografii, chemii, biologii i matematyki. Na Wydziale tym obroniono jedną pracę doktorską z zakresu matematyki (Andrzej Alexiewicz). Kierowany przez dziekana prof. Teofila Zalewskiego Wydział Lekarski mógł się poszczycić, jak już wspomniano, nie tylko obronionymi doktoratami, ale i habilitacjami. Oprócz dotąd wymienionych, stopnie doktora habilitowanego uzyskali także: dr Kazimierz Jabłoński, dr Tadeusz Jacyna-Onyszkiewicz, dr Jan Jankowski, dr Tadeusz Korzybski, dr Włodzimierz Kurylewicz, dr Franciszek Redlich. Konspiracyjny Uniwersytet Jana Kazimierza

umożliwił podjęcie i kontynuację studiów ponad 200 polskim studentom. Ponad 100 z nich uzyskało magisterium. Przeprowadzono 10 habilitacji na Wydziale Lekarskim i kilkanaście doktoratów. Według niepełnych danych, plonem działalności lwowskich humanistów było także 28 oryginalnych prac naukowych.

Jeszcze przed oswoobodzeniem Lwowa obwodowy komitet Komunistycznej Partii (bolszewików) Ukrainy we Lwowie powierzył prof. Mykole Pasze-Ożerskiemu obowiązki rektora Uniwersytetu im. Iwana Franki. 1 sierpnia 1944 r. rektor ten wznowił działalność Uniwersytetu, powołując na stanowiska dziekanów profesorów: Przemysława Dąbkowskiego (Wydział Prawa), Stefana Banacha (Wydział Fizyczno-Matematyczny), Augusta Zierhoffera (Wydział Przyrodniczy), Zygmunta Czernego (Wydział Filologiczny) i Iwana Krypiakiewicza (Wydział Historyczny). Tylko ten ostatni był Ukraińcem. Stosunkowo szybko postępowała jednak depolonizacja uczelni. 17 października mianowano nowego rektora, którym został Iwan Bieljakiewicz, nieposiadający żadnego stopnia ani tytułu naukowego. Również prorektorami zostali Ukraińcy – docenci, bez habilitacji. W grudniu 1944 r. w Uniwersytecie zatrudnionych było 153 pracowników naukowych, w tym 60 Polaków i 82 Ukraińców. Najwięcej polskich profesorów i docentów zatrudniał Wydział Filologiczny. W sierpniu 1944 r. utworzono Wydział Geograficzny, którego dziekanem został prof. A. Zierhoffer, a na jego miejsce w Wydziale Przyrodniczym powołano doc. Zadyraka (Ukrainiec).

Już jednak we wrześniu 1944 r. odwołano prof. A. Zierhoffera, powołując na jego miejsce, jako dziekana Wydziału Geograficznego, prof. P. Buczyło (Ukrainiec). W listopadzie 1944 r. odwołano prof. Z. Czernego, powołując na stanowisko dziekana Wydziału Filologicznego prof. Mychajła Rudnyckiego (Ukrainiec). W grudniu 1944 r. utworzono Wydział Biologiczny, którego dziekanem został prof. J. Neskewycz (Ukrainiec). W ramach upodobniania uczelni do uniwersytetów radzieckich ponownie (tak jak w latach 1939–1941) utworzono katedry marksizmu-leninizmu, ekonomii politycznej oraz przygotowania wojskowego, obsadzając je naukowcami radzieckimi, najczęściej bez stopni naukowych. Zarówno depolonizacja Uniwersytetu, jak i terror, który wobec polskich mieszkańców Lwowa nasiliły władze radzieckie od początku 1945 r. spowodowały, iż coraz więcej nauczycieli akademickich, studentów i Polaków różnych zawodów decydowało się na opuszczenie miasta, z którym byli związani zarówno miejscem urodzenia, jak też tradycją i kulturą.

Większość lwowskiej kadry naukowej z Uniwersytetu znalazła się we Wrocławiu, tworząc tam podwaliny pod Uniwersytet i Politechnikę, inni zasilili kadry naukowe Torunia, Krakowa, Lublina, Poznania, Łodzi i innych ośrodków akademickich. Tylko nieliczni polscy uczeni pozostali we Lwowie, starając się podtrzymać tam tradycje UJK. Od roku akademickiego 1945/46 Uniwersytet ostatecznie stracił swój polski charakter i działał jak inne uczelnie w ZSRR.

POROZUMIENIE UNIWERSYTETU Z RZESZOWSKIM ZAKŁADEM UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

3 lutego br. **prof. Stanisław Uliasz** - rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego i **Stanisław Wasilewski** - dyrektor rzeszowskiego Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych podpisali porozumienie, które przewiduje różne formy współpracy między tymi jednostkami. Już niebawem studenci z Koła Naukowego Socjologów przeprowadzą wśród klientów ZUS badania ankietowe dotyczące obsługi klientów i poziomu satysfakcji z zrealizowanych przez ZUS zadań. Zbiorcze opracowanie wyników, co nastąpi pod kierunkiem dra Huberta Kotarskiego (Instytut Socjologii UR), będzie służyć obu stronom - ZUS będzie zmierzać do zmian krytykowanych procedur, a studenci uzyskają materiały do prac licencjackich i magisterskich.

Zawarta umowa przewiduje też organizowanie w jednostkach ZUS staży i praktyk studenckich.

Foto: Wioletta Wrona

Monika Binkowska-Bury
Danuta Zarzycka

40 LAT DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ PROF. DRA HAB. N. MED. JÓZEFA RYŻKI

PROFESOR Z KLASĄ

Prof. dr hab. n. med. Józef Ryżko urodził się 4 września 1947 roku w Starym Strączu, na ziemi lubuskiej, jako dziecko Aleksandra i Katarzyny Sobczyk. Pierwsze lata życia Józefa upłynęły w klimacie wsi położonej pomiędzy Głogowem i Poznaniem, gdzie urok otoczenia, jesienne lasy bukowe oraz pachnące upojnie lasy akacyjne kształtowały Jego wrażliwość estetyczną. Wiele razy przemierzał ścieżki w kierunku zamkowego wzgórza, omijając olbrzymie polodowcowe głazy o wdzięcznych nazwach „Mietek” i „Jędrzek” oraz liczne oczka wodne, jeziora i wąwozy. Gdy poznajemy te szczegóły biografii Profesora, nie dziwi Jego wiedza o winie, gdyż właśnie w okolicy jest Winna Góra.

W 1965 roku ukończył Liceum Ogólnokształcące we Wschowie, mieszczące się w ogromnym budynku z czerwonej cegły przy ulicy Matejki 1. Lista wybitnych absolwentów tegoż liceum, obok Profesora Jubilata zawiera takie nazwiska, jak prof. Bronisław Geremek i prof. Maria Krzakowa.

Studia medyczne na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Poznaniu Józef Ryżko podjął w 1965 roku i ukończył regulaminowo w 1971 roku. Pierwszą swoją pracę „otrzymał z przydziału” w Szpitalu Wojewódzkim w Zielonej Górze, na oddziale pediatrycznym. Doktor Zbysław Kopyść był mistrzem młodego lekarza; pod jego okiem dzisiejszy Jubilat uzyskał specjalizację z pediatrii I i II stopnia. O tym, że współpraca między nimi była satysfakcjonująca, świadczy fakt, że panowie doktorzy napisali znaną i ciągle uznawaną za bestseller pozycję książkową *Kompedium zespołów i rzadkich chorób dziecięcych* (PZWL, Warszawa 1979, 1984). Okres zielonogórski w pracy Profesora to działania zmierzające do modyfikacji postępowania przeciwbiegunkowego u niemowląt i dzieci polegającego na wprowadzaniu diet eliminacyjnych, zasad nawadniania i żywienia pozajelitowego. W 1980 roku Józef Ryżko rozpoczął pracę w Centrum Zdrowia Dziecka, współorganizując wraz z prof. Jerzym Sochą klinikę gastroenterologii, a że spodobowało mu się tam, został na dłużej, czyli do chwili obecnej. W 1982 roku obronił pracę doktorską pt.: „Ocena gospodarki wapniowo-fosforowej w zespołach złego wchłaniania u dzieci”, której promotorem była prof. Maria Goncerzewicz, pierwsza dyrektor Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie. Po

upływie dziewięciu lat (1991) przedłożył pracę pod tytułem *Metabolizm witaminy D w chorobach wątroby*, która stanowiła o ukończeniu przewodu habilitacyjnego, a w roku 1998 mogła spowodować, wraz z bogatym dorobkiem naukowym, uzyskanie tytułu profesora nauk medycznych.

W badaniach nad witaminą D Profesor dokonał znaczących odkryć, które pozwoliły mu dwukrotnie (1983 i 1986) otrzymać Nagrodę Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej. Kolejnym, znaczącym dla praktyki klinicznej, ale i nauki ob-

szarem zainteresowania Profesora były narzędzia oceny stanu zdrowia pacjenta. Profesor Ryżko wraz z docentem dr. hab. Woynarowskim zmodyfikowali i wprowadzili do powszechnego użycia pediatryczną skalę oceny aktywności choroby Leśniowskiego-Crohna (Pediatric Crohn Disease Activity Index – PCDAI) oraz wrzodziejącego zapalenia jelit (Skala Truelove-Wittsa). Aktywność naukowa Profesora określana liczbą prac badawczych jest niezwykle trudna do precyzyjnego określenia: nie można uzyskać w żadnym źródle, włącznie z zeznaniem samego Profesora, pełnego zestawu dorobku naukowego, bo jest tak obszerny. W latach 1997–2011 Jubilat był autorem lub współautorem 339 prac naukowych (analiza bibliometryczna CZD). Prace te powstały jako konsekwencja realizacji licznych projektów badawczych będących grantami resortowymi i Komitetu Badań Naukowych. Działalność Profesora na rzecz rozwoju pediatrii jest realizowana poprzez aktywny udział w Polskim Towarzystwie Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia, w którym pełnił funkcje przewodniczącego Zarządu Głównego, dążąc z niestrudzonym zapałem do powstania oddziałów gastroenterologii w każdym ośrodku akademickim, co dzisiaj już stało się faktem. Ponadto Profesor pracuje na rzecz Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego i Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, uczestnicząc czynnie w wielu konferencjach, między innymi w Rzeszowskich Dniach Gastroenterologii. W 1991 roku został ekspertem Polskiej Akademii Nauk, pracując w Komisji Żywienia Dzieci i Młodzieży przy Komitecie Żywienia Człowieka. Społecznie prof. Józef Ryżko pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Pomniku – Szpitalu Centrum Zdrowia Dziecka.

W 2004 roku profesor Józef Ryżko związał się na stałe z Uniwersytetem Rzeszowskim. Wraz z śp. przyjacielem, profesorem Wrzesławem Romańczukiem pomagał Uniwersytetowi Rzeszowskiemu w utworzeniu nowych kierunków kształcenia: pielęgniarstwa i położnictwa. Później współuczestniczył w utworzeniu Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa, a następnie Instytutu Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu, wnosząc swoją wiedzę medyczną, świetne zdolności organizacyjne, naukowe oraz talent pedagogiczny. Obecnie pełni funkcję zastępcy dyrektora Instytutu oraz kierownika Katedry Pielęgniarstwa, dbając ciągle o jego dalszy rozwój. Wynikiem Jego starań jest możliwość kontynuacji kształcenia na kierunkach

pielęgniarstwo i położnictwo – studia II stopnia oraz powołanie w strukturach Instytutu nowych kierunków: ratownictwa medycznego, zdrowia publicznego i obecnie dietetyki. Pan prof. Józef Ryżko był inicjatorem i zarazem przewodniczącym Komitetu Naukowego IV Konferencji Naukowych z dziedziny pielęgniarstwa. Spotkania o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Profesor nie zapomina o młodych pracownikach naukowych oraz studentach. Pomaga w rozwoju naukowym wielu asystentom, jest promotorem prac doktorskich, troszczy się o tych, którzy decydują się na otwarcie przewodu doktorskiego. Dociekliwym nie skąpi swego doświadczenia naukowego i rozległej wiedzy ogólnej oraz medycznej. Od 2006 roku profesor Józef Ryżko dołączył także do kadry dydaktycznej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie. W życiu osobistym z pasją poświęcił się wychowaniu trójki dzieci: Katarzyny, Piotra i Joanny,

które teraz, już dorosłe, cieszą ojca własnymi sukcesami. Bardzo lubi gotować, a Jego przepis na ciasto drożdżowe, z którego przygotowuje zaczarowane baby wielkanocne, znikające błyskawicznie ze stołu, mógłby zaskoczyć niejedną wytrawną kuchmistrzynię. Lubi muzykę, przyjeżdżając do Rzeszowa nie zapomina o piątkowych koncertach w Filharmonii Podkarpackiej.

W oczach współpracowników Profesor (którego wszyscy nazywają „Profesor z klasą”) uznawany jest za człowieka eleganckiego, ogromnie życzliwego, szanującego innych, pielęgnującego kontakty z przyjaciółmi zarówno z dawnych, jak i obecnych czasów, a Jego szarmancki styl bycia zwraca uwagę kobiet.

**Życzymy naszemu Profesorowi dużo zdrowia
i sił w realizacji prywatnych planów oraz
zamierzeń, wielu dalszych sukcesów
i osiągnięć na niwie naukowej.**

*Dyrekcja i pracownicy Instytutu Pielęgniarstwa i Nauk
o Zdrowiu Wydziału Medycznego
Uniwersytetu Rzeszowskiego*

Adam Kulczycki

Profesor MARIAN MALIKOWSKI odznaczony honorowym medalem „POLONIA MATER NOSTRA EST”

Prof. dr hab. Marian Malikowski, dyrektor Instytutu Socjologii w Uniwersytecie Rzeszowskim został odznaczony Medalem „Polonia Mater Nostra Est”. To honorowe odznaczenie przyznawane jest przez Społeczną Fundację Pamięci Narodu Polskiego, organizację, której zadaniem jest m.in. dbałość o poszanowanie historii i tradycji narodu polskiego oraz utrwalanie pamięci o miejscach i wydarzeniach historycznych oraz ich bohaterach i ofiarach.

Uroczystość wręczenia medali odbyła się 27 listopada 2011 r. w Galerii Porczyńskich - Muzeum Kolekcji im. Jana Pawła II w Warszawie. Rozpoczęła się ona wystąpieniem chóru „Polonia”. Potem każdej osobie odczytano laudację, prezentując jej zasługi i dorobek w służbie narodowi i państwu polskiemu. Medale wręczał były wicemarszałek Sejmu Janusz Dobrosz, który po śmierci w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem Janusza Zakrzęńskiego stoi obecnie na czele Kapituły Orderu. Z kolei dyplomy wręczał płk Jan Niewiński, przewod-

niczący Kresowego Ruchu Patriotycznego, podczas drugiej wojny światowej żołnierz AK, organizator samoobrony ludności polskiej w powiecie krzemienieckim na Wołyniu.

Na dyplomie, który otrzymał prof. dr hab. Marian Malikowski można przeczytać: „Dyplom honorowy orderu Polonia Mater Nostra Est przyznany za szczególne osiągnięcia w służbie narodowi i państwu polskiemu”. Uroczystość miała bardzo podniosły charakter. Kawalerowie i Damy, czyli odznaczeni tym orderem odśpiewali hymn autorstwa i kompozycji Jerzego Myrchy.

Odznaczenie, nadawane przez Społeczną Fundację Pamięci Narodu Polskiego, ma formę złotego medalu, którego awers ukazuje siedzącą na tronie postać kobiecą w powłóczy- stych szatach, trzymającą w lewej ręce opartą o ziemię tarczę z polskim godłem państwowym z 1918 r. Z prawej strony do kobiety tuli się dziecko z mieczem w ręku. Postać kobieca okolo- lona jest napisem „Polonia Mater Nostra Est”. Zawieszkę tego medalu stanowi korona królewska.

Spółeczna Fundacja Pamięci Narodu Polskiego istnieje od 1995 roku. Pomysłodawcą i inicjatorem powstania Fundacji oraz Medalu „Polonia Mater Nostra Est” (Polska Jest Matką Naszą), który przyznaje się od 1995 r., był wspomniany śp. Jerzy Myrcha - prawnik, działacz społeczny, pieśniarz, autor i kompozytor, zmarły w listopadzie 2003 r. Spółeczna Fundacja Pamięci Narodu Polskiego jest organizacją społeczno-polityczną. Reprezentuje środowiska patriotyczne Polski, w tym ponad 200 wybitnych postaci z całego świata odznaczonych Orderem „Polonia Mater Nostra Est” za szczególne zasługi dla naszego narodu. Wśród uhonorowanych są m.in.: **historyk prof. Norman Davies**, **ks. abp Ignacy Tokarczuk**, **dyrygent Stefan Stuligrosz**, twórca Chóru Chłopięco-Męskiego „Poznańskie Słowiki” oraz nieżyjący już śp.: **ks. prałat prof. dr Zdzisław Peszkowski**, **generał brygady pilot Wojska Polskiego Stanisław Skalski** - as myśliwski, bohater bitwy o Anglię w 1940 roku, **prof. Wiktor Zin**, **minister Adam Bień**, członek władz Polskiego Państwa Podziemnego (w marcu 1945 roku, wraz z innymi czołowymi przywódcami Polskiego Państwa Podziemnego, został podstępnie aresztowany przez NKWD i wywieziony do Moskwy, gdzie został skazany w tzw. „procesie Szesnastu” na pięć lat więzienia, z którego został zwolniony dzięki staraniom żony Zofii), **Zofia Korbońska**, polska działaczka niepodległościowa, żona i zarazem najbliższa współpracowniczka Stefana Kor-

bońskiego – działacza Polskiego Państwa Podziemnego. Odznaczenie nadawane jest przez kapitułę, na czele której stoi kanclerz. Nadrzędne zadania, jakie postawili przed sobą twórcy Fundacji można przybliżyć, cytując wyjątek ze Statutu: „Celem Fundacji jest utrwalanie pamięci o bohaterskich czynach Narodu Polskiego w walkach o wolność narodową i religijną, kultywowanie tradycji oraz dokonania narodowych, dziejów oręża polskiego, historii, kultury, oświaty, w szczególności zaś: opieka nad miejscami pamięci narodowej i kultu religijnego, ewentualne ich porządkowanie lub rekonstrukcja, zapewnianie trwałości pamięci o bohaterach narodowych, twórcach kultury, a także o ofiarach prześladowań w różnych okresach naszych dziejów, prowadzenie badań i studiów nad historycznym udokumentowaniem tych miejsc i bohaterów narodowych, prowadzenie wydawnictw literackich, audycji, odczytów, sympozjów naukowych oraz innych form przekazywania patriotycznych dokonań Narodu Polskiego, organizowanie imprez kulturalnych, koncertów artystycznych, okazjonalnych i dochodowych na cele Fundacji, w oparciu o działający w ramach Fundacji, jako jej agenda, Warszawski Zespół Artystyczny „Polonia” im. Ignacego Jana Paderewskiego”. Spółeczna Fundacja Pamięci Narodu Polskiego wydaje periodyk „Godność i pamięć”.

Foto: Archiwum

NOWOROCZNE SPOTKANIE ŚRODOWISKA UNIWERSYTECKIEGO PRZY WSPÓLNEJ KOŁĘDZIE...

16 stycznia br. w sali konferencyjnej Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyło się spotkanie oplatkowe naszej społeczności akademickiej. Życzenia noworoczne, udział zaproszonych gości, atmosfera życzliwości wśród przedstawicieli wszystkich grup pracowniczych i studentów utwierdziły w przekonaniu, że tradycja wspólnego dzielenia się dobrą nowiną jest powszechnie akceptowana.

Spotkanie JM Rektora i Komisji Uczelnianej NSZZ „Solidarność” oraz ordynariusza diecezji rzeszowskiej z całym Uniwersytetem było pełne spontaniczności i niepowtarzalnego klimatu, który swym akompaniamentem muzycznym uświetnili studenci Instytutu Muzyki.

M.S.-Cz.

TADEUSZ ZDZISŁAW BŁOŃSKI PROFESOREM SZTUK PLASTYCZNYCH

5 grudnia 2011 roku prezydent RP nadał tytuł profesora sztuk plastycznych dr. hab. prof. UR Tadeuszowi Błońskiemu, nauczycielowi akademickiemu na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Tadeusz Zdzisław Błoński urodził się 27 października 1947 r. w Przemyślu, w rodzinie nauczycielskiej. Po ukończeniu szkoły podstawowej w latach 1961-1966 uczęszczał do Liceum Sztuk Plastycznych w Jarosławiu. Po maturze podjął studia w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, gdzie w latach 1966-1972 studiował na Wydziale Form Przemysłowych. Dyplom pod kierunkiem prof. Zbigniewa Chudzikiewicza w 1972 roku. Jako student corocznie brał udział w wystawach malarstwa, rzeźby oraz wzornictwa przemysłowego. W 1971 roku miał pierwszą indywidualną wystawę (Klub pod Budą, Kraków). Za pracę dyplomową na temat „Humanizacja pracy w lakierni KFAP” (Krakowska Fabryka Aparatów Pomiarowych) zyskał nagrodę Ministerstwa Przemysłu. Po ukończeniu studiów pracował w Pracowniach Konserwacji Dziel Sztuki (PKZ) w Krakowie (w latach 1972-1973). W latach 1973-1977 pracował jako starszy asystent w Wyższej Szkole Technicznej (VST) w Koszycach (Słowacja) w Katedrze Środków Produkcji i Urządzeń (KVSaZ), a następnie w Katedrze Maszyn i Mechanizmów (KCSaM), na Wydziale Mechanicznym (SjF). W latach 1977-1988 pracownik naukowy w Instytucie Rozwoju Technicznego i Informacji w Pradze (Czechy), filia UTRIN Koszyce (Słowacja) – kierownik oddziału „Atelier Wzornictwa Przemysłowego”. Oprócz kierowania oddziałem zajmował się projektami w zakresie projektowania środowiska i produktu. W tym okresie zrealizował szereg pomysłów z dziedziny dizajnu. Od roku 1981 do 1988 wykładał również na VST (Wyższa Szkoła Techniczna w Koszycach). W roku 1988 podjął pracę w VST jako starszy asystent na Oddziale Wzornictwa, w roku 1989 został mianowany kierownikiem Oddziału Designu KCSaM, a 15 czerwca 1990 r. został kierownikiem nowo powstałej Katedry Designu SjF TU (Wydział Mechaniczny Uniwersytetu Technicznego) w Koszycach. W tym okresie (po listopadzie 1989) intensywnie przygotowywał program powstania samodzielnego kierunku studiów - design oraz organizacyjną, przestrzenną i personalną koncepcję nauczania dizajnu w TU Koszyce. Od listopada 1990 do lipca 1994 pracował jako kierownik Katedry Designu SjF TU Koszyce. W 1995 roku, po wcześniejszym przewodzie habilitacyjnym i obronie pracy habilitacyjnej (na Wydziale Architektury STU w Bratysławie), został mianowany docentem – dr. hab. w dziedzinie wzornictwa, jako prowadzący kilku doktorantów. Jako docent i gwarantujący kierunek dizajnu na Uni-

wersytecie Technicznym w Koszycach pracował do roku 1998 w ramach Wydziału Mechanicznego, a od roku 1998 na TU, na Wydziale Sztuk. Jest gwarantującym kierunek kształcenia: dizajn dla kształcenia bakalarskiego (licencjat) oraz dla studiów magisterskich. Jest docentem (Assoc.Prof.) na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Technicznego w Koszycach. Prowadzi Atelier Design produkt na studiach bakalarskich oraz autorskie Design Studio na studiach magisterskich. Od 2007 roku jest profesorem na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Prowadzi pracownie projektowe: design, kreatywność i struktury użytkowe, podstawy projektowania form użytkowych oraz projektowanie przestrzeni. Obecnie jest członkiem ZPAP, przewodniczącym Formacji VU-Zrzeszenia Sztuki Wizualnej, członkiem Rady Asocjacji Wolnej Sztuki (ASA) oraz Związku Dizajnerów Słowacji (ZPDS). Był współzałożycielem Organizacji Polonijnej „Klub Polski” -Stowarzyszenie Polaków i ich Przyjaciół na Słowacji, która powstała w 1994 roku. Od tego roku był prezesem KP w Regionie Koszyce, był również prezesem ogólnokrajowym. Był członkiem Rady Rządu Republiki Słowackiej do spraw mniejszości, gdzie reprezentował polską mniejszość na Słowacji. Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej (w 2004 roku) oraz Medalem Senatu RP (w 2006 roku). Aktywnie działa w różnych dziedzinach sztuki wizualnej, dizajnu, malarstwa, rzeźby, rysunku, fotografii, instalacji. Brał udział w wielu wystawach indywidualnych i grupowych w Polsce, Czechosłowacji, Rosji, Włoszech, na Węgrzech, Niemczech, w Japonii, Kazachstanie, Francji, Anglii i w USA. Prace prof. Błońskiego znajdują się w zbiorach państwowych i prywatnych w Polsce, w Czechach, Niemczech, Słowacji, Bułgarii, na Węgrzech, w Meksyku, Francji, Szwecji, Szwajcarii, Nowej Zelandii, Austrii, Białorusi i USA. Brał udział w workshopach, plenerach i podróżach studyjnych w Polsce, Słowacji, Niemczech, Ukrainie, Chorwacji, Austrii, Szwecji, na Węgrzech i w USA.

W dziedzinie wzornictwa i komunikacji wizualnej ma wielką liczbę realizacji, np. oświetlenie stropowe i stołowe, pralki, magiel, grill, noże, telefony, itp., również maszyny i urządzenia dla przemysłu maszynowego i górnictwo. Urząd Wynałazków w Pradze udzielił mu 87 świadectw o autorstwie. Zrealizował przestrzenne obiekty, solitery – organiczne przestrzenne systemy: schody, poręcze, świeczniki i inne obiekty rzeźbiarskie. Jego formy przestrzenne i rzeźby kinetyczne funkcjonują w przestrzeni architektonicznej i naturalnej. Realizuje działania plastyczne o charakterze wolnym i użytkowym, płaskim i przestrzennym oraz multimedialnym.

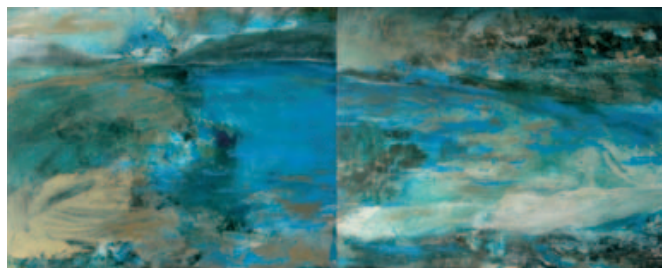
DOKTORAT NA WYDZIALE MALARSTWA AKADEMII SZTUK PIĘKNYCH W KRAKOWIE

Magdalena Cywicka urodziła się 5 kwietnia 1976 roku w Sokołowie Małopolskim. Ukończyła Szkołę Podstawową nr 14 im. Orłąt Lwowskich, oraz I Liceum Ogólnokształcące im. ks. St. Konarskiego w Rzeszowie. Po maturze w 1995 roku, podjęła studia na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, dyplom z wyróżnieniem obroniła w 2001 roku w Pracowni

Malarstwa prof. Leszka Misiaka. W tym samym roku została zatrudniona w Zakładzie Malarstwa, w Instytucie Sztuk Pięknych (obecnie Wydział Sztuki UR) na stanowisku asystenta, kolejno w pracowniach malarskich prof. Tadeusza Wiktora, prof. Ireny Popiołek-Rodzińskiej, prof. Adama Wsiółkowskiego, a od 2004 roku w pracowni prof. UR Tadeusza Boruty. Prowadziła zajęcia z malarstwa w architekturze oraz intermedia, uczy również liternictwa i malarstwa. W latach 2006-2010 prowadziła ćwiczenia kolorystyczne na studiach podyplomowych. Od 2002 roku pełni obowiązki opiekuna studentów I roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Była koordynatorem dwóch edycji konkursu „Samsung Art. Master”, organizowała plenery i wystawy. W grudniu 2011 roku obroniła pracę doktorską na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie i uzyskała stopień doktora w dziedzinie sztuki – plastyka, dyscyplinie artystycznej – sztuki piękne.

Zajmuje się malarstwem i rysunkiem, swoje prace prezentowała na dziewięciu wystawach indywidualnych w galerii Teatru „Cogitatur” w Katowicach, w galerii „U Jaksy” w Miechowie, w Biurze Wystaw Artystycznych w Olkuszu, dwukrotnie w Biurze Wystaw Artystycznych w Rzeszowie, w galerii „GIL” Politechniki Krakowskiej, galerii „Rogatka” Politechniki Ra-

domskiej, Galerii Sztuki Współczesnej w Przemyślu oraz Biurze Wystaw Artystycznych w Kielcach. Brała udział w sześćdziesięciu ogólnopolskich i międzynarodowych zbiorowych wystawach. Jest laureatką nagrody w konkursie „Obraz, Grafika, Rysunek i Rzeźba Roku 2002”, brała udział w plenerach malarskich organizowanych w Kolbuszowej, Międzynarodowych Konfrontacjach Plastycznych – Słonne 2004 oraz II Międzynarodowych Warsztatach Artystycznych – Włodawa 2009.

Praca doktorska, zatytułowana OBRAZY NATURY, to zestaw prac malarskich podejmujących motyw pejzażu. W recenzji prof. Marzanny Wróblewskiej z Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie stwierdzono: Magdalena Cywicka wyraża siebie poprzez pejzaż. Podpatruje trwanie i niezmiennność przyrody. Jej płótna składające się na prezentację związaną z rozprawą doktorską są wynikiem gorliwej kilkuletniej pracy. Jest to raczej zapis emocji towarzyszących odczuwaniu natury, niż notatnik z podróży. Jej malarstwo, postawa twórcza, osobowość wyrastają z pejzażu podkarpackiego, z nasycenia, doznawania i przeżywania przestrzeni. Widzimy malarstwo umocowane w tradycji, nie na zasadzie *cliché*, ale poprzez świadomość. Pejzaże rodziły się długo, nasączały światłem ale również mądrością malarską. Artystka wie jak trudno jest przejść przez pejzaż własną Ścieżką, po Janie Stanisławskim, po ekspresjonizmie, po Hartungu, ale i po Anzelmie Kiele-rze. Jeśli w monumentalnych, podwójnych obrazach z 2010 roku, przez mgnienie, jesteśmy w ogrodach Giverny to tylko dlatego, że pamięć pejzażu stanowi dziś wartość kulturową. Próbuje umiejscowić płótna Magdaleny Cywickiej między malarstwem gestu a malarstwem materii posługując się cytata-mi – „Prawie nigdy nie maluję naturalistycznie krajobrazu, ale staram się wyrazić jego malarską istotę, budując obraz jednocześnie kolorem i rysunkiem” – pisze Magdalena Cywicka. „Nie chodzi o realizm czy antyrealizm, ale o prawdę” – pisał Józef Czapski. Obrazy Magdaleny Cywickiej, malowane na pozór alla prima są efektem wielu nawarstwień i przemalowań. Przetarcie, sfumato, gest szrafunku w mokrej farbie, ujawniają emocje artystki. Nie czujemy farby, a faktura płócien jawi się, wg słów Strzemińskiego, jako stan powierzchni barwnej. Obrazy malowane z gestu posiadają swoją logiczną, podskórną konstrukcję i świadomość kadru. W pejzażach artystka osiąga niekiedy lapidarność japońskiego drzeworytu, niekiedy świeżość monotypii. Widzi wartość w ograniczeniach, jakie dyktuje warsztat. Decyduje się na zawężenie gamy. Paleta ziarna – umbry, czernie, marsy i biel. Srebrzyste szarości, których temperatura buduje światło, są kolorem wiodącym, a pozorne przebielenia nie niszczą świetlistości obrazu.

Autorka podkreśla wartość symbolu w malarstwie – jeszcze jedna wartość świadcząca o ciągłości tradycji krakowskiej szkoły pejzażu – zaorane pole, słoma spalona na rżysku, woda, ściana lasu, stają się archetypami, praobrazami. Rodzaj poetyki tych pejzaży określały tytuły – Krajobraz z moich stron, Na linii horyzontu, Oddalenia, Spójrzeć na biel, W przestrzeni, W odwróceniu, W błękitcie. Pani Cywicka tworzy cykle obrazów. „Obrazy natury”. Monumentalne, duże płótna albo małe formaty. Naturalnie wyglądają multiplikacja, łączenie płócien w poliptyki, jakie artystka stosuje na niektórych ekspozycjach. Maluje prześwietlone wnętrza lasu, San symultanicznie prze-

plywający przez pole naszego widzenia, pejzaże bez horyzontu widziane z lotu ptaka albo płaskiego dna wąwozu. Jedynie światło uświadamia nam, gdzie jesteśmy. Zdzisław Kępiński w jednej z wypowiedzi o malarstwie Potworowskiego zawarł to, czego nie udało się sformułować w kontakcie z pejzażami Magdaleny Cywickiej – „Z długiego szeregu krajobrazów, powstałych w ostatnich polskich latach, emanuje zawsze owo światło niezwykle, takie, którym może promieniować tylko człowiek, a nie słońce”. Właśnie tak, światło obrazów prezentowanych przez Magdalenę Cywicką jest projekcją jej wewnętrznego światła.

DOKTORAT NA WYDZIALE WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Mgr **Agnieszka Przyszlak** w styczniu br. decyzją Rady Wydziału Wychowania Fizycznego wrocławskiej AWF uzyskała tytuł doktora nauk o kulturze fizycznej. Agnieszka pochodzi ze Śląska, urodziła się w Gliwicach i tu w klubie sportowym „Sośnica” Gliwice została podopieczną znakomitego trenera Haralda Tłuczykonta. Zamiłowanie do sportu i chęć połączenia nauki oraz rozwoju kariery w tej dziedzinie spowodowały, że na studia wybrała Akademię Wychowania Fizycznego w Krakowie, równocześnie stając się zawodniczką tamtejszego AZS-AWF. Agnieszka Przyszlak studia ukończyła w 1998 r., uzyskując równocześnie tytuł zawodowy trenera II klasy

w piłce ręcznej, a także instruktora koszykówki, pływania oraz aerobiku. W latach 2002/2003 ukończyła studia podyplomowe na Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu, uzyskując tytuł menedżera sportu. W 1999 roku podjęła pracę na Wydziale Wychowania Fizycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie i kontynuuje ją nieprzerwanie w Uniwersytecie Rzeszowskim. Prowadzi zajęcia z piłki ręcznej. Jako pracownik naukowy Uniwersytetu Rzeszowskiego uczestniczyła w wielu krajowych i międzynarodowych konferencjach. Opublikowała 8 prac, głównie dotyczących młodzieży uprawiającej koszykówkę i piłkę ręczną na Podkarpaciu.

W lipcu 2007 r. otworzyła przewód doktorski na Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu pod kierunkiem dr hab. Anny Burdukiewicz, prof. AWF. W grudniu 2011 roku obroniła dysertację doktorską: Budowa i skład ciała a morfologia stóp początkujących koszykarzy. Recenzentami pracy byli: dr hab. Ewa Demczuk-Włodarczyk, prof. AWF Wrocław i dr hab. Dariusz Wieliński, prof. AWF Poznań.

Agnieszka jest znaną i cenioną propagatorką zdrowego i aktywnego stylu życia. Uczestniczy często w masowych imprezach sportowych. Biega maraton i jest pasjonatką nordic walking. W 2011 roku uzyskała tytuł instruktora Polskiej Federacji Nordic Walking. Jest inicjatorką całorocznych treningów zdrowotnych dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku w Uniwersytecie Rzeszowskim, z którymi prowadzi zajęcia. W Rzeszowie jest także znaną i popularną organizatorką marszów nordic walking dla mieszkańców miasta i jego okolic. Pracę zawodową i naukową oraz pasję sportowe łączy z życiem rodzinnym, jako mama Ani – 9 lat, Zosi – 4 lata i Franka – 3 lata.

Nagrody ministra dla nauczycieli akademickich Uniwersytetu

Pani prof. Barbara Kudrycka, minister nauki i szkolnictwa wyższego przyznała wyróżniającym się nauczycielom akademickim nagrody za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. W tym znamienitym gronie są dwie osoby z Uniwersytetu Rzeszowskiego – prof. dr hab. n. med. **Andrzej Skręt** (nagroda za całokształt dorobku) oraz dr **Zygmunt Tęcza** (nagroda za osiągnięcia dydaktyczne). Prof. Andrzej Skręt, długoletni ordynator oddziału ginekolo-

gii i położnictwa w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Rzeszowie jest nauczycielem akademickim UR od 2004 r. (Wydział Medyczny). Dr Zygmunt Tęcza jest autorem m.in. wielokrotnie nagradzanej „Gramatyki angielskiej i niemieckiej w opisie równoległym” (Wydawnictwo UR 2010 r.), prowadzi zajęcia ze studentami germanistyki (Wydział Filologiczny). Wręczenie nagród odbyło się 16 grudnia br., w Warszawie. Gratulujemy wyróżnionym.

ĽUDMILA JANČOKOVÁ

Profesor Ľudmila Jančoková została od br. pracownikiem Zakładu Medycyny Sportowej i Psychologii Wydziału Wychowania Fizycznego. Pani Profesor pochodzi ze Słowacji, gdzie pracuje w Uniwersytecie Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, na Wydziale Humanistycznym.

W latach 1972-77 studiowała na Wydziale Wychowania Fizycznego i Sportu na Uniwersytecie Komenskigo w Bratysławie, gdzie uzyskała dyplom nauczyciela przedmiotów ogólnokształcących w zakresie wychowania fizycznego i biologii. W 1984 uzyskała tytuł doktora pedagogiki z zakresu teorii nauczania wychowania fizycznego na macierzystym uniwersytecie i podjęła pracę na uniwersytecie Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy na stanowisku asystenta-specjalisty. W 1993 r. Ľudmila Jančoková uzyskała tytuł kandydata nauk w zakresie teorii nauczania wychowania fizycznego, a po uzyskaniu habilitacji (15 kwietnia 1998 r.) otrzymała tytuł doktora habilitowanego w dziedzinie edukacji sportowej. Od tego roku została zatrudniona jako docent na Wydziale Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy. W 2001 r. została profesorem w specjalizacji edukacja sportowa, na Wydziale Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Mateja Bela i od 2002 r. pracuje tam na stanowisku profesora.

Pani Profesor prowadzi badania i wykłady w zakresie dyscyplin biologicznych, metodologii wychowania fizycznego i sportu, chronobiologii sportowej oraz fizjologii człowieka, fizjologii ćwiczeń fizycznych i diagnostyki wyników treningu. Jako trener prowadzi także wykłady na kursach instruktorów i trenerów. Obecnie przygotowuje 4 osoby do obrony doktoratu, czterech doktorów już wypromowała.

Jako pracownik naukowy opublikowała 2 samodzielne monografie, 3 podręczniki, 3 redakcje zbiorów artykułów po-

kongresowych, 28 artykułów w języku słowackim i 7 w językach obcych oraz wzięła udział w wielu konferencjach międzynarodowych i krajowych, zakończonych publikacją referatów. Obecnie, łączna ilość tekstów zawartych na stronie internetowej autorstwa Pani profesor wynosi 74 pozycje, w tym w latach 2007-2011 odnotowano 12 pozycji.

Ľudmila Jančoková jest też członkiem rad naukowych 3 słowackich uniwersytetów (Bańska Bystrzyca, Bratysława, Preszów) i przewodniczącą lub członkiem komisji do spraw studiów doktoranckich na tych trzech uczelniach. Jest też członkinią Komisji Akredytacyjnej Rządu Republiki Słowackiej w zakresie nauk pedagogicznych, nauk humanistycznych i nauk o sporcie. Pracuje także aktywnie w Towarzystwie Naukowym do spraw Wychowania Fizycznego i Sportu w Bratysławie, Towarzystwie Naukowym do spraw Wychowania Fizycznego i Sportu w Bańskiej Bystrzycy oraz Słowackim Towarzystwie Antropologicznym (SAV) w Bratysławie. Jest także członkiem Rady Redakcyjnej naszego nowego periodyku naukowego „Journal of Health Promotion and Recreation”, wydawanego przez Wydział Wychowania Fizycznego UR oraz wielu czasopism słowackich.

Laureaci ministerialnego konkursu „Juventus Plus”

W czerwcu br. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosiło w ramach programu pn. „Juventus Plus” konkurs na finansowanie projektów badawczych. Mogły być zgłoszone projekty prowadzone przez młodych naukowców, którzy do dnia złożenia wniosku nie ukończyli 35 roku życia, stanowiące kontynuację badań naukowych, których wyniki opublikowano lub przyjęto do publikacji w wiodących światowych czasopismach, ujętych w aktualnym wykazie Journal Citations Report (JCR) lub Reference Index for the Humanities (ERIH).

Wpłynęły 652 wnioski, w tym:

1. w obszarze nauk humanistycznych i społecznych - 44 wnioski (6,8%),
2. w obszarze nauk ścisłych - 196 wniosków (30,1%),
3. w obszarze nauk przyrodniczych - 209 wniosków (30,9%),
4. w obszarze nauk medycznych - 93 wnioski (14,3%),
5. w obszarze nauk technicznych - 117 wniosków (18%).

Zgodnie z warunkami ogłoszenia wnioski przyjęte do konkursu były oceniane przez zespół interdyscyplinarny, powołany przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego. Zespół składał się z 31 osób. Liczbę członków zespołu do oceny projektów w poszczególnych obszarach nauki określono proporcjonalnie do liczby wniosków. Pod uwagę wzięto również powiązanie specjalności reprezentowanych przez członków zespołu z tematyką zgłoszonych projektów.

Członkowie zespołu zostali wybrani spośród wybitnych naukowców mających znaczny dorobek naukowy potwierdzony liczbą publikacji naukowych, liczbą cytowań i indexem Hirscha (na podstawie Web of Science) oraz spośród młodych naukowców - laureatów stypendiów „Polityki”, programów MISTRZ i START Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, stypendiów dla wybitnych młodych naukowców ministra nauki i szkolnictwa wyższego, a także stypendiów Fulbrighta. Zespół ustalił listy rankingowe projektów w 5 obszarach nauki.

Minister nauki i szkolnictwa wyższego zaakceptował do finansowania 340 projektów na łączną kwotę 73 781 725 zł, w tym:

1. w obszarze nauk humanistycznych i społecznych 25 projektów na łączną kwotę 4 374 047 zł,
2. w obszarze nauk ścisłych 102 projekty na łączną kwotę 19 205 713 zł,
3. w obszarze nauk przyrodniczych 100 projektów na łączną kwotę 22 386 104 zł,
4. w obszarze nauk medycznych 49 na łączną kwotę 13 454 680 zł,
5. w obszarze nauk technicznych 64 na łączną kwotę 14 361 181 zł.

W gronie laureatów konkursu są trzy osoby z Uniwersytetu Rzeszowskiego: dr Izabela Sadowska-Woda (Wydział Biologiczno-Rolniczy), dr Maciej Wnuk (Zamiejskowy Wydział Biotechnologii) oraz mgr Magdalena Kwolek-Mirek (Wydział Biologiczno-Rolniczy).

Dr Izabela Sadowska-Woda jest adiunktem w Katedrze Biochemii i Biologii Komórki na Wydziale Biologiczno-Rolniczym. W 2001 roku ukończyła studia magisterskie na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. W 2005 roku, po obronie rozprawy doktorskiej na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, uzyskała stypendium rządowe na realizację projektu badawczego w Finlandii (University of Helsinki (Department of Applied Biology)). W latach 2010-2011 opublikowała wraz ze współpracownikami siedem prac z dziedziny

toksykologii i farmakologii w pismach: „Toxicology in Vitro”, „Environmental Toxicology and Pharmacology”, „European Journal of Pharmacology”, „Nutrition Research” i „Alergia Astma Immunologia”. W ramach ostatniego konkursu „Iuventus Plus” dr Izabela Sadowska-Woda otrzymała dofinansowanie na realizację projektu „Ocena korelacji wybranych markerów stanu zapalnego i wskaźników stresu oksydacyjnego w astmie oskrzelowej i mukowiscydozie u pacjentów pediatrycznych”. Głównym celem tego projektu jest ustalenie czy istnieje korelacja pomiędzy poziomem wybranych markerów procesu zapalnego a biomarkerami stresu oksydacyjnego (u pacjentów z astmą oskrzelową oraz u dzieci chorujących na mukowiscydozę). Badania pozwolą wykazać skuteczność antyoksydantów w terapii wspomagającej leczenie astmy oskrzelowej i mukowiscydozy.

Mgr Magdalena Kwolek-Mirek, asystent w Katedrze Biochemii i Biologii Komórki (Wydział Biologiczno-Rolniczy), współautor 9 publikacji w czasopismach z „listy filadelfijskiej”, obecnie przygotowuje rozprawę doktorską pod kierunkiem prof. dra hab. Grzegorza Bartosza.

Otrzymała finansowanie projektu badawczego pt. „Biochemiczny i komórkowy mechanizm toksyczności akroleiny w komórkach drożdży *Saccharomyces cerevisiae*”, zgłoszonego w ramach programu „Iuventus Plus”.

Dr Maciej Wnuk jest adiunktem w Zakładzie Genetyki Zamiejscowego Wydziału Biotechnologii, gdzie jednocześnie pełni obowiązki kierownika tego Zakładu oraz funkcję prodziekana Wydziału. Jest również koordynatorem merytorycznym projektu RPW Centrum Biotechnologii Stosowanej i Nauk Podstawowych oraz projektu POKL Studenci kierunku biotechnologia akceleratorem gospodarki opartej na wiedzy. Na jego dorobek naukowy po otrzymaniu stopnia doktora (tj. od 2008) składa się 14 publikacji w języku angielskim, w czasopismach z listy filadelfijskiej oraz 5 publikacji w języku angielskim, w czasopismach z listy filadelfijskiej przed tym okresem (tj. od roku 2005). Maciej Wnuk w latach 2010- 2011 był również dwukrotnym stypendystą Fundacji na rzecz Nauki Polskiej START.

Otrzymane dofinansowanie w kwocie 250 000 zł w ramach projektu Iuventus plus zostanie przeznaczone na realizację projektu badawczego zatytułowanego „Otrzymanie oraz wykorzystanie panelu sond malujących chromosomy drożdży *Saccharomyces cerevisiae* w modelowych badaniach starzenia”. Celem niniejszego projektu jest próba otrzymania panelu 16 sond malujących (whole chromosome painting probes –WCPP) poszczególne chromosomy *S. cerevisiae* oraz ich wykorzystanie do monitorowania zmian zachodzących w składzie liczbowym chromosomów w modelowych badaniach starzenia replikacyjnego oraz chronologicznego drożdży. W trakcie realizacji projektu planuje się: optymalizację procedur rozdziału elektroforetycznego DNA poszczególnych chromosomów, wybór optymalnej techniki znakowania sond chromosomowych, optymalizację warunków fluorescencyjnej hybrydyzacji in situ (FISH), wybór odpowiedniego systemu detekcji sond, porównanie czułości znakowania bezpośredniego oraz pośredniego z wykorzystaniem zmodyfikowanych nukleotydów (np. dUTP), przeprowadzenie szeregu hybrydyzacji na komórkach haploidalnych oraz diploidalnych w celu określenia czułości i specyficzności otrzymanych sond. Po weryfikacji jakości otrzymanych sond planuje się wykonanie testów z użyciem techniki FISH na utrwalonych komórkach drożdżowych. Na podstawie otrzymanych wyników zostanie dokonana ocena częstości występowania aneuploidii w starzejących się replikacyjnie oraz chronologicznie komórkach. Wyniki te zostaną także skonfrontowane z wolnorodnikową teorią starzenia oraz akumulacją pozachromosomalnych fragmentów rDNA (ECR) jako czynnika determinującego proces starzenia u *S. cerevisiae*.

Jerzy Horwat

WYSTAWA „KAŻŃ PROFESORÓW LWOWSKICH – WZGÓRZA WULECKIE 1941 R.”

9 grudnia 2011 r. w Uniwersytecie Rzeszowskim odbył się wernisaż wystawy połączonej z wykładem prof. dra hab. Włodzimierza Bonusiaka, autora książki *Kto zabił Profesorów Lwowskich?* Obecna wystawa została przygotowana przez pracowników IPN-u we Wrocławiu, wypożyczona do Rzeszowa dzięki pracownikom uniwersyteckiego Muzeum. Inspiracją dla jej twórców była wcześniejsza ekspozycja, otwarta w 2001 r. „Leopolis docet – Lwów uczy”, utworzona przez zmarłego tragicznie w 2009 r. dra hab. inż. Ryszarda Czecha. Scenariusz wystawy, nawiązujący do projektu Ryszarda Czecha opracowany został przez Sylwię Krzyżanowską i Wojciecha Trębacza. Wyboru fotografii wydane z tej okazji katalogu dokonali autorzy scenariusza wraz z Tomaszem Przedpełskim. Zdjęcia i plakaty pochodzą z wielu bibliotek oraz archiwów krajowych i zagranicznych, a także kolekcji Stanisława Wolskiego. Do wymienionych autorów dołączyła ponadto grupa kilku osób, przygotowująca biogramy zamordowanych profesorów.

Ekspozycja składa się z kilku części. W pierwszej pokazano dzieje Lwowa, jako miasta wielokulturowego, położonego na Kresach dawnej Rzeczypospolitej. Ważną rolę Lwów odgrywał w ramach Królestwa Galicji i Lodomerii w XIX w. Następne okresy w dziejach miasta, to czasy Wielkiej Wojny oraz Wolnej Rzeczypospolitej. Szczególnie krwawo zapisały się w historii miasta dwie okupacje: radziecka (1939 r.) i niemiecka (1941 r.). Autorzy scenariusza zwrócili uwagę na wydarzenia, których celem było wyniszczenie inteligencji polskiej. W listopadzie 1939 r. aresztowano w Krakowie 183 pracowników Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Akademii Górniczej, między innymi profesorów, a także kilku studentów i wywieziono ich do obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen. Pod naciskiem międzynarodowej dyplomacji zwolniono ich do domu, przy czym 19 z nich zmarło jeszcze w obozie, a kilku po powrocie do rodzin. 11 listopada 1939 r. uwięziono 14 profesorów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, a 2 z nich rozstrzelano.

Lwów. Odsłonięcie pomnika na Wzgórzach Wuleckich, 3 lipca 2011.

W wyniku działań wojennych we wrześniu 1939 r. Lwów znalazł się pod okupacją radziecką. Po wkroczeniu wojsk niemieckich do Lwowa w 1941 r. podjęto podobne działania przeciw inteligencji polskiej na terenie nowego dystryktu Galicja. Za wiedzą Reinchara Heydricha aresztowano najmłodszych przedstawicieli studentów Uniwersytetu Jana Kazimierza. Wielu z nich zostało rozstrzelanych. Natomiast największa tragedia rozegrała się w nocy z 3 na 4 lipca 1941 r., kiedy to na Wzgórzach Wuleckich rozstrzelano 22 profesorów lwowskich uczelni oraz członków ich rodzin. Razem rozstrzelano 45 osób.

Kolejna część ekspozycji poświęcona jest różnym inicjatywom, których celem było upamiętnienie tego tragicznego wydarzenia. Szczególnie pamiętano o tym we Wrocławiu, choć tablice poświęcone profesorom lwowskim odsłonięte zostały w innych miastach. We Lwowie 3 lipca 2011 r. został odsłonięty pomnik na Wzgórzach Wuleckich. Ważną rolę w upamiętnieniu dokonanego przez hitlerowców mordu odegrali: pani prof. Karolina hr. Lanckorońska oraz pan Zygmunt Albert, lekarz i absolwent Wydziału Medycznego UJK we Lwowie. Plansze wystawy przypominają sylwetki profesorów lwow-

skich uczelni, zamordowanych w lipcu 1941 r.

Na odbywający się 9 grudnia 2011 r. wernisaż przybyła młodzież z Gimnazjum im. Orłąt Lwowskich w Wiśniowej oraz Katolickiego Liceum Sióstr Prezentek z Rzeszowa, a także i innych szkół średnich miasta. Obecni byli również studenci historii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Szczególnie witani byli

członkowie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, skupieni w rzeszowskim oddziale. Uroczystego otwarcia ekspozycji dokonał JM Rektor prof. dr hab. Stanisław Uliasz z udziałem JE księdza biskupa Kazimierza Górniego, biskupa rzeszowskiego oraz przedstawicielki „Lwowiaków”. Wykład poświęcony tragicznym losom profesorów lwowskich wygłosił prof. dr hab. Włodzimierz Bonusiak.

Wernisaż wystawy przygotowało Muzeum Uniwersytetu Rzeszowskiego, jak również przyczyniło do sprowadzenia ekspozycji z Instytutu Pamięci Narodowej z Wrocławia do Rzeszowa.

Foto: Wioletta Wrona

Marlena Makiel-Hędrzak

DIALOGI Z PRZESTRZENIĄ

Leżaki - realizacja w ramach projektu Przedmieścia, Kraków.

W grudniu ub. roku i styczniu 2012 roku, w Galerii Sztuki Współczesnej w Przemysłu prezentowano jedenastą już edycję odbywającej się w ramach autorskich projektów ekspozycji Artefakty. Wątek przewodni wystawy odnosi się do szeroko pojętej **transgresji**, która zdaje się być jedną z prymarnych zasad aktu twórczego. Wśród zaproszonych do udziału w projekcie autorów jest Przemysław Pokrywka, absolwent Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego, artysta nieustannie ponawiający swym dziełem dyskurs z ustalonymi normami. W zależności od dyscypliny i rodzaju medium, jakie wykorzystuje w twórczej realizacji, owo dotykanie momentów granicznych przybiera wciąż nową postać. Już

w okresie studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim wykazał się niezwykłą dojrzałością w realizacji własnej koncepcji dyplomu, w zakresie malarstwa. Eksperymentował wówczas z materią, określił zdecydowanie interesujące go relacje układów barwnych, które znamionują nadal jego twórczość. Charakterystyczną cechą obrazowania Przemysława Pokrywki stał się także nieustanny dialog, który artysta prowadzi z przestrzenią. Iluzja przeniesiona z rzeczywistości zostaje zaanektowana i przetworzona przez iluzję malarską. W ten sposób tworzą się nowe treści, rodzą się zaskakujące pola (miejsca) nowego dyskursu. Figuracja i abstrakcja w obrazach Pokrywki nie są to rzeczywistości opozycyjne, ale kreują przenikający się, rytmiczny układ. Artysta potrafi zachować równowagę pomiędzy matematyką konstruktywnego myślenia i intuicyjnością. Sprawia to, iż jego obrazy przyciągają nas swoistą tajemnicą poszukiwania prawdy o przestrzeni, o naszym miejscu w tym świecie, o zakorzenionych w nas symbolach. Wspomniany dialog jest możliwy, gdyż – pomimo różnorodnej percepcji – łączą nas te same źródła. Pokrywka do tych źródeł zdaje się docierać, odsłania je, oczyszcza. Sztuka jest bowiem tą dziedziną, gdzie *remake* rzeczywistości, staje się jej esencją, elementarną prawdą o niej.

Także rysunek jest dla Przemysława Pokrywki tą dziedziną, która już w swych podstawowych elementach oferuje nieograniczone możliwości interpretacyjne i analityczne. Feno-

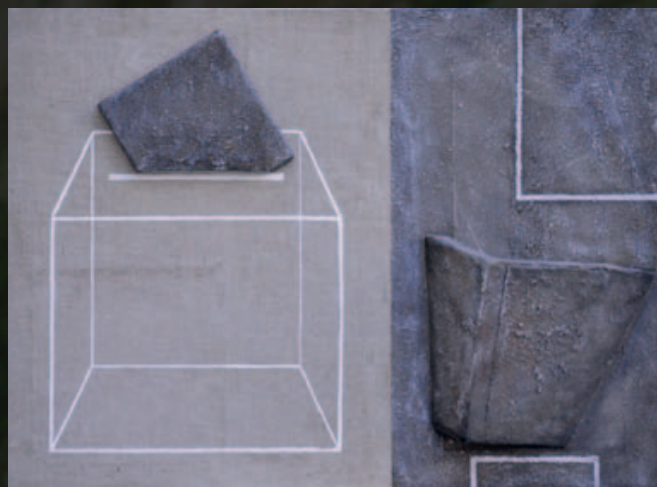
men rysunku, jego ascetyczna natura absorbuje wyobraźnię artysty, pozwala traktować obraz jako przestrzeń graniczną, w której zostawiony ślad zachowuje pierwotną ostrość przekazu, intensywność komunikatu i jest swoistym signum obecności.

Zainteresowanie artysty interakcją form wobec przestrzeni stało się impulsem do uczestnictwa i podjęcia realizacji w ramach projektu *Przedmieścia*, organizowanego przez Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie, Stowarzyszenie Wie-

Dreamland - realizacja w ramach projektu Przedmieścia, Wiedeń

deńsko – Krakowskie z siedzibą w Wiedniu, Uniwersytet w Ostrawie, Dom Kultury „Podgórze” i CSW Solvay. Miejscami, gdzie ów projekt zaistniał materialnie była przestrzeń miejska Krakowa, Ostrawy i Wiednia. Ogólnie można rzec, iż działania artysty w ramach tego projektu miały na celu kondensację określonych myśli, wywołanie pewnych proce-

Urna

sów wewnętrznych w widzach, uruchomienie ich wyobraźni. Pamiętając cały czas o wizualnej stronie tych działań w wymiarze sztuki, możemy określić ów projekt jako artystyczno-socjologiczny. W Wiedniu była to instalacja pod nazwą *Dreamland*, którą tworzyło symboliczne osiedle małych jednorodzinnych domków, z kwadratem własnego trawnika, jak pisał autor: „odwołujących się do marzeń i pragnień mieszkańców blokowisk”. W Ostrawie, w przestrzeniach „postindustrialnego śmietnika”, pomiędzy blokami artysta ustawił instalację przestrzenną złożoną z czarnych, trójwymiarowych, równoległobocznych obiektów, niepokojąco kontrastujących

Przejście (z cyklu Bukier)

z otoczeniem, lecz równocześnie wpisujących się w nie. Trzeci etap projektu, realizowany w przestrzeni krakowskiego parku stał się miejscem zaistnienia instalacji pod nazwą *Leżaki*. W zabytkowej, na wpół zrujnowanej szpitalnej „leżakowni” artysta ustawił dysfunkcjonalne obiekty, leżaki, które miały skłaniać do otwarcia myślenia i redefinicji zastanej rzeczywistości.

Imponująca aktywność twórcza łączy się u Przemysława Pokrywki z talentem organizacyjnym w podejmowaniu wielu inicjatyw z zakresu sztuki. W czasie studiów był współzałożycielem prężnie działającego do tej pory Koła Naukowo-Artystycznego „Razem”, podejmując się organizacji wystaw międzyuczelnianych, przeglądów plastycznych oraz aukcji charytatywnych, warsztatów i plenerów środowiskowych. Udziela się wówczas także jako autor tekstów krytycznych i recenzji publikowanych w „Gazecie Uniwersyteckiej” i kwartalniku literacko-artystycznym „Fraza”.

Od roku 2007 jest zawodowo związany z Centrum Sztu-

ki Współczesnej „Solvay” w Krakowie, gdzie odpowiada za jego działalność wystawienniczą. Pośród szeregu realizacji, jakie podjął w tym okresie, wiele wiąże się z promocją rodzimego środowiska artystycznego – Uniwersytetu Rzeszowskiego; są to przedsięwzięcia angażujące zarówno studentów, jak i absolwentów oraz pedagogów uczelni. Wśród ważniejszych znajdują się takie ekspozycje, jak: „Pracownia 122” prezentująca malarstwo z kręgu pracowni prof. Tadeusza Wiktora, „Rzeźba i Rysunek” – zbiorowa wystawa prac kadry pedagogicznej Wydziału Sztuki UR, wystawa prac Krysztyny Gawron i Pawła Binczyckiego, pokaz rysunku „Don Kichote”, wystawa studentów i wykładowców UR i Kean University „Komu jeszcze jest potrzebny mistrz”, a także prezentacje indywidualne studentów i absolwentów - m.in.: Piotra Woronca jr., Marka Haby, Elżbiety Bryneckiej, Mariki Wojciechowskiej, Krzysztofa Bryneckiego, Magdaleny Bąk, Tomasza Rolniaka, Wiesława Wacka, Ryszarda Kocaja.

Przemysław Pokrywka jest twórcą wszechstronnym, realizującym się także w dziedzinie projektowania graficznego dla teatru. Jest również autorem koncepcji scenograficznych do spektakli „Ide pešek okolo” (2005) i „Staré lásky” (2007), realizowanych przez Teatr NO-TAK ze Stropkova na Słowacji oraz „Iwony, Księżniczki Burgunda” (Scena Propozycji – premiera 2012) i kukiel wykorzystanych w inscenizacji sztuki Sławomira Mrożka pt. „Indyk” (Scena Propozycji - 2006).

Na scenie współczesnej polskiej sztuki szczególną wartość stanowią młodzi twórcy łączący dojrzałą koncepcję artystyczną z pogłębioną refleksją o kondycji kultury i jej mechanizmach. Artyści poszukujący własnych obszarów definiowania rzeczywistości poprzez dzieło sztuki, odkrywania jej wymiarów dla dzisiejszego odbiorcy, a do takich z pewnością należy Przemysław Pokrywka.

Wnętrze

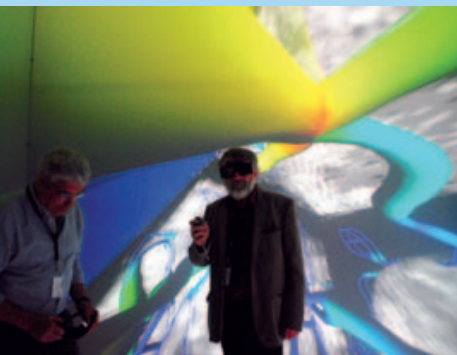

Przemysław Pokrywka

Urodzony w 1980 roku w Rzeszowie. Studiował w Instytucie Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego (studia magisterskie) i na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (studia doktoranckie). Dyplom magisterski zrealizował w pracowni malarstwa prof. zw. Tadeusza Wiktora, w roku 2005, pięć lat później uzyskał tytuł doktora sztuki. Uprawia malarstwo, rysunek, konstruuje obiekty i instalacje *site specific*, zajmuje się projektowaniem graficznym i scenograficznym. Zorganizował 5 wystaw indywidualnych (Rzeszów, Kraków). Brał udział w 70 ekspozycjach zbiorowych prezentowanych w kraju i za granicą (Austria, Belgia, Niemcy, Włochy, Czechy, Słowacja, Węgry, Turcja, Rumunia). Laureat nagród w dziedzinie malarstwa (2005, 2006), stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2007).

Zbigniew Suraj

STAŻ ZAGRANICZNY W KAUST NAD MORZEM CZERWONYM

Od dwóch lat w Uniwersytecie Rzeszowskim realizowany jest projekt „Budowa potencjału dydaktycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego na poziomie europejskim”, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Jego celem jest podniesienie i wzmocnienie kompetencji kadry akademickiej oraz poprawa jakości kształcenia.

W dniach 7-18 listopada 2011 roku, jako uczestnik tego projektu, przebywałem na stażu w The King Abdullah University of Science and Technology (Kaust) w Thuwal (Królestwie Arabii Saudyjskiej). Opiekunem był prof. dr hab. **Mikhail**

Moshkov, pracownik naukowo-dydaktyczny tego uniwersytetu. Celem wyjazdu było zapoznanie się z funkcjonowaniem tej saudyjskiej uczelni, jak również podzielenie się wiedzą i doświadczeniem w zakresie dydaktyki i badań naukowych realizowanych w Instytucie Informatyki Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Thuwal to miejscowość położona w zachodniej części Arabii Saudyjskiej nad brzegiem Morza Czerwonego. Jest oddalona o 80 km na północ od Jeddah (stolica saudyjskiego biznesu, 3,2 mln mieszkańców) oraz o ok. 820 km na południowy zachód od stolicy kraju – Riyadh (4,9 mln mieszkańców).

Abdullah bin Abdulaziz Al Saud - król Arabii Saudyjskiej, laureat Nagrody Lecha Wałęsy, dużym nakładem finansowym zbudował na wschodnim brzegu Morza Czerwonego, w sąsiedztwie miejscowości Thuwal, międzynarodowy uniwersytet. Pierwsza inauguracja roku akademickiego w KAUST odbyła się w 2009 roku. Uczelnia kształci kadry dla potrzeb

zarówno własnego kraju, jak i regionu oraz studentów z innych części świata. Dzięki połączeniu centrum akademickiego z najnowocześniejszymi instytutami badawczymi studenci KAUST mają niepowtarzalną okazję do kontaktu z wykładowcami i naukowcami z renomowanych uczelni na świecie, a także do prowadzenia eksperymentów na aparaturze i sprzęcie komputerowym wysokiej klasy. Ambicją króla jest, by uniwersytet ten stał się (w 2020 roku) jedną z 10 najlepszych uczelni na świecie.

Powierzchnia kampusu ma ponad 3 600 ha i mieści w swoim obszarze unikatowy ekosystem raf koralowych, który traktowany jest przez KAUST jako swoistego rodzaju sanktuarium morskie. W skład Uniwersytetu wchodzi trzy wydziały: Chemical and Life Sciences and Engineering Division, Mathematical and Computer Sciences and Engineering Division oraz Physical Sciences and Engineering Division. Wydziały te odpowiedzialne są za prowadzenie działalności dydaktycznej i naukowo-badawczej, ze szczególnym uwzględnieniem pro-

gramów, których realizacja prowadzi do uzyskiwania stopni naukowych i zawodowych.

Kaust ma bardzo nowoczesną infrastrukturę dydaktyczną i naukową. Kształci obecnie prawie tysiąc studentów i doktorantów z różnych państw świata (głównie z Azji), w tym także z Europy i Polski. Oferta dydaktyczna Kaust obejmuje studia na poziomie magisterskim i doktoranckim na kierunkach: biotechnologia, chemia, elektronika, informatyka, inżynieria materiałowa, inżynieria procesowa, inżynieria środowiska, matematyka stosowana, mechanika, oceanotechnika, ochrona środowiska oraz kierunkach pochodnych.

Międzynarodowa kadra uniwersytetu rekrutuje się spośród doświadczonych wykładowców i wybitnych naukowców. Badania naukowe dotyczą głównie nauk stosowanych, z ukierunkowaniem na problemy związane z pozyskiwaniem nowych źródeł energii, zaopatrzeniem w wodę oraz wytwarzaniem zdrowej żywności. Kluczową rolę w tych badaniach odgrywa-

ją metody i narzędzia informatyki i matematyki stosowanej. Uczelnia współpracuje w zakresie nauki i dydaktyki z liczącymi się w świecie uniwersytetami i instytutami naukowo-badawczymi, takimi jak np. Carnegie Mellon University, Massachusetts Institute of Technology, Oxford University, Stanford University oraz firmami informatycznymi, w tym np.: Amazon, Microsoft, Yahoo. Przy Kaust działa nowoczesne miasteczko uniwersyteckie, udostępniające najnowsze zdobycze techniki. Dzięki temu życie w kampusie jest łatwe i wygodne. Podczas pobytu w Kaust uczestniczyłem w wykładach

i seminariach prowadzonych dla studentów i doktorantów tej uczelni. Grupy wykładowe liczyły po ok. 50 osób, a grupy seminaryjne – nie więcej niż 10 osób. Zajęcia odbywały się w salach dydaktycznych wyposażonych w najnowocześniejszy sprzęt multimedialny i komputerowy z dostępem do szerokopasmowego Internetu. Studenci są bardzo aktywni, zarówno w trakcie zajęć, jak i poza nimi. Często zadają prowadzącym dociekliwe pytania, a także chętnie współpracują w grupie, realizując projekty zespołowe.

Uniwersytet jest w pełni z informatyzowany począwszy od administracji, zarządzania, finansów, a skończywszy na obsłu-

dze procesu dydaktycznego i socjalnego. Nie używa się tutaj np. klasycznych protokołów egzaminów czy zaliczeń w wersji papierowej. Nie ma tu także indeksów. Dzięki temu wiele procesów organizacyjnych przebiega sprawniej niż w tradycyjnym systemie. Ponadto procesy takie wymagają do swej realizacji na ogół mniejszych nakładów finansowych. Także przepływ informacji pomiędzy nauczycielami i studentami oraz pracownikami administracji odbywa się głównie przy użyciu systemów informatycznych. Obsługa administra-

cyjna uczelni jest zredukowana do niezbędnego minimum. Obowiązuje tutaj system zachodni w relacji pracownik – student., tzn. studenci i pracownicy uczelni zwracają się do siebie po imieniu. Niewątpliwie ułatwia to komunikację.

Pobyt w Kaust umożliwił mi wymianę wiedzy i doświadczeń, uczestniczyłem w wykładach, seminariach oraz konsultacjach.

Zwiedziłem główne obiekty uczelni, w tym Mathematical and Computer Sciences and Engineering Division, Centre of Computational Biosciences, a także Centre of Geometric Modeling and Scientific Visualization. W trakcie swojego pobytu wygłosiłem odczyt naukowy nt. „Can Rough Sets Be Useful For Process Mining?” Wykład miał charakter otwarty i cieszył się dużym zainteresowaniem zarówno wśród pracowników, jak również doktorantów i studentów.

Dopełnieniem wyjazdu była wycieczka do Jeddah. Zwiedzanie zabytkowej części miasta na długo pozostanie w mej pamięci. Ciekawym doświadczeniem był odpoczynek na Golden Sand Beach, a także kąpiel w Morzu Czerwonym.

Przeprowadziłem również rozmowy na temat możliwości nawiązania bliższej współpracy naukowo-dydaktycznej pomiędzy Instytutem Informatyki Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Mathematical and Computer Sciences and Engineering Division (Kaust). Mam nadzieję, że wizyta ta przyniesie w niedługim czasie wymierne i pozytywne rezultaty dla obu stron.

Aby uzyskać więcej informacji o uniwersytecie i jego ofercie, zachęcam do obejrzenia strony internetowej uniwersytetu: <http://www.kaust.edu.sa>.

Małgorzata Marć
Monika Binkowska-Bury
Beata Penar-Zadarko
Małgorzata Nagórska
Zdzisława Chmiel

Z WIZYTĄ W UNIVERSIDAD DE ZARAGOZA

W ramach projektu „Budowa potencjału dydaktycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego na poziomie europejskim” grupa nauczycieli akademickich Instytutu Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Wydziału Medycznego przebywała (w dniach od 7 do 11 listopada 2011 roku) w Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu w Saragossie, który jest naszą uczelnią partnerską. Głównym celem wizyty było poznanie systemu kształcenia pielęgniarek w Hiszpanii, metod oraz form i środków dydaktycznych stosowanych w realizacji tamtejszego programu nauczania. Interesowały nas zasady kształcenia teoretycznego i praktycznego studiów pierwszego i drugiego stopnia. Byliśmy pierwszą grupą z Polski wizytującą pielęgniarstwo na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Saragossie.

W pierwszym dniu wizyty odbyło się spotkanie z koordynatorem wydziałowym ds. programów międzynarodowych dr **Marią Antonią Solans** oraz dyrektorem Wydziału Nauk o Zdrowiu prof. **Franciskiem Leonem Puig**. Uzyskaliśmy informacje o zasadach kształcenia pielęgniarek w Hiszpanii oraz uwarunkowaniach lokalnych uczelni. Budynek, w którym obecnie mieści się Wydział Nauk o Zdrowiu, zbudowano w połowie lat osiemdziesiątych, i został zaprojektowany dla jednego kierunku kształcenia i ok. 400 studentów. Obecnie Wydział Nauk o Zdrowiu kształci ok. 2000 studentów, z czego 700 na kierunku pielęgniarstwo. Historia kształcenia pielęgniarek w Saragossie sięga lat pięćdziesiątych ubiegłego stulecia, a obecnie system kształcenia pielęgniarek bazuje na Dyrektywach Unii Europejskiej (realizowanych jest 4600 godzin w podstawowym kształceniu na studiach I stopnia) oraz Deklaracji Bolońskiej w układzie 4 lata (studia pierwszego stopnia – 240 ECTS) i dwa lata (studia drugiego stopnia – 120 ECTS). Trwają prace nad skróceniem studiów II stopnia do jednego roku.

Uniwersytet w Saragossie jest jedną z 109 szkół w Hiszpanii kształcących pielęgniarki, 30 z nich to szkoły prywatne. W krajowych rankingach (pod względem jakości kształcenia) Uniwersytet w Saragossie zajmuje wysokie, trzecie miejsce. Wydział Nauk o Zdrowiu prowadzi kształcenie na studiach pierwszego stopnia na kierunkach: pielęgniarstwo, fizjoterapia i terapia zajęciowa. Studia drugiego stopnia realizowane są na kierunkach: pielęgniarstwo oraz gerontologia społeczna. W regionie Aragonii (duża powierzchnia terytorialna przy

niewielkiej liczbie mieszkańców – ok. 1 mln) prawie 24 tys. mieszkańców wymaga stałej opieki, w tym 12 tys. stanowią osoby z rozpoznaną chorobą Alzheimera. Stąd też takie ukierunkowanie kształcenia. Kadra dydaktyczna odpowiedzialna za kształcenie pielęgniarek liczy 115 nauczycieli, z czego 80% stanowią nauczyciele z tytułem zawodowym pielęgniarki/pielęgniarskiego.

Uwarunkowaniem kształcenia w zawodzie jest ocena zapotrzebowania na wybrane zawody medyczne. Ze względu na specyfikę Aragonii kształcenie w zawodach jest podyktowane możliwością miejsca pracy. Specyficznym zawodem jest położna. Podstawą wykształcenia zawodowego położnej jest uzyskanie tytułu pielęgniarki, a następnie kontynuowanie kształcenia zawodowego położnej w toku 2-letniej specjalizacji. Ze względu na uwarunkowania demograficzne, ekonomiczne i zawodowe w Uniwersytecie w Saragossie kształconych jest tylko 16 (szesnaście) położnych, co drugi rok. Podobna zasada obowiązuje w odniesieniu do zawodu ratownika medycznego. Kandydatami do uzyskania kwalifikacji ratownika medycznego są pracownicy służb społecznych, takich jak funkcjonariusze policji, straży pożarnej, pomocy społecznej itp.

Nauczycieli akademickich z Uniwersytetu Rzeszowskiego interesowała metodyka nauczania wiedzy teoretycznej. Poznaliśmy pracownie do nauczania wiedzy ogólnej oraz przedmiotów podstawowych. Uczestniczyliśmy w zajęciach z anatomii, gdzie podstawowym środkiem dydaktycznym były modele anatomiczne. Wyposażenie pracowni oraz metodyka nauczania umiejętności zawodowych na poziomie laboratoryjnym są porównywalne z polskimi. Pracownie do kształtowania umiejętności zawodowych, znajdujące się na Wydziale Nauk o Zdrowiu (m.in. fizjoterapii) są wykorzystywane do kształcenia wybranych umiejętności u studentów wszystkich kierunków. Poznanie szczegółowych aspektów kształcenia pielęgniarek oraz wybranych problemów pielęgniarstwa w Hiszpanii pozwoliło nam w kolejnych dniach wizyty na zrozumienie przyczyn różnic i podobieństw naszych systemów kształcenia pielęgniarek.

W drugim dniu wizyty zwiedziliśmy odrestaurowany kompleks uniwersytecki PARANIMFO UNIVERSITARIO, gdzie poznaliśmy historię kształcenia w Saragossie, w tym w naukach medycznych i pielęgniarstwie. Ten imponujący budynek jest obecnie siedzibą władz Uniwersytetu i odbywają się w nim kongresy, sympozja narodowe i międzynarodowe, a także telekonferencje. Zwiedziliśmy przygotowywaną do otwarcia bibliotekę uniwersytec-

ką, której wystrój, charakter i atmosfera nawiązują do początków kształcenia uniwersyteckiego w Saragossie. Nasza wizyta odbywała się w czasie obchodów 144. rocznicy urodzin Marii Curie-Skłodowskiej. Spotkaliśmy się z sekretarzem generalnym Real Academie de Medicina de Zaragoza – **Luisem Miquelem Tobajas Asiensio**, który zajmuje się radiologią oraz jest znawcą biografii i osiągnięć naszej noblistki. W auli, w której w 2010 roku odbywała się konferencja poświęcona odkryciom Marii Curie-Skłodowskiej i ich znaczeniu w medycynie, usłyszeliśmy wiele o naszej rodaczce, a także o jej pobycie w 1911 roku w Hiszpanii. Na zakończenie spotkania otrzymaliśmy publikację poświęconą Marii Curie-Skłodowskiej z dedykacją pana Asensio „w uznaniu zasług i osiągnięć Marie Curie-Skłodowskiej”.

Działania zaplanowane w trzecim dniu wizyty zorientowane zostały na analizę metod kształcenia umiejętności praktycznych w placówkach ochrony zdrowia. W Szpitalu Klinicznym (Hospital Clinico Universitario), który stanowi główną bazę dydaktyczną dla kierunków medycznych, w tym także pielęgniarstwa, spotkaliśmy się z dyrektorem ds. pielęgniarstwa panią **Carmen Garcian**, która przedstawiła strukturę placówki i pokazała oddziały szpitalne. W szpitalu dysponującym 805 łóżkami jednocześnie może odbywać praktykę 400 studentów. Pielęgniarki pracują w systemie trzymianowym. Łącznie zatrudnionych jest 700 pielęgniarek. Studenci kierunku pielęgniarstwo odbywają praktyki (1300 godzin w cyklu kształcenia studiów I stopnia) w systemie dwuzmianowym, tzn. pierwsza zmiana od 8.00 do 15.00 oraz druga zmiana od 15.00 do 22.00. Przedmiotem naszego zainteresowania była metoda

nauczania praktycznego, dzięki której studenci prezentują wysoki poziom umiejętności zawodowych, co obserwowaliśmy u studentów z Saragossy, którzy odbywali zajęcia praktyczne w Uniwersytecie Rzeszowskim, w ramach międzynarodowej wymiany studentów z programu Socrates-Erasmus (17 studentów od roku akademickiego 2005/2006). Organizacja kształcenia praktycznego jest zorganizowana w taki sposób, że każdy student pielęgniarstwa (w poszczególnych oddziałach, w których realizuje praktykę zgodnie z planem nauczania) jest przyporządkowany do jednej pielęgniarki, z którą sprawuje opiekę nad pacjentem lub grupą pacjentów. Natomiast ocena studentów na praktykach należy do tzw. profesorów zrzeszonych (tzw. uniwersyteckich) pracujących w Szpitalu Uniwersyteckim, którzy są odpowiedzialni za monitorowanie kształtowania umiejętności-kwalifikacji zawodowych.

W trakcie naszej wizyty szczegółowo analizowano system oceniania studentów na praktykach zawodowych, zapoznaliśmy się także z modelem współpracy pielęgniarka-student. W Szpitalu Uniwersyteckim od kilku lat funkcjonuje system Gasela do prowadzenia elektronicznej dokumentacji pielęgnowania. System ten oparty jest merytorycznie o klasyfikację diagnoz pielęgniarstwa NANDA i model teoretyczny Virginii Henderson. Układ dokumentacji jest zgodny z założeniami procesu pielęgnowania. Jest to pierwszy program wprowadzony w tym szpitalu do elektronicznego dokumentowania opieki nad pacjentem. Aktualnie trwają prace nad wprowadzeniem programu do opieki sprawowanej przez pozostałych specjalistów, w tym lekarzy. Ciekawostką tego oprogramowania jest piktograficzne zestawienie stanu pacjentów w oddziale, które w bardzo szybki sposób pozwala pielęgniarkom rozpoczynającej dyżur zaplanować opiekę w zależności od wieku, stanu i hierarchii problemów pacjentów.

Czwarty dzień wizyty to szczegółowe zapoznanie się z prowadzeniem zajęć na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, z uwzględnieniem poszczególnych specjalności. Szczególnie zainteresowała nas możliwość uczestniczenia studentów w zintegrowanym (informatycznie) systemie podstawowej opieki zdrowotnej. Przedstawiono nam również

propozycje przygotowywanych zmian w organizacji kształcenia pielęgniarstwa w Hiszpanii, w kontekście zmiany ram kwalifikacji zawodowych.

W ostatnim dniu wizyty zwiedzaliśmy bibliotekę wydziałową, gdzie zaskoczeniem dla nas było to, że nie było tam wolnego miejsca, pomimo tego że Czytelnia dysponowała dość dużą liczbą miejsc. Studenci w przerwach między zajęciami STUDIują w Bibliotece, a dlaczego ten obraz studiowania jest tam widoczny bardziej niż u nas, udało nam się poznać dzięki tej wizycie i ogromnemu doświadczeniu w metodyce nauczania nauczycieli akademickich (pielęgniarek), które zdradziły nam sekret efektywności kształcenia.

Podczas naszej wizyty w Saragossie towarzyszyła nam pani dr **Maria Antonia Solans**, która opiekę nad gośćmi wykorzystwała też do pokazania zabytkowej części miasta, m.in. Nuestra Señora del Pilar - bazylikę z przełomu XVII/XVIII w. czy La Catedral del Salvador - starą katedrę, w której widać znaczne wpływy kultury islamskiej. Wizyta na starym mieście była również okazją do spróbowania specjalności regionalnej kuchni aragońskiej - Migas.

W drodze powrotnej w oczekiwaniu na samolot w Barcelonie udało nam się zwiedzić Park Gaudiego i zobaczyć imponujący symbol miasta - bazylikę Sagrada Familia.

Adam Bienias

SPOTKANIA Z AKTOREM W UNIWERSYTECIE RZESZOWSKIM

Rzeszowskie Spotkania Teatralne po raz pierwszy zostały zorganizowane w 1961 roku. Nie ulega wątpliwości, że jest to jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych w południowo-wschodniej Polsce i jedna z najstarszych imprez teatralnych w kraju. Z okazji jubileuszowych obchodów do Rzeszowa

zawitali najwybitniejsi aktorzy naszego pokolenia (warto wymienić chociażby: Jana Englerta, Jerzego Trelę, Annę Dymną, Annę Polony, Jadwigę Jankowską-Cieślak, Dorotę Segdę, Edytę Olszówkę, Wiesława Komasę oraz innych znanych i cenionych artystów polskiej sceny). 50. Rzeszowskie Spotkania Teatralne szczególnie wpisały się także w historię Uniwersytetu Rzeszowskiego. Przez cały listopad studenci, pracownicy, mieszkańcy miasta oraz zaproszeni goście byli bowiem świadkami „Cyklu Spotkań z Aktorem”, które były efektem współpracy Instytutu Filologii Polskiej UR oraz Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Rolę „reżysera” oraz gospodarza spotkań przyjął zastępczyni dyrektora IFP – dr hab. prof. UR Jolanta Pasterska, zaś w role konferansjerów wcielili się studenci polonistyki: Sylwia Indycka-Rosół i Adam Bienias.

13 listopada 2011 roku odbyło się pierwsze z planowanych spotkań, które połączone było z rzeszowską premierą sztuki *Trash Story* w wykonaniu warszawskiego Teatru Ateneum. Do auli im. S. Pigionia zawitała znakomita aktorka teatralna i filmowa – Jadwiga Jankowska-Cieślak, która ujęła nas swoją skromnością, dystansem wobec aktorskiej społeczności, a przede wszystkim ogromnym kunsztem aktorskim. Aktorka zaprzeczyła tym samym przypisanej jej etykietce – „artystka z pękniętym losem”, przywołując barwne wspomnienia – z lat dziecińczych, spędzonych w Gdańsku, później w warszawskiej PWST, a także na planie filmów, które przyniosły jej popularność i uznanie. Zdradziła też rzeszowskiej publiczności, że całkiem niedawno udało się jej porzucić wieloletni nałóg, przez co bohaterki, w które aktorka wcieli się w przyszłości, z pewnością pozbawione będą papierosa. 19 listopada aula im. S. Pigionia wypełniła się po same brzegi, a każdy z obecnych chciał zobaczyć, a także wysłuchać jednej z najważniejszych aktorek teatralnych, filmowych i telewizyjnych. Anna Dymna nie do końca pozwoliła prowadzącym wejść w rolę „przeptywaney”, stąd też na zasadzie niezwykle cennego wykładu wspomniała o swoich aktorskich początkach, o współpracy z najwybitniejszymi polskimi reżyserami, o najważniejszych rolach, a także o dwóch stworzonych przez nią inicjatywach:

fundacji „Mimo wszystko” oraz Krakowskim Salonie Poezji. Wspomniała też o pracy magisterskiej, której tematem był pochodzący z okolic Rzeszowa Tadeusz Kantor. Podczas pełnych humoru, a niekiedy nostalgii opowieści, aktorka dała też próbki talentu aktorskiego. Na koniec, zapytana o marzenia, wyjawiała, że bardzo chciałaby powrócić kiedyś do Afryki. Wizyta Anny Dymnej związana była z dwukrotnym wystawieniem na deskach rzeszowskiego teatru sztuki *Król umiera, czyli ceremonie*, wchodzącej na stałe w repertuar Teatru Starego w Krakowie.

Spektakl *Przygoda* w wykonaniu artystów warszawskiego Teatru Polonia zakończył 27 listopada 50. jubileuszowe Rzeszowskie Spotkania Teatralne. Finałowe przedstawienie wyreżyserowała Krystyna Janda, a na deskach zobaczyliśmy m.in.: Jana Englerta, Edytę Olszówkę, Beatę Ścibakównę, Wiesława Komasę i Zosię Zborowską. Gośćmi ostatniego spotkania w auli S. Pigionia byli właśnie ci ostatni: aktorka młodego pokolenia, debiutująca w spektaklu *Przygoda* – Zosia Zborowska oraz znany i ceniony aktor teatralny, odtwórca roli Zaranka w głośnym niedawno filmie *Lincz* – Wiesław Komasa. Aktorzy opisywali współpracę z Krystyną Jandą, ukazując tym samym panoramę współczesnego filmu i teatru z perspektywy aktora doświadczonego w zawodzie, a także aktorki, która dopiero wkracza w ów świat. Wiesław Komasa zachwycony rzeszowskimi korzeniami współczesnego teatru, wspominał Grotowskiego, a także wyraził ogromną chęć i nadzieję na kolejne spotkania w naszym mieście. Nie pozostaje więc nic innego, jak liczyć na kontynuację współpracy Teatru z Uniwersytetem oraz na dalsze spotkania, które z pewnością po raz kolejny potwierdzą słowa aktora Henryka Talara, wedle którego „aktor bez widza przestaje być aktorem”. Rzeszowskich widzów z pewnością nie zabraknie nigdy, a Rzeszowskie Spotkania Teatralne czekają kolejne jubileusze.

Andrzej Bonusiak

O POLAKACH ZNAD MORZA AZOWSKIEGO

Książka *Polacy Berdiańska: dokumenty, fakty, komentarze* autorstwa A. Bonusiaka, E. Czop, H. Krasowskiej i L. Suchomłynowa jest kolejną monografią o charakterze źródłowo-badawczym, dotyczącą działalności polskiego środowiska w tym mieście. Praca ta w swoim założeniu nawiązuje do poprzedniej książki: *Wspólnota polska Berdiańska. Wyzwania współczesności. Monografia* (Donieck 2008), prezentując na przykładzie Polaków w Berdiańsku blaski i cienie funkcjonowania organizacji polonijnej na „dalekiej Ukrainie”. Opracowanie to powstawało przez trzy lata i w miarę upływu czasu powiększał się zarówno skład jego autorów, jak i tematyka. Ostatecznie znalazło się w niej miejsce nie tylko na dokumenty organizacyjne, obrazujące proces rozrastania się Polskiego Kulturalno-Oświatowego Towarzystwa „Odrodzenie”, ale również przedruki artykułów prezentujących tematykę przybliżanego w tej pracy środowiska, czy też na rezultaty przeprowadzonych w międzyczasie badań naukowych.

Zespół autorski doprowadził do zorganizowania dwóch promocji publikacji. Pierwsza odbyła się 7 grudnia w Sali Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego. Na spotkaniu obecni byli pracownicy, doktoranci i studenci Instytutu Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz słuchacze działającego w Uniwersytecie Centrum „Polonus”, na czele z jego dyrektorem dr H. Krupińską-Łyp. Półtoragodzinne, jak powszechnie mówiono udane spotkanie prowadził dyrektor Instytutu Historii prof. **Włodzimierz Bonusiak**. Kolejna prezentacja została zorganizowana 9 grudnia w siedzibie Polskiej Akademii Nauk w Pałacu Staszica w Warszawie.

Autorzy wyrażają wdzięczność Zarządowi i pracownikom Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie oraz władzom Uniwersytetu Rzeszowskiego, na czele z JM Rektorem Stanisławem Uliaszem, którzy przyczynili się do zorganizowania promocji monografii.

Łucja Maternia

Polityka i humor. LONGIN PASTUSIAK

Prószyński i S-ka, 2011. s. 494. ISBN 978-83-7648-908-7

Polityka i humor (2011) napisana przez Longina Pastusia-ka jest skierowana do każdego, kto interesuje się polityką amerykańską oraz znaczeniem poczucia humoru dla niej. Wobec tego, niniejsza publikacja może równie dobrze być przeznaczona dla przyszłych studentów na wydziale anglistyki bądź amerykanistyki, jak też słuchaczy NKJO. Zawiera ona również kilka faktów, które niekoniecznie rodzimy użytkownik języka angielskiego, ale osoba w pełni świadoma pozycji Stanów Zjednoczonych powinien znać. Poniżej rzucę nieco światła na zawartość tej książki oraz spróbuję wyrazić kilka o niej uwag.

W przedmowie autor przedstawia powody, dla których zdecydował się napisać tę książkę, będąc zdania, iż poczucie humoru może być potężną bronią, oczywiście dla tych, którzy wiedzą, jak jej używać. Mówi też, wyraźnie, że w centrum zainteresowania znajdują się amerykańscy prezydenci, tacy jak Abraham Lincoln czy John Fitzgerald Kennedy. Książka jest określona jako krótka historia Ameryki, jest również radą dla polskich polityków pełnych wzajemnych antagonizmów i nienawiści.

W części pierwszej, autor, uznany polityk i ekspert ds. polityki amerykańskiej, wyjaśnia termin poczucia humoru oraz podkreśla jego znaczenie dla polityki amerykańskiej, często ukryte pomiędzy wierszami. Tutaj znajdzie również czytelnik pewne informacje o stosunku Amerykanów do politycznego poczucia humoru. Część druga koncentruje się wokół Ojców Założycieli Stanów Zjednoczonych Ameryki, a zatem George Washington, John Adams, Thomas Jefferson, James Madison oraz James Monroe. Przez to określenie autor rozumie tych, którzy albo podpisali Deklarację Niepodległości w 1776, brali udział w Wojnie o Niepodległość, albo przyczynili się znacznie do ustanowienia Amerykańskiej Konstytucji (1787-1788). Poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na tych pierwszych pięciu, autor twierdzi, iż nawet sam początek bez poczucia humoru byłby trudny, tworząc w ten sposób układ odniesienia do tego, co miało nadejść. Thomas Jefferson powiedział na przykład, iż najlepszy jest ten rząd, który rządzi najmniej.

Jednakże *Polityka i humor* NIE jest materiałem, do którego można sięgnąć, aby powtórzyć informacje dotyczące wymienionych powyżej zdarzeń. Wielu przeczyta ją z szeroko otwartymi oczyma, wybuchając jedynie raz na jakiś czas śmiechem, gdyż to poczucie humoru często okazuje się słodko-gorzkie

lub ironiczne. Ludzie, którzy zostali prezydentami nie byli aniołami, albo aniołami w przebraniu. Pochodzili ze wszystkich sfer, nie zawsze przygotowani, aby radzić sobie ze swoimi przeciwnikami i ostrym głosem krytyki inaczej niż za pomocą żartu, autoironii. T. W. Wilson powiedział, iż Theodore Roosevelt jest jednym z najbardziej niebezpiecznych ludzi naszych czasów.

Część trzecia ewoluuje wokół kolejnych dziesięciu postaci amerykańskich prezydentów oraz ich żon. Mniej znani, choć niekoniecznie mniej intrygujący, wprowadzają nas w obraz kraju, gdzie wszystko wydaje się możliwe, nominowanie krawca głową państwa również. Autor, bez zbytecznego wchodzenia w szczegóły, udziela wszelkich informacji do wszczęcia dalszej debaty, ale na bardziej znajomym gruncie. Odpowiedzi zdecydowanie nie są łatwe do przewidzenia.

Rozdział *Śmieję się, ponieważ nie wolno mi płakać* opisuje jednego z najbardziej interesujących prezydentów, Abrahama Lincolna, jego drogę do sukcesu i lata prezydentury naznaczone nieuchronnym wybuchem konfliktu między Północą a Południem w sprawie niewolnictwa. Wydaje się, że on, jak nikt inny zasługuje na miejsce w historii, poświęcając swe życie dla kraju. Jednak, również dla pogodnej osobowości. Powiedział on kiedyś, że „mój przyjaciel Douglas przypomina stary statek parowy. Kiedy mówi, nie może myśleć, a kiedy myśli, nie może mówić”.

Podobnie pozostałe rozdziały, których tytuły prowokują, tak jak i zaskakują. W *Polityka i humor* autor być może nie wymienia wielu dat, czy zdarzeń, które zmieniły bieg historii, jednak może się to okazać błogosławieństwem. Czytelnik może doceni sposobność, aby zobaczyć wielkich tego świata z zupełnie innej perspektywy. Książka ta może być czytana jako całość lub w częściach, gdyż łatwo podążać jej tropem, jak również zrozumieć. Autor oparł ją na wielu wiarygodnych źródłach, co może stać się punktem wyjścia dla nieco bardziej wnikliwych czytelników.

Nawet jeżeli książka ta nie wydaje się niezastąpiona na każdej półce, nie wolno zapominać, iż bez poczucia humoru życie byłoby nudne i trudne do ogarnięcia. Niniejsza publikacja z pewnością poszerzy horyzonty studentów anglistyki, czy amerykanistyki, czyniąc obraz amerykańskiej polityki dużo bardziej kolorowym.

Łucja Maternia

Polityka i humor. LONGIN PASTUSIAK

Prószyński i S-ka, 2011. PP.494. ISBN 978-83-7648-908-7

Polityka i humor (2011) by Longin Pastusiak is aimed at each and every person who takes interest in American politics and the contribution of good sense of humor to it. Therefore, the publication can well refer to prospective students of English or American studies at Polish universities as well as Teaching Training Colleges. It also consists of a few facts a non-native speaker but someone fully aware of the role of the USA should be familiar with. Below, I will put more light to the contents of the book and attempt to voice some remarks. In the foreword, the author provides the reasons why he had decided to write such a book being of the opinion that the sense of humor can be a very powerful weapon in politics, of course, for those who know how to use it effectively and to one's advantage. He makes clear that the focus will be on American presidents such as Abraham Lincoln, John F. Kennedy or Barack Obama. The book is named as a sketch over American history, yet also as a piece of advice to Polish politicians full of personal antagonism and hatred.

In chapter one, the author, a distinguished politician and an expert on American studies, explains the term sense of humor emphasizing its meaning to the American political life, frequently hidden between the lines. Here, also, the reader will find some information about the approach of the Americans towards the matter in question.

Part two concentrates on the sense of humor of the Founding Fathers, George Washington, John Adams, Thomas Jefferson, James Madison and James Monroe respectively. By this the author means those who either signed the Declaration of Independence in 1776, participated in the War of Independence or contributed vastly to the making of the American Constitution (1787-1788). By paying special attention to the first Five, the author claims that even the very beginning of the US without good sense of humor would be anything but easy creating in this way a system of reference for what was about to come. Thomas Jefferson, for instance, said that the best government is the one which governs least.

But, *Polityka i humor* is NOT the material to be resorted to if one is in need to revise information concerning mentioned the above. Yet, many would read it with eyes wide-open bursting into laughter just once in a while since the sense of humor often proves to be bitter-sweet or ironical. People who

became Presidents of the United States of America were not angels or rather angels in disguise. They came from all walks of life, not always prepared to deal with their opponents and harsh voice of criticism rather than via jokes and self-irony. For instance, T.W. Wilson said that Theodore Roosevelt is one of the most dangerous men of our times.

Part three evolves around another ten figures of American Presidents and their either political or private life. Less known but no less intriguing put us into the picture of the country where anything is possible, being a tailor a head of state included. The author without going into depths gives all that is needed to encourage further debate on a more familiar grounds but the answers are definitely NOT simple to foresee.

The section *Śmieję się, ponieważ nie wolno mi płakać* describes Abraham Lincoln, also called Abe, his road to success and the years of presidency marked by the inevitable clash between the North and the South over the question of slavery. It seems that he as no other deserves to have his place in history since sacrificed it all. Yet, also due to cheerful personality. He once said my friend Douglas reminds me of an old steam boat. When speaking, he cannot think and when thinking, he cannot speak.

Likewise, in other chapters of this book the titles provoke and well as astonish, the author maybe fail to mention many dates or events which changed the course of time. However, it can be a blessing in disguise because the reader would probably appreciate having the opportunity to see the great of this world from a completely different perspective.

The publication can be read as a whole or in pieces since it is both easy to follow and comprehend. Based on a wide variety of reliable sources, it may be a starting point for more inquisitive readers. Even if it does not seem indispensable on the bookshelf, one must not forget that without good sense of humor political life would be dull and difficult to cope with. This will expand horizons of every student and make the picture of American politics much more colorful.

POSIEDZENIE KOMISJI WYBORCZEJ UR

Na 15 grudnia br. rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego, prof. dr hab. Stanisław Uliasz, jako przewodniczący Senatu UR zwołał pierwsze posiedzenie Komisji Wyborczej, podczas którego wręczył akty powołania osobom wybranym przez Senat uczelni. Członkami Komisji Wyborczej są:

1. przedstawiciele profesorów i doktorów habilitowanych – 12 osób,
2. przedstawiciele pozostałych nauczycieli akademickich – 4 osoby,
3. przedstawiciele pracowników niebędących nauczycielami akademickimi – 2 osoby,
4. przedstawiciele studentów i doktorantów – 6 osób.

PRZEDSTAWICIELE PROFESORÓW I DOKTORÓW HABILITOWANYCH:

1. **prof. dr hab. Roman RESZEL**
Wydział Biologiczno-Rolniczy
2. **dr hab. prof. UR Kazimierz KRUPA**
Wydział Ekonomii
3. **dr hab. prof. UR Zenon OŻÓG**
Wydział Filologiczny
4. **dr hab. prof. UR Czesław KIZOWSKI**
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy
5. **prof. dr hab. n. med. Andrzej SKRĘT**
Wydział Medyczny
6. **dr hab. prof. UR Mieczysław RADOCHOŃSKI**
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny
7. **dr hab. prof. UR Monika KLEJNOWSKA**
Wydział Prawa i Administracji
8. **dr hab. prof. UR Paweł GRATA**
Wydział Socjologiczno-Historyczny
9. **dr hab. prof. UR Tadeusz BŁOŃSKI**
Wydział Sztuki
10. **dr hab. prof. UR Andrzej NOWAKOWSKI**
Wydział Wychowania Fizycznego
11. **dr hab. prof. UR Stanisław SADŁO**
Zamiejscowy Wydział Biotechnologii
12. **dr hab. prof. UR Zbigniew STACHOWSKI**
Międzywydziałowy Instytut Filozofii

PRZEDSTAWICIELE POZOSTAŁYCH NAUCZYCIELI AKADEMICKICH:

1. **dr Paweł JAKUBCZYK**
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy
2. **dr Anna BATIUK**
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny
3. **dr Marcin JACHYM**
Wydział Sztuki
4. **dr Wojciech BAJOREK**
Wydział Wychowania Fizycznego

PRZEDSTAWICIELE STUDENTÓW I DOKTORANTÓW:

1. **mgr Monika PUCHALSKA**
2. **Damian BERNACH**
3. **Konrad KUĆ**
4. **Mateusz SKIBA**
5. **Piotr WASYLIK**
6. **Kamil CZELUŚNIAK**

PRZEDSTAWICIELE PRACOWNIKÓW NIEBĘDĄCYCH NAUCZYCIELAMI AKADEMICKIMI:

1. **mgr Barbara KAWA**
2. **inż. Andrzej PIEKARCZYK**

Podczas pierwszego spotkania członkowie Komisji Wyborczej UR (w głosowaniu tajnym) wybrali na przewodniczącego dra hab. prof. UR **Zenona Ożoga**, na jego zastępcę dr hab. prof. UR **Monikę Klejnowską**, a na sekretarza komisji inż. **Andrzeja Piekarczyka**. Osoby te działać będą w Prezydium Komisji Wyborczej UR, której kadencja trwa cztery lata (2012 – 2016).

Stanisław Dudziński

REKORDOWY ROK WYDAWNICTWA UR

Jakość – wydajność – wyróżnienia

W 2011 roku zrealizowaliśmy plan przyjęty przez Radę Wydawniczą. Ukazało się 135 tytułów z planu wydawniczego, w tym 87 publikacji naukowych zwartych i zbiorowych, 20 skryptów oraz 28 czasopism. W szczególności wygląda to następująco.:

- 9 Zeszytów Naukowych UR (w tym ZN Studia Anglica Resoviensia – tylko w wersji elektronicznej),
- 5 Przeglądów Medycznych UR i NIL w Warszawie,
- 1 Przegląd Naukowy Kultury Fizycznej UR (z. 1–4),
- 1 pismo politologów „Polityka i Społeczeństwo”,
- 1 numer czasopisma „Sacrum et Decorum. Materiały i studia z historii sztuki sakralnej”,
- 5 zeszytów „Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy”,
- 2 roczniki „ΣΟΦΙΑ. Pismo filozofów krajów słowiańskich”,
- 1 pismo historyków „Limes. Studia i materiały z dziejów Europy Środkowo-Wschodniej” (z. 3–4),
- 1 „Słowo. Studia językoznawcze”,
- 1 „Anabasis. Studia Classica et Orientalia” (nakład podstawowy + dodruk)
- 1 „Przedsiębiorstwo i Region. Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorstw i regionów w warunkach spowolnienia gospodarczego w polskiej gospodarce”.

Łączna objętość wydanych publikacji z planu wydawniczego wyniosła 1750 ark. wyd., a łączny nakład 33 500 egz. Na podkreślenie zasługuje terminowe wydanie 12 prac habilitacyjnych i 11 tytułów w oprawie twardej, w tym 5 ksiąg jubileuszowych oraz to, że wiele książek wzbogaciliśmy kolorowymi ilustracjami, indeksami i płytami CD. Wydaliśmy także 10 tytułów w oprawie broszurowej w ramach usług wydawniczo-poligraficznych sfinansowanych w całości lub w części przez

wydziały i instytuty albo zleceniodawców zewnętrznych w objętości 50 ark. wyd. i łącznym nakładzie 1500 egz. **Razem wydaliśmy 145 tytułów o objętości 1800 ark. wyd. i nakładzie 35 000 egz.**

Ponadto wydrukowaliśmy kilkanaście publikacji informacyjnych, takich jak informatory, abstrakty, biuletyny, regulaminy, foldery, oraz bardzo dużą ilość akcydensów (zaproszenia, programy, plakaty, wizytówki, ankiety).

Był to rekordowy rok. Dla porównania zestawienie produkcji wydawniczej Uniwersytetu Rzeszowskiego w latach 2001–2011:

Produkcja Wydawnictwa UR w latach 2001–2011

Rok wydania	Liczba tytułów	Nakład w egzemplarzach	Objętość w ark. wyd.
2001	57	16273	825
2002	50	13284	779
2003	62	17431	914
2004	73	21335	997
2005	70	20637	1097
2006	101	27636	1454
2007	85	23690	1258
2008	120	34168	1800
2009	109	27500	1700
2010	102	30000	1500
2011	135	33500	1750

Większość publikacji w 2011 r. została wydrukowana w Drukarni UR techniką offsetową. 52 tytuły wydrukowano techniką cyfrową na nowej maszynie Xeroxs, która umożliwiła poprawę jakości, skrócenie czasu druku i oprawy oraz druk małych nakładów na życzenie.

Najwięcej tytułów zostało wydrukowanych dla Wydziałów: Socjologiczno-Historycznego (32), Filologicznego (25), Ekonomicznego (15), Pedagogiczno-Artystycznego (12), Wychowania Fizycznego (11) oraz Medycznego (9), co odzwierciedla załączony wykaz publikacji wydanych w 2011 r.

Staramy się, aby nasze książki wyróżniały się wzorowym opracowaniem językowo-stylistycznym, właściwą redakcją techniczną, by były wzbogacone kolorowymi ilustracjami, indeksami i streszczeniami obcojęzycznymi, by satysfakcjonowały autorów i przyciągały czytelników pięknymi okładkami. Było to możliwe dzięki doświadczonym pracownikom Redakcji i Drukarni UR oraz uzdolnionym artystom plastykom, z którymi Wydawnictwo współpracuje.

Współpracujemy stale z Biurem Promocji UR i Muzeum UR. Pracownicy Redakcji pomagają w przygotowaniu materiałów wystawowych, dokonując opracowania językowego i korekty tekstów.

Najlepiej sprzedającymi się podręcznikami w 2011 roku były: *Przewodnik do ćwiczeń laboratoryjnych z fizyki i agrofizyki* (autorstwa P. Kuźniara, J. Gorzelanego, G. Zaguły) oraz C. Puchalskiego, *Chemia dla kierunków przyrodniczych, cz. 1: Chemia ogólna i analityczna* (autorstwa M. Dżugan, J. Kisały i A. Pasternakiewicz), *Ćwiczenia laboratoryjne z chemii żywności* (autorstwa M. Dżugan i A. Pasternakiewicz) oraz nagrodzony skrypt Z. Wnuka, *Ekologia i ochrona środowiska*.

Wybrane zagadnienia (wyd. II rozszerzone). Dobrze sprzedawały się także publikacje naukowe: *O kobietach. Studia i szkice. Wiek XIX i XX* pod red. J. Hoff, *Ród Jędrzejowiczów w okresie autonomii Galicji* autorstwa D. Pustelak oraz *Słownik biograficzny twórców oświaty i kultury XIX i XX wieku Polski Południowo-Wschodniej* (pod red. A. Meissnera, K. Szmyda).

W 2011 roku uczestniczyliśmy w kilku imprezach promujących wydawnictwa naukowe. W kwietniu zaprezentowaliśmy wybrane publikacje na **Targach Wydawców Katolickich** (8–10.04.2011), w maju uczestniczyliśmy w **II Warszawskich Targach Książki** (12–15.05.2011), w czerwcu – w **XVIII Wystawie Polskiej Książki Naukowej**, zorganizowanej w Stacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk w Paryżu, w październiku zaprezentowaliśmy nowości wydawnicze na **XV Poznańskich Dniach Książki Naukowej** (12–14.10.2011), a w listopadzie uczestniczyliśmy w jubileuszowych **15. Targach Książki w Krakowie** (3–6.11.2011), podczas których nasza oficyna otrzymała nagrodę główną Gaudeamus w konkursie na **Najlepszy Podręcznik i Skrypt Akademicki 2011 za książkę *Ekologia i ochrona środowiska. Wybrane zagadnienia pod redakcją Zygmunta Wnuka***. Targową jesień zakończyły **XX Targi Książki Historycznej** (24–27.11.2011), odbywające się na Zamku Królewskim w Warszawie, gdzie zaprezentowaliśmy nowości wydawnicze w ramach stoiska zbiorczego. Bardzo ważnym wydarzeniem jesieni była także nominacja do nagrody: **Książka Historyczna Roku Sprawy obiektowej nr 1: *Kościół. Kościół przemyski w świetle akt rzeszowskiej bezpieki (1944–1989)*** autorstwa Stanisława Nabywańca. Książka znalazła się w gronie 10 najlepszych książek naukowych opisujących losy Polski i Polaków w XX wieku.

Publikacje wydane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego w 2011 roku

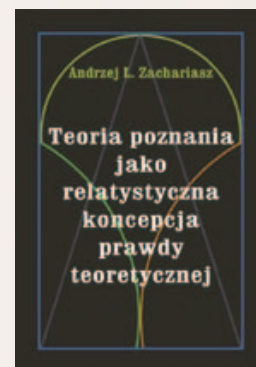
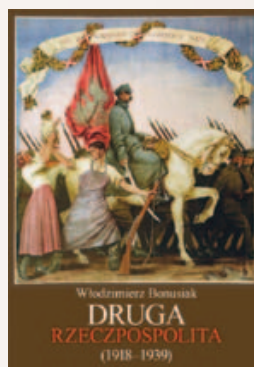
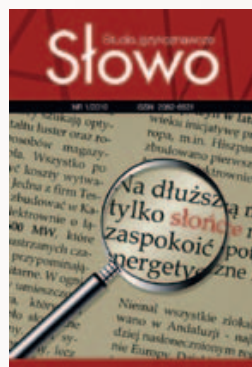
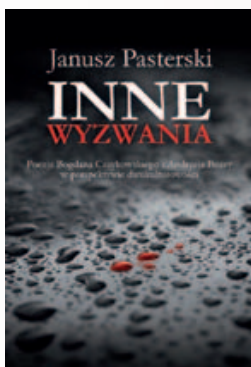
NAUKI BIOLOGICZNE

Bartosz G., **Chemia fizyczna dla biologów. Termodynamika i kinetyka, wyd. II poprawione**, 2011, s. 227, 20 zł (+ 5% VAT) podręcznik
Nowak M., **Dziecko wiejskie podkarpackie**, 2011, s. 162, 13 zł (+ 5% VAT)

NAUKI EKONOMICZNE

Baran E., Grzebyk B., **Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich Podkarpacia. Stan i perspektywy, Prace Naukowe Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Rzeszowskiego**, seria: **Monografie i Opracowania** nr 13, 2011, s. 176, 15 zł (+ 5% VAT)
Dżugan M., Pasternakiewicz A., **Ćwiczenia laboratoryjne z chemii żywności**, 2010, s. 84, 8 zł (+ 5% VAT) dodruk
Fedan R., Smoleń M. (red.), **Przedsiębiorstwo i Region. Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorstw i regionów w warunkach spowolnienia gospodarczego w polskiej gospodarce**, nr 2/2010, 2011, s. 148, 10 zł (+ 5% VAT)
Filip P., Grzebyk M., Kaliszczak L., **Development of the Small and Medium Enterprises in Poland in Comparison with European Union Member States, Prace Naukowe Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Rzeszowskiego**, seria: **Monografie i Opracowania** nr 10, s. 192, 15 zł (+ 5% VAT)
Fura B., **System zarządzania środowiskowego ISO 14001 a efektywność przedsiębiorstw. Zagadnienia teoretyczne i praktyczne**, 2011, s. 196, 15 zł (+ 5% VAT)
Hałaj J., Stec M., **Zagraniczne migracje zarobkowe polskiej młodzieży w opinii studentów z województwa podkarpackiego – perspektywa psychologiczno-ekonomiczna**, 2010, s. 123, 10 zł (+ 5% VAT)
Kata R., **Endogeniczne i instytucjonalne czynniki kształtujące powiązania finansowe gospodarstw rolnych z bankami, Prace Naukowe Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Rzeszowskiego**, seria: **Monografie i Opracowania** nr 14, 2011, s. 424, 35 zł (+ 5% VAT)
Kitowski J. (red.), **Korzyści i koszty wprowadzenia euro przez Polskę w świetle doświadczeń Słowacji**, 2010, s. 160, 15 zł (+ 5% VAT)

- Kraus A., Kasprzyk B., Chorób R., **Innowacyjne formy wykorzystania nowych technologii informacyjnych na rynku pracy. Prognozy i perspektywy**, 2011, s. 140, 10 zł (+ 5% VAT)
- Čarnický Š., Krupa K., Skotný P., **Business Intelligence. Theory and practice**, 2011, s. 492, 23 (+ 5% VAT)
- Maksymiak E., **Analiza odporności ocen parametrów modelu ekonometrycznego w warunkach współliniowości zmiennych objaśniających**, 2011, s. 104, 10 zł (+ 5% VAT)
- Miś T., **Instytucje doradcze w rozwoju obszarów wiejskich w regionach rozdrobnionego rolnictwa w warunkach integracji europejskiej**, *Prace Naukowe Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Rzeszowskiego, seria: Monografie i Opracowania nr 12*, 2011, s. 428, 30 zł
- Pierścieniak A., Szara K., **Młody menedżer w Europie. Wyzwania XXI wieku**, 2010, s. 116, 15 zł (+ 5% VAT)
- Woźniak M.G. (red.), **Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy. Modernizacja dla spójności społeczno-ekonomicznej**, z. 18, 2011, s. 528, 33 zł (+ 5% VAT)
- Woźniak M.G. (red.), **Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy. Modernizacja dla spójności społeczno-ekonomicznej**, z. 19, 2011, s. 492, 33 zł (+ 5% VAT)
- Woźniak M.G., Fedan R. (red.), **Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy. Uwarunkowania sprawnego działania w przedsiębiorstwie i regionie**, z. 20, 2011, s. 392, 25 zł (+ 5% VAT)
- Woźniak M.G., Fedan R. (red.), **Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy. Uwarunkowania sprawnego działania w przedsiębiorstwie i regionie**, z. 21, 2011, 4 zł (+ 5% VAT)
- Woźniak M.G., Hales C. (red.), **Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy. Społeczeństwo informacyjne – stan i perspektywy rozwoju**, z. 22, 2011, s. 288, 20 zł (+ 5% VAT)

NAUKI FIZYCZNE

- Greenberg Y.S., Kochmański M., **Podstawy informatyki kwantowej. Elementarne wprowadzenie**, 2011, s. 92, 10 zł (+ 5% VAT) podręcznik

NAUKI HUMANISTYCZNE

Filologie obce

- Czapiga A., Czapiga Z. (red.), **Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego**, nr 68, *Seria Filologiczna, Glottodydaktyka 3*, cz. 1: **Problemy językoznawstwa porównawczego**, 2011, s. 176, 10 zł (+ 5% VAT)
- Dźwierzynska E. (red.), **Obuczenie RKI – problemy, tendencje, perspektywy, rozwinia**, 2011, s. 124, 10 zł (+ 5% VAT)
- Grygiel M., Kleparski G.A., **Main Trends in Historical Semantics** (dodruk), 2007, s. 144, 15 zł (+ 5% VAT)
- Kochman-Haladyj B., Kleparski G.A., **On Pejoration of Women Terms in the History of English**, 2011, s. 248, 20 zł (+ 5% VAT)
- Kopecka B., **Skirts, Jacks, Piece of Flesh Do Make Peolpe: Metonymic Developments to the Macrocategory HUMAN BEING**, 2011, s. 216, 15 zł (+ 5% VAT)
- Kossakowska-Maras M., Mierzwa M., **Znakomimsja s Rossijej**, 2009, s. 180, 18 zł (+ 5% VAT) (dodruk) podręcznik
- Nowacka M., Cymbalista P., Kleparski G.A. (red.), **Sally Meets Harry: Practical Primer to English Pronunciation and Spelling** (książka z płytą CD), 2011, s. 208, 20 zł (+ 5% VAT) podręcznik
- Osuchowska D., **Talking Dictionaries. An Introductory-Level Course in Lexicography for English-Bound Students**, 2011, s. 120, 10 zł (+ 5% VAT) podręcznik
- Pavlovska L., Ziętała G.A. (red.), **Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego**, nr 68, *Seria Filologiczna, Glottodydaktyka 3*, cz. 3: **Metodyka nauczania języków obcych**, 2011, s. 216, 10 zł (+ 5% VAT)
- Rokosz-Piejko E., **"Hyphenated" identities. The Issue of Cultural Identity in Selected Ethnic American Autobiographical Texts**, 2011, s. 112, 10 zł (+ 5% VAT) podręcznik
- Wawrzyniak Z., Świątowski Z. (red.), **Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego**, nr 67, *Seria Filologiczna, Studia Germanica Resoviensia 9*, 2011, s. 308, 20 zł (+ 5% VAT)
- Weretuk O. (red.), **Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego**, *Seria Filologiczna, Studia Anglica Resoviensia 8* (wersja elektroniczna)
- Ziętała G.A., Pavlovska L. (red.), **Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego**, nr 68, *Seria Filologiczna, Glottodydaktyka 3*, cz. 2: **Komunikacja w sferze biznesu i dialog kultur**, 2011, s. 154, 10 zł (+ 5% VAT)

Filozofia

- Gawor L., **Myśliciele mało znani. Filozofia polska końca XIX wieku i pierwszych dekad XX stulecia**, 2011, s. 268, 20 zł (+ 5% VAT)
- Guzowska B., **Duchowość ponowoczesna. Idee, perspektywy, prognozy**, 2011, s. 214, 17 zł (+ 5% VAT)
- Mołczanow A., **Quantification: Transcending Beyond Frege's Boundaries. A Case Study in Transcendental-Metaphysical Logic**, 2011, s. 236, 20 zł (+ 5% VAT)
- Mordka A., Niemczuk K. (tłum.), **Klemens Hankiewicz, Zarys filozofii słowiańskiej**, 2011, s. 104, 10 zł (+ 5% VAT)
- Stasi D., Bosak M. (red.), **Antynomie polityki**, 2010, s. 168, 15 zł (+ 5% VAT)
- Wojtunik A., **Wolność i konieczność w myśli Arthura Schopenhauera**, 2011, s. 212, 18 zł (+ 5% VAT)
- Zachariasz A.L. (red.), **Sofia. Pismo filozofów krajów słowiańskich**, nr 9, 2009, s. 380, 15 zł (+ 5% VAT)
- Zachariasz A.L. (red.), **Sofia. Pismo filozofów krajów słowiańskich**, nr 10, 2010, s. 384, 15 zł (+ 5% VAT)
- Zachariasz A.L., **Teoria poznania jako relatywistyczna koncepcja prawdy teoretycznej**, 2011, s. 472, 30 zł (+ 5% VAT)

Historia

- Bonusiak W., **Druga Rzeczpospolita (1918–1939)**, 2011, s. 364, 30 zł (+ 5% VAT) podręcznik
- Bonusiak W., **Historia Polski 1944–1989**, 2007, s. 396, 30 zł (+ 5% VAT) (dodruk) podręcznik
- Bonusiak W., **Polska podczas II wojny światowej**, 2011, s. 412, 30 zł (+ 5% VAT), wyd. IV uzupełnione, podręcznik
- Bonusiak W., **Trzecia Rzeczpospolita (1989–2007)**, 2009, s. 300, 25 zł (+ 5% VAT) podręcznik
- Włodzimierz Bonusiak, Stanisław Nabywaniec, Wioletta Zawitkowska (red.), **Limes 3–4/2010–2011. Studia i materiały z dziejów Europy Środkowo-Wschodniej**, 2011, s. 304, 20 zł (+ 5% VAT)
- Faluszczak F.P., **Kartografia Galicji Wschodniej w latach 1772–1914**, 2011, s. 342, 23 zł (+ 5% VAT)
- Hoff J. (red.), **O kobietach. Studia i szkice. Wiek XIX i XX**, 2011, s. 192, 16 zł (+ 5% VAT)
- Hoszowska M., **Ludwik Finkel i Akademia Umiejętności. Z dziejów współpracy naukowej Lwowa i Krakowa na przełomie XIX i XX wieku**, 2011, s. 220, 18 zł (+ 5% VAT)
- Hoszowska M., **Ludwik Finkel i Akademia Umiejętności. Z dziejów współpracy naukowej Lwowa i Krakowa na przełomie XIX i XX wieku**, 2011, s. 220, 18 zł (+ 5% VAT) dodruk
- Kawalec A., Wierzbieniec W., Zaskilniak L. (red.), **Galicja 1772–1918. Problemy metodologiczne, stan i potrzeby badań**, t. 1, 2011, s. 456, 30 zł (+ 5% VAT)
- Kawalec A., Wierzbieniec W., Zaskilniak L. (red.), **Galicja 1772–1918. Problemy metodologiczne, stan i potrzeby badań**, t. 2, 2011, s. 434, 30 zł (+ 5% VAT)
- Kawalec A., Wierzbieniec W., Zaskilniak L. (red.), **Galicja 1772–1918. Problemy metodologiczne, stan i potrzeby badań**, t. 3, 2011, s. 324, 20 zł (+ 5% VAT)
- Maternicki J., **Pogranicza historii. Studia i szkice**, 2011, s. 244, 20 zł (+ 5% VAT)
- Nabywaniec S., **Sprawa obiektowa nr 1: Kościół. Kościół przemyski w świetle akt rzeszowskiej bezpieki 1944–1989**, t. 1, 2, 2011, s. 440 + 520, 80 zł (+ 5% VAT)
- Olbrycht M.J. (red.), **ANABASIS. Studia Classica et Orientalia 1/2010**, s. 316, 20 zł (+ 5% VAT)
- Olbrycht M.J. (red.), **ANABASIS. Studia Classica et Orientalia 1/2010**, s. 316, 20 zł (+ 5% VAT) dodruk
- Pisuliński J., Rączy E., Żarna K. (red.), **Polska – Słowacja – Europa Środkowa w XIX–XXI wieku**, 2011, s. 576, 43 zł (+ 5% VAT)
- Pustelak D., **Ród Jędrzejowiczów w okresie autonomii Galicji**, 2011, s. 244, 20 zł (+ 5% VAT)
- Sierżęga P., **Kazimierz Tyszkowski (1894–1940). Z dziejów nauki polskiej w międzywojennym Lwowie**, 2011, s. 448, 30 zł (+ 5% VAT)
- Stolarczyk M., Kawalec A., Kuzicki J. (red.), **Historia i dziedzictwo regionów w Europie Środkowo-Wschodniej w XIX i XX w.**, 2011, s. 600, 40 zł (+ 5% VAT)
- Zych T., **W kręgu „Rogatego Serca”. Korespondencja Szukalszczyków z Marianem Ruzamskim**, 2011, s. 320, 25 zł (+ 5% VAT)

Językoznawstwo

- Lizak J. (red.), **Filologiczne konteksty współczesności. Język i dydaktyka**, 2011, s. 168, 15 zł (+ 5% VAT)
- Ożóg K., **Słowo. Studia językoznawcze 1**, 2010, s. 268, 18 zł (+ 5% VAT)

Literaturoznawstwo

- Andres Z. (red.), **W kręgu twórczości pisarzy emigracyjnych. Kontynuacje**, 2011, s. 420, 30 zł (+ 5% VAT)
- Hejda D., Mazur E. (red.), **Edukacja polonistyczna, t. 1: Materiały z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego dla studentów oraz nauczycieli**, 2011, s. 204, 15 zł (+ 5% VAT)
- Kozłowska E., Sibiga Z. (red.), **Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego, nr 66, Seria Filologiczna, Dydaktyka 6**, 2011, s. 248, 15 zł (+ 5% VAT)
- Nalepa M. (red.), **Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego, nr 65, Seria Filologiczna, Historia Literatury 5**, 2010, s. 290, 20 zł (+ 5% VAT)
- Paliwoda A., Wolski J. (red.), **Liryka żołnierska. Estetyka i wartości**, 2011, s. 400, 30 zł (+ 5% VAT)
- Pasterski J., **Inne wyzwania. Poezja Bogdana Czaykowskiego i Andrzeja Buszy w perspektywie dwukulturowości**, 2011, s. 360, 25 zł (+ 5% VAT)
- Patro-Kucab M., **„...jest to głos Ojczyzny z jej serca i ducha wydobyty”. O późnej twórczości poetyckiej Kazimierza Brodzińskiego**, 2011, s. 256, 27 zł (+ 5% VAT)
- Prus K., Rządecka-Mikołajczyk I. (red.), **Filologiczne konteksty współczesności. Literatura**, 2011, s. 156, 15 zł (+ 5% VAT)

Reklewska-Braun Z., Braun K., **Z archiwum pisarza, t. II: Bracia Adamowiczowie. Emigranci – lotnicy. Pierwsi polscy zdobywcy północnego Atlantyku**, 2011, s. 188, 20 zł (+ 5% VAT)

Uliasz S., Pasterska J., **Obszary kultury. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Krzysztofowi Dmitrukowi**, 2011, s. 444, 35 zł (+ 5% VAT)

Nauki o polityce

Cimek H. (red.), **Kwestia narodowościowa w Polsce i we Włoszech w XX w. Wybrane problemy**, 2011, s. 184, 15 zł (+ 5% VAT)

Cimek H., **Mniejszości narodowe w ruchu rewolucyjnym w II Rzeczypospolitej**, 2011, s. 176, 25 zł (+ 5% VAT)

Łuszczynski A., Łuszczynska M., **What ought to be a person's relationship to society? Polish Struggles with the Selected Problems of Philosophy of Law and Philosophy of Politics**, 2011, s. 184, 15 zł (+ 5% VAT)

Paruch W., Maj P., Koziełło T. (red.), **Cechy – procesy – przebudowa: Przestrzeń publiczna we współczesnych systemach politycznych**, 2011, s. 336, 25 zł (+ 5% VAT)

Zaręba A.M., **Wizerunek polityka w III RP: kreacja, instrumentarium, kompetencje komunikacyjne**, 2011, s. 224, 20 zł (+ 5% VAT)

Żarna K. (red.), **Problematyka narodowościowa i religijna w XX wieku. Wybrane aspekty**, 2011, s. 204, 15 zł (+ 5% VAT)

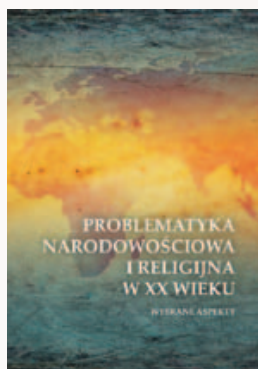
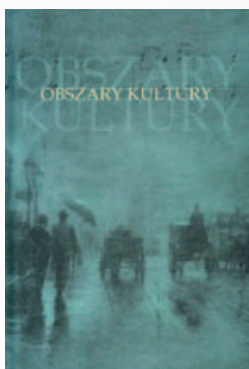
Cimek H. (red.), **Polityka i Społeczeństwo**, nr 8/2011, s. 480, 30 zł (+ 5% VAT)

Nauki o sztuce

Kostrzewa K., **Magnificat**, 2010, s. 112, 28 zł (+ 5% VAT) format A3, A4

Kostrzewa K., **Mój „Magnificat” w kontekście postmodernistycznych technik kompozytorskich**, 2011, s. 154, 25 zł (+ 5% VAT)

Ryba G. (red.), **Sacrum et Decorum. Materiały i studia z historii sztuki sakralnej**, nr 3, 2010, s. 172, 25 zł (+ 5% VA)

Pedagogika

Chodkowska E., Uberman M. (red.), **Wspieranie rozwoju ucznia nieprzeciętnego w szkole ogólnodostępnej**, 2011, s. 204, 18 zł (+ 5% VAT)

Chodkowska M., Mach A. (red.), **Pedagogika wobec zagrożeń marginalizacją jednostek, grup i regionów**, 2011, s. 292, 20 zł (+ 5% VAT)

Dusza B., **Sposoby bycia licealistów w roli ucznia**, 2011, s. 208, 15 zł (+ 5% VAT)

Frączek Z., Lulek B., **Wybrane problemy pedagogiki rodziny (Family pedagogy – selected problems)**, 2010, s. 212, 18 zł (+ 5% VAT) podręcznik

Gruca-Miąsik U., **Moral Dimension of Functioning of Foster Families Viewed from the Systemic Perspective (2001–2011)**, 2011,

Gruca-Miąsik U., **Negocjacje i mediacje w kręgu pomocy, wychowania i prawa**, 2011, s. 152, 18 zł (+ 5% VAT)

Meissner A., Szmyd K. (red.), **Słownik biograficzny twórców oświaty i kultury XIX i XX wieku Polski Południowo-Wschodniej**, 2011, s. 496, 50 zł (+ 5% VAT)

Meissner-Łozińska J., **Poczucie sensu i bezsensu życia u wychowanków domów dziecka**, 2011, s. 194, 15 zł (+ 5% VAT)

Ungeheuer-Gołąb A., **Rozwój kontaktów małego dziecka z literaturą, seria: Biblioteki – Dzieci – Młodzież**, nr 2, 2011, s. 124, 32 zł (+ 5% VAT)

Wasylewicz M., **Uwarunkowania umiejętności czytania informacji wizualnej**, 2011, s. 100, 10 zł (+ 5% VAT)

Socjologia

Malikowski M., **Wybrane problemy stosunków polsko-ukraińskich**, 2010, s. 276, 20 zł (+ 5% VAT)

Malikowski M. (red.), **Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego, nr 62, Seria Socjologiczno-Historyczna, Socjologia 7**, 2010, s. 320, 21 zł (+ 5% VAT)

Malikowski M., Solecki S. (red.), **Społeczeństwo i przestrzeń zurbanizowana. Teksty źródłowe**, wyd. 2, 2011, s. 412, 25 zł (+ 5% VAT)

Solecki S. (red.), **Społeczeństwo polskie w procesie zmian. Podkarpacie na tle kraju**, 2011, s. 308, 22 zł (+ 5% VAT)

NAUKI MEDYCZNE

Januszewicz P., Mazur A., Socha J. (red.), **Zdrowie publiczne, cz. 2: Niedożywienie a zdrowie publiczne**, 2011, s. 262, 22 zł (+ 5% VAT)

Kwolek A. (red.), **Przegląd Medyczny UR i NIL w Warszawie**, z. 4, t. VIII/2010, s. 124, 10 zł (+ 5% VAT)

Kwolek A. (red.), **Przegląd Medyczny UR i NIL w Warszawie**, z. 1, t. IX/2011, s. 152, 15 zł (+ 5% VAT)

- Kwolek A. (red.), **Przegląd Medyczny UR i NIL w Warszawie**, z. 2, t. IX/2011, s. 120, 15 zł (+ 5% VAT)
- Kwolek A. (red.), **Przegląd Medyczny UR i NIL w Warszawie**, t. IX, z. 3, 2011, s. 128, 15 zł (+ 5% VAT)
- Kwolek A. (red.), **Przegląd Medyczny UR i NIL w Warszawie**, t. IX, z. 4, 2011, s. 168, 15 zł (+ 5% VAT)
- Kwolek A. (red.), **Rehabilitacja w udarże mózgu**, wyd. 2 uzupełnione, 2011, s. 236, 20 zł (+ 5% VAT)
- Ryżko J., Binkowska-Bury M., Penar-Zadarko B., Nagórska M., **Proceedings. Abstract Book. Iv International Symposium Nursing Professionalization as An Indicator of Nursing Care's Quality**, 2011, s. 116
- Skręt-Magierło J., **Statyka narządów miednicy u pacjentek operowanych z powodu nowotworów narządów płciowych**, 2011, s. 232, 20 zł (+ 5% VAT)

NAUKI O KULTURZE FIZYCZNEJ

- Cynarski W.J. (red.), **Selected Areas of Intercultural Dialogue in Martial Arts. The Lykeion Library Edition, Volume 14**, 2011, s. 172, 25 zł (+ 5% VAT)
- Cynarski W.J., Obodyński K., Porro N. (red.), **Sports, Bodies, Identities and Organizations: Conceptions and Problems**, 2011, s. 312 + wklejka, 30 zł (+ 5% VAT)
- Czarny W., Brożyna M., Godek Ł., Herbert J., Śliż M., Śmiały A., **Teoretyczno-metodyczne podstawy turystycznych praktyk studenckich**, 2011, s. 152 + wklejka, 20 zł (+ 5% VAT) podręcznik
- Czarny W., Brożyna M., Godek Ł., Herbert J., Śliż M., Śmiały A., **Theoretical and Methodological Principles of Selected Summer Forms of Active Tourism**, 2011, s. 152 + wklejka, 20 zł (+ 5% VAT) podręcznik
- Drozd S., **Analiza trafności i rzetelności wybranych testów do oceny sprawności motorycznej z uwzględnieniem budowy somatycznej kobiet i mężczyzn w wieku 16–24 lat**, 2010, s. 84, 8 zł (+ 5% VAT)
- Nowakowski A., Drozd S. (red.), **Z tradycji prawa w Polsce. Uwarunkowania prawne w kulturze fizycznej**, 2010, s. 236, 20 zł (+ 5% VAT)
- Obodyński K. (red.), **Przegląd Naukowy Kultury Fizycznej Uniwersytetu Rzeszowskiego**, t. XIII, z. 1–4, 2010, s. 164, 10 zł (+ 5% VAT)
- Pańczyk W., Warchoł K., **Nowe – bliższe zdrowiu wychowanie fizyczne (poszukiwania)**, 2011, s. 224, 18 zł (+ 5% VAT)
- Szajna G., **Sporty walki na Podkarpaciu w latach 1945–1989**, 2011, s. 472, 30 zł (+ 5% VAT)
- Wnuk Z. (red.), **Ekologia i ochrona środowiska. Wybrane zagadnienia**, 2010, s. 428, 30 zł (+ 5% VAT) podręcznik, wyd. II rozszerzone
- Wnuk Z., Łopatkiewicz P., **Ścieżka przyrodniczo-historyczna im. Żałuskich w Iwoniczu**, 2011, s. 60 + wklejka, 8 zł (+ 5% VAT) przewodnik
- Zaborniak S., **Z tradycji lekkoatletyki w Polsce w latach 1919–1939**, t. VI: **Udział lekkoatletów i lekkoatletek w międzynarodowej rywalizacji sportowej**, 2011, s. 412, 50 zł (+ 5% VAT)

NAUKI PRAWNE

- Klak C., **Skarga na przewlekłość postępowania karnego a Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności**, 2011, s. 896, 100 zł (+ 5% VAT)
- Łukasiewicz J. (red.), **Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego**, nr 64, **Seria Prawnicza, Prawo 9**, 2010, s. 252, 18 zł (+ 5% VAT)
- Maroń G., **Wstęp do prawoznawstwa**, 2011, s. 244, 20 zł (+ 5% VAT)
- Sagan S. (red.), **Państwo i prawo w dobie globalizacji. Księga jubileuszowa**, 2011, s. 358, 25 zł (+ 5% VAT)
- Świrgoń-Skok R., **Beneficja spadkowe w prawie rzymskim**, 2011, s. 264, 20 zł (+ 5% VAT)

NAUKI ROLNICZE

- Błażej J. (red.), **Kompendium rolnictwa ekologicznego**, 2011, s. 256, 20 zł (+ 5% VAT) podręcznik
- Dżugan M., Kisała J., Pasternakiewicz A., **Chemia dla kierunków przyrodniczych, cz. 1: Chemia ogólna i analityczna**, red. Maria Droba, 2011, s. 84, 10 zł (+ 5% VAT) podręcznik
- Kasprzyk I., **Time-Series Analysis of Pollen Seasons in Rzeszów (SE Poland) in 1997–2005 with reference to phenology**, 2011, s. 120, 15 zł (+ 5% VAT)
- Kuźniar P., Gorzelany J., Zaguła G., Puchalski C., **Przewodnik do ćwiczeń laboratoryjnych z fizyki i agrofizyki**, 2011, s. 144, 10 zł (+ 5% VAT) podręcznik
- Szpunar-Krok E., **Produkcyjne i ekonomiczne efekty wybranych technologii produkcji nasion roślin strączkowych w siewie czystym i ich mieszanek ze zbożami**, 2011, s. 172, 13 zł (+ 5% VAT)

NAUKI TECHNICZNE

- Furmanek W. (red.), **Wartości w pedagogice. Teoria i praktyka wartości w pedagogice**, 2011, s. 370, 22 zł (+ 5% VAT)
- Furmanek W., Piecuch A. (red.), **Dydaktyka informatyki. Problemy i wyzwania społeczeństwa informacyjnego**, 6/2011, s. 296, 20 zł (+ 5% VAT)
- Kwatek T., Twaróg B., **Symbiosis of Technology and Computer Science**, 2011, s. 224, 18 zł (+ 5% VAT)
- Piecuch A., **Multimedialne kompetencje nauczycieli**, 2011, s. 282, 20 zł (+ 5% VAT)

**Więcej informacji o tych tytułach znajduje się na naszej stronie internetowej
pod adresem: <http://wydawnictwo.univ.rzeszow.pl>**

Małgorzata Nagórska
Monika Binkowska-Bury

IV MIĘDZYNARODOWE SYMPOZJUM PROFESJONALIZACJI PIELEŃNIARSTWA WYZNACZNIKIEM JAKOŚCI OPIEKI PIELEŃNIARSKIEJ

W dniach 15–16 września 2011 roku Instytut Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Rzeszowskiego był organizatorem IV Międzynarodowego Sympozjum pod hasłem „Profesjonalizacja pielęgniarstwa wyznacznikiem jakości opieki pielęgniarskiej”. Tegoroczne IV już spotkanie współ-

organizowali: Wydział Zdrowia i Nauk Społecznych Uniwersytetu Południowoczeskiego w Czeskich Budejowicach (Republika Czeska), Wydział Nauk Społecznych i Opieki Zdrowotnej Uniwersytetu Konstantyna Filozofa w Nitrze (Słowacja) oraz Wydział Zdrowia Uniwersytetu w Debreczynie (Węgry). Obrady odbyły się w sali koncertowej Instytutu Muzyki UR.

Międzynarodowe Dni Pielęgniarstwa zapoczątkowano w Czechach w 2002 roku z inicjatywy prof. Valerii Tothovej, prodziekana Wydziału Zdrowia i Nauk Społecznych Południowoczeskiego Uniwersytetu w Czeskich Budejowicach. Przez siedem lat Czeskie Budejowice gościły ekspertów z dziedziny opieki zdrowotnej z wielu krajów świata, a sympozjum stało się ważnym forum wymiany doświadczeń i prezentacji wyników badań naukowych międzynarodowego środowiska naukowego. W 2008 roku do inicjatywy tej dołączył Wydział Nauk Społecznych i Opieki Zdrowotnej Uniwersytetu Filozofa Konstantyna w Nitrze (Słowacja), Wydział Zdrowia Uniwersytetu w Debreczynie (Węgry) oraz I Wydział Medyczny Uniwersytetu Karola w Pradze (Czechy). W ten sposób zapoczątkowano międzynarodowe cykliczne spotkania naukowe. W 2009 roku II Sympozjum Międzynarodowe odbyło się w Nitrze na Słowacji, w 2010 roku w Nyiregyhazie na Węgrzech.

Patronat honorowy nad ubiegłorocznym sympozjum objęli: prorektor ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą prof. dr hab. **Aleksander Bobko**, dziekan Wydziału Medycznego prof. dr hab. **Andrzej Kwolek**, marszałek województwa podkarpackiego dr **Mirosław Karapyta** oraz konsultant wojewódzki ds. pielęgniarstwa mgr **Ewa Zawilińska**. Pracami komitetu naukowego kierował prof. dr hab. **Józef Ryżko**.

W sesji plenarnej wystąpił prof. dr hab. Paweł Januszewicz, dyrektor Instytutu Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Wydziału Medycznego UR z wykładem: How science must reduce Human sufferings, w którym przedstawił najnowsze doniesienia światowe na temat rozwoju badań naukowych w medycynie i ich znaczenia dla ludzkości. Podczas dwóch dni obrad uczestnicy z 9 krajów – Czech, Iraku, Niemiec, Słowacji, Słowenii, Turcji, Ukrainy, Węgier i Polski zaprezentowali łącznie 91 prac w 12 sesjach referatowych i 7 plakatów w sesji posterowej. Tematyka prezentacji obejmowała szeroko pojęte problemy pielęgniarstwa i skupiała się przede wszystkim na następujących zagadnieniach: europejska strategia zdrowia; poradnictwo i edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarstwie;

pielęgniarstwo oparte na doświadczeniach i podstawach naukowych; socjologiczno-pedagogiczne aspekty wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej.

Wśród najciekawszych prac warto wymienić:

1. Majeed Abbas Iqbal (IRQ) *Association between body mass index and healthy life aspects among middle age women with cardiovascular diseases in Baghdad city – Iraq*, gdzie przedstawiono związek pomiędzy BMI a stylem życia u kobiet w wieku średnim z chorobami kardiologicznymi w Bagdadzie.

2. Pajnič Manca, Vettorazzi Renata (SLO) *Advantages and disadvantages of Erasmus mobility for nursing students – erasmus coordinator's perspective*. Przedstawiła Słowenii przedstawiła zalety i wady wymiany studentów z programu Erasmus.

3. Nagórska Małgorzata, Karabulutlu Özlem, Wardak Kartaryna, Binkowska-Bury Monika (PL, TR) *HPV infections – the knowledge of nursing students on the example of Poland and Turkey*. Autorzy dokonali analizy porównawczej wiedzy studentów w Polsce i Turcji na temat chorób przenoszonych drogą płciową.

4. Papp Katalin, Tothova Valéria, Farkas Nóra (HU) *Nursing care's quality in elderly homes*. Koledzy z Węgier przedstawili jakość opieki pielęgniarskiej w domach opieki w tym kraju.

5. Stančiak Jaroslav, Rutowski Jan Antoni, Kopáčikova Maria, Novotný Jozef (SK, PL) *The problems of young people addicted to drugs and their social rehabilitation at the international level*. Praca poruszała niezwykle istotne problemy i uwarunkowania społeczne młodych ludzi uzależnionych od narkotyków z perspektywy międzynarodowej.

6. Michael Dethloff (D) *Nursing education in Germany – what the future?* Niemcy jako jeden z nielicznych krajów europejskich od niedawna przystąpiły do organizacji kształcenia pielęgniarek na poziomie wyższym. Autor przedstawił aktu-

alną sytuację i prognozy na przyszłość.

Podczas konferencji często prezentowali się pracownicy Instytutu Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu UR, którzy byli autorami i współautorami 20 prac zarówno w sesjach referatowych, jak i plakatowej.

Ważnym rezultatem międzynarodowego sympozjum są trzy publikacje: w j. angielskim - monografia w wersji elektronicznej M. Binkowska-Bury, M. Nagórska (red.) „Worldviews on the European Nursing” i w języku polskim monografia w dwóch tomach pt. „Badania w pielęgniarstwie XXI w.”, tom 1. pod redakcją Beaty Penar-Zadarko i Małgorzaty Nagórskiej oraz tom 2. pod redakcją Moniki Binkowskiej-Bury i Małgorzaty Marć.

Dzięki wysiłkowi i zaangażowaniu dr Moniki Binkowskiej-Bury, mgr Małgorzaty Nagórskiej i mgra Macieja Masłowskiego udało się pozyskać Grant Wyszehradzki, który umożliwił przygotowanie tak znaczącej imprezy. Sympozjum dało możliwość szerokiej dyskusji o rozwoju pielęgniarstwa europejskiego. Podczas ceremonii zamknięcia obrad kierownik Katedry Pielęgniarstwa, prof. dr hab. Józef Ryżko przekazał kronikę konferencji na ręce prof. Sylvii Bartlovej – przedstawicielki Uniwersytetu Południowoczeskiego w Czeskich Budziejowicach, który będzie gospodarzem następnego spotkania. Kolejne, V Międzynarodowe Sympozjum Naukowe odbędzie się w Republice Czeskiej we wrześniu 2012 roku.

Wojciech Zając

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA „BEZPIECZEŃSTWO IMPREZ MASOWYCH. ASPEKTY PRAWNO-ADMINISTRACYJNE, SPOŁECZNE I PRAKTYCZNE”

W dniach 6 – 8 listopada 2011 r. w Międzynarodowym Centrum Edukacji Ekologicznej Uniwersytetu Rzeszowskiego w Iwoniczu odbyła się konferencja naukowa poświęcona problematyce bezpieczeństwa imprez masowych, zorganizowana przez Katedrę Prawa Publicznego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego, przy współudziale Wyższej Szkoły Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie, Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie oraz Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie.

W konferencji udział wzięli wybitni uczeni z krajowych ośrodków akademickich zajmujący się problematyką administracji publicznej i bezpieczeństwa wewnętrznego, przedstawiciele administracji publicznej z wiceministrem sprawiedliwości **Piotrem Kluzem** oraz liczni praktycy, w tym funkcjonariusze policji z podkarpackim komendantem wojewódzkim policji nadinsp. **Józefem Gdańskim**, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej, Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej i Straży Ochrony Kolei. Ponadto, w obradach uczestniczyli przedstawiciele prokuratury i sądownictwa z województwa podkarpackiego oraz liczna reprezentacja sektora prywatnego z zakresu ochrony osób i mienia. Dyskusji przysłuchiwał się również prezes Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej.

Warto podkreślić udział w konferencji zaproszonych przez Komendę Wojewódzką Policji w Rzeszowie gości zagranicznych - oficerów czeskiej policji z Ostrawy i Ołomuńca. Łącznie w konferencji uczestniczyło 100 osób.

Głównym założeniem konferencji była wielopłaszczyznowa wymiana wiedzy i doświadczeń przedstawicieli nauki i instytucji zajmujących się bezpieczeństwem imprez masowych, a także wymiana doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy policją polską i czeską.

Szeroka problematyka została ujęta w następujące grupy tematyczne: teoretyczno-prawne aspekty bezpieczeństwa imprez masowych, bezpieczeństwo imprez masowych w Polsce i w wybranych państwach, praktyczne i społeczne aspekty ochrony bezpieczeństwa imprez masowych, współdziałanie podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo imprez masowych oraz odpowiedzialność za bezpieczeństwo w trakcie imprez masowych. Podkreślono znaczenie problematyki bezpieczeństwa imprez masowych i roli służb w jego kształtowaniu, zwrócono także uwagę na okazję przedstawienia stanowisk w tym zakresie nie tylko przez przedstawicieli nauki, ale również praktyków.

Uroczystej inauguracji konferencji dokonali: prof. dr hab. **Stanisław Sagan** – dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego, prof. dr hab. **Elżbieta Ura** – kierownik Katedry Prawa Publicznego oraz dr hab. prof. UR **Stanisław Pieprzny** – kierownik Zakładu Prawa Policyjnego. W poszczególnych dniach obradom przewodniczyli: prof. dr hab. Jan Szreniawski (Wydział Prawa i Administracji UMCS), prof. dr hab. Jan Maciejewski (Instytut Socjologii, Wydział

Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego) oraz dr hab. Jerzy Stelmasiak, prof. UMCS (Instytut Administracji i Prawa Publicznego, Wydział Prawa i Administracji UMCS).

W trakcie konferencji swoje referaty wygłosili m.in. prof. dr hab. Jan Maciejewski „Organizacja i dezorganizacja społeczna w kontekście bezpieczeństwa imprez masowych”, prof. dr hab. Daniel Markowski (Instytut Socjologii, Wydział Socjologiczno-Historyczny UR) „Tłum jako podmiot zachowań zbiorowych”, insp. Andrzej Sabik, zastępca podkarpackiego komendanta wojewódzkiego policji „Ocena aktualnego stanu bezpieczeństwa w związku z imprezami masowymi organizowanymi na terenie województwa podkarpackiego”, kpt. Bc. Ludek Crha „Problematyka Aromadnich Arci a Bezpečnostnih Odatreni v Ramci Verevneho Poradku u Olomouckem Kraji”, dr hab. Monika Klejnowska, prof. UR (Zakład Prawa Karnego i Postępowania Karnego, Wydział Prawa i Administracji UR) „Ściganie przestępstw popełnionych na imprezach masowych”, Robert Pelewicz, prezes Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu „Prawne aspekty funkcjonowania sądów powszechnych podczas finałów Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012”, gen. Henryk Tokarski „Dowodzenie operacjami policyjnymi”, nadkom. Mariusz Dzioba, zastępca naczelnika Sztabu Policji KWP w Rzeszowie „Charakterystyka działań policji na trasach przemieszczania i w czasie przejazdów uczestników imprez masowych, w tym również w aspekcie przygotowań Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie do zabezpieczenia EURO 2012 UEFA”, dr Ryszard Głukowski (Wyższa Szkoła Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie) „Bezpieczeństwo Turnieju Finałowego Euro 2012 a możliwość tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej w RP”.

Wygłoszono również kilka komunikatów, m. in. dr Jarosław Dobkowski (Katedra Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji, Wydział Prawa i Administracji UWM) „Charakter prawny i rola opinii komendanta policji w zabezpiecze-

niu imprezy masowej”, dr Piotr Szreniawski (Katedra Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji, Wydział Prawa i Administracji UMCS) „Psychologiczno-administracyjne aspekty bezpieczeństwa imprez masowych”, dr Jan Znajdek (Wyższa Szkoła Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie) „Zakaz wstępu na imprezę masową jako czynnik stymulujący bezpieczeństwo”.

Konferencję zgodnie uznano za bardzo udaną, zwłaszcza w związku ze zbliżającymi się rozgrywkami EURO 2012. Uczestnicy zwrócili uwagę na konieczność zorganizowania podobnej konferencji, po zakończeniu turnieju piłkarskiego, aby możliwa była ocena jego przebiegu w kontekście zapewnienia przez właściwe organy i służby bezpieczeństwa tego wydarzenia.

Wszystkie wygłoszone oraz nadesłane referaty zostaną opublikowane w zbiorowej monografii pt. „Bezpieczeństwo imprez masowych. Aspekty prawno-administracyjne, społeczne i praktyczne”, której publikacja planowana jest na początek 2012 roku.

Wojciech J. Cynarski

„SPORT A JAKOŚĆ ŻYCIA”. ÓSMA MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA W BRNIE

Współpraca naukowa z naszymi południowozachodnimi sąsiadami przebiega doskonale. We wrześniu ubr. czteroosobowa reprezentacja Wydziału Wychowania Fizycznego UR uczestniczyła w 3rd Conference of the International Society for the Social Sciences of Sport (ISSSS) – „Sport and Physical Culture in the Mirror of the Social Sciences” (Olomouc, Czechy, 21-24.09.2011). A w dniach 10 – 11 listopada czeskie Brno było gospodarzem kolejnej imprezy o światowym zasięgu, z udziałem niżej podpisanego, reprezentującego nasz Wydział Wychowania Fizycznego. Zaproszenie na tę ostatnią konferencję było efektem pobytu Czechów na II Światowym Kongresie Naukowym Sportów i Sztuk Walki w Rzeszowie (IX 2010) i znakomitej współpracy w ramach Międzynarodowego Towarzystwa Naukowego Sztuk i Sportów Walki (International Martial Arts and Combat Sports Scientific Society, IMACSSS).

Brno – główne miasto Moraw – jest wyjątkowe, około 40% mieszkańców stanowią studenci. Bardzo aktywny jest działający tu Uniwersytet Masaryka i Wydział Badań Sportu (Faculty of Sports Studies). Ten właśnie Wydział zorganizował ważną i ciekawą konferencję o dużym zasięgu międzynarodowym, której, oprócz rektora UM i władz regionu, patronowało Czeskie Stowarzyszenie Kinantropologii. Autor został zaproszony na 8th International Conference “Sport & quality of life 2011” jako invited speaker i do Komitetu Naukowego, notabene na koszt organizatorów. Podobne zaproszenie otrzymał jeszcze jeden polski uczyony. W Komitecie Naukowym znalazły się takie sławy, jak prof. Willy Pieter (Holandia, Korea Południowa), prof. Andrew Lane (Wielka Brytania), prof. Anita Hökelmann (Niemcy), prof. Marjeta Misigoj Durakovic (Chorwacja), prof. Weimo Zhu (USA) i prof. Wojtek J. Chodzko-Zajko (USA). Ostatni z wymienionych, choć urodzony w Londynie, przyznaje się do polskiego pochodzenia i mówi po polsku. Jego mama pochodziła ze Lwowa, a tato – z Wilna.

Członkowie Komitetu Naukowego spotkali się w tradycyjnej czeskiej restauracji wieczorem 9 listopada. Zagranicznych gości witał tam doc. Martin Zvonar – przewodniczący Komitetu Organizacyjnego, a jednocześnie dziekan Wydziału.

Wykłady wprowadzające do obrad konferencyjnych przedstawili profesorowie z Uniwersytetu w Illinois: Wojtek J. Chodzko-Zajko i Weimo Zhu. Prof. Chodzko-Zajko mówił o międzynarodowych strategiach promowania active aging, czyli aktywności fizycznej osób w wieku starszym. Zalecane jest – w świetle nowych badań amerykańskich – minimum 500

minut ruchu i wysiłku fizycznego w ciągu tygodnia. Prof. Weimo Zhu rozpatrywał zdrowotne i antropometryczne wpływy siedzącego trybu życia. Stwierdził m.in., że jeżeli leżysz lub siedzisz ponad 6 godzin w ciągu dnia, ryzyko zachorowania na raka wzrasta o 40%.

Tego samego dnia (10 XI) wygłosiłem keynote lecture pt. „Teaching of fighting arts in pedagogical and sociological perspective” i poprowadziłem – wraz z doc. Zdenkiem Regulim - obrady sesji „Safety in Physical Education, Sport and Leisure Activities”. W sesji tej wygłoszono 9 referatów dotyczących kwestii bezpieczeństwa na różnych obszarach sportu, wychowania fizycznego i aktywności czasu wolnego.

W imieniu Stowarzyszenia Idokan Polska przekazałem bibliotece Wydziału Badań Sportu 6 tomów periodyku naukowego „Ido Movement for Culture”, któremu patronują międzynarodowe towarzystwa naukowe – IMACSSS i IASK (International Association for Sport Kinetics). Była też okazja zwiedzić świetnie wyposażone obiekty tego Wydziału.

11 listopada to nie tylko narodowe Święto Niepodległości Polaków. To także dzień świętego Marcina. Wieczorem, na tradycyjną w tym dniu pieczoną kaczkę zaprosił zagranicznych profesorów solenizant – Martin Zvonar. Była więc niecodzienna okazja porozmawiać o dalszej współpracy naukowo-badawczej, np. z prof. W. Pieterem, który jest także aktywnym członkiem IMACSSS. Ponadto prof. Chodzko-Zajko zgodził się przystąpić do Editorial Board naszego „Ido Movement for Culture”.

Następnego dnia miałem zaplanowane z dr. Michalem Vitem zajęcia warsztatowe w Zakładzie Sportów Walki. Nasz Wydział może pozazdrościć im profesjonalnie urządzonej bazy zajęć praktycznych, a także kilku przedmiotów dydaktycznych w programach studiów (wykłady z teorii sztuk walki oraz zajęcia praktyczne z aikido, karate, samoobrony i walki wręcz). Tym razem jednak skoncentrowaliśmy się na powtórce zaawansowanych form starożytności szermierki szkoły katorishinto-ryu. Uzgodniliśmy także szczegóły badań realizowanych w ramach IMACSSS. Po południu zaplanowano zwiedzanie międzynarodowych targów sprzętu sportowego i górujący nad miastem, poniemiecki zamek Spielberg.

Konferencja była sukcesem zarówno organizatorów, jak i uczestników. Była jednocześnie sprawnie zorganizowana i na wysokim poziomie naukowym. Już za dwa lata będzie okazją, aby podobnie odwiedzić Brno i uczestniczyć w następnej konferencji.

Katarzyna Szara

UWARUNKOWANIA WYKORZYSTANIA FUNDUSZY UNIJNYCH W REGIONIE I PRZEDSIĘBIORSTWIE

Wzorem ubiegłych lat, w dniach 18–19 listopada 2011 roku pracownicy Katedry Ekonomiki i Zarządzania Uniwersytetu Rzeszowskiego zorganizowali V Międzynarodową Konferencję Naukową z cyklu Przedsiębiorstwo i Region, tym razem dotyczącą uwarunkowań wykorzystania funduszy unijnych w regionie i przedsiębiorstwie. Celem konferencji była próba odpowiedzi na pytania dotyczące warunków wykorzystania środków unijnych przez przedsiębiorstwa i instytucje.

W konferencji uczestniczyli goście z krajowych i zagranicznych uczelni. Wymienić choćby warto Uniwersytet Ekonomiczny w Koszycach, Uniwersytet Drohobycki, Instytut Badań Regionalnych NAN Ukraina/Lwów. Oprócz ludzi nauki gościliśmy również przedstawicieli praktyki.

Wygłoszono referaty wpisujące się w podjętą przez organizatorów tematykę. Merytoryczną debatę rozpoczęliśmy od prezentacji roli funduszy unijnych w rozwoju społeczno-gospodarczym regionu. Na tym tle przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie i Urzędu Miasta Przemysła przedstawili swoje doświadczenia w aspekcie pozyskania i wykorzystania środków unijnych przez goszczące nas miasto Przemysł i województwo podkarpackie. Teoretyczne aspekty dotyczące przedsiębiorstw i ich przygody z funduszami były prezentowane przez pryzmat finansowanych ze środków unijnych inwestycji oraz korzyści wynikających z wykorzystywania funduszy na rzecz podniesienia wiedzy i zdobycia nowych kwalifikacji przez ludzi. Szczególnie podkreślano rolę funduszy unijnych na rynku pracy.

Drugim wiodącym obszarem tematycznym konferencji był region. Prelegenci prezentowali dynamikę pozyska-

nia funduszy przez jednostki samorządowe. Wskazywano na ich alokację i efekty transformacji zachodzące przy ich udziale. Wszystkie aspekty teoretyczne dotyczące zarówno przedsiębiorstwa, jak i regionu zostały potwierdzone w panelu praktyków. Przedstawiciele przedsiębiorstw i instytucji samorządowych prezentowali swoje doświadczenia związane z pozyskaniem środków unijnych. Historie inwestycji potwierdzały znane teoretyczne bariery utrudniające pozyskanie środków, a jednocześnie wskazywały na przedsiębiorczość i determinację beneficjentów. Przykłady dobrych polskich inwestorów, korzystających ze wsparcia unijnego wzbogaciły dyskusję konferencyjną. Prezentowane przez gości z zagranicy referaty dotyczyły działań związanych z przygotowaniem podejmowanymi do skorzystania ze środków unijnych. Na kanwie wygłoszonych referatów i dyskusji można sformułować kilka wniosków:

- fundusze unijne wspomagają aktywność samorządów lokalnych i przedsiębiorstw prowadzących działalność na ich terenie,
- mimo szerokiego spektrum dostępu środków unijnych nie zawsze są one adekwatne do potrzeb przedsiębiorców,
- fundusze unijne generują i wspierają wszelką aktywność przedsiębiorców polegającą na budowaniu współpracy w aspekcie pozyskania środków unijnych,
- wykorzystanie środków unijnych zależy od umiejętności ludzi zatrudnionych w jednostkach aplikujących o nie,
- ważne jest tworzenie zespołów eksperckich, które będą pomocne w rozwiązywaniu problemów wiążących się z pozyskaniem środków.

Po merytorycznych obradach, uczestnicy konferencji mieli możliwość zwiedzić malownicze, historyczne atrakcje Przemysła, który bardzo gościnie otworzył przed wszystkimi przybyłymi na ziemię przemyską swoje bramy.

Anna Nizioł

ROLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W PROMOCJI I ROZWOJU TURYSTYKI

Pracownicy Katedry Agroturystyki i Ekonomicznych Funkcji Turystyki i Rekreacji Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego, kierowanej przez prof. dra hab. **Bogusława Sawickiego**, zorganizowali we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego oraz Akademią Europejską na rzecz Euroregionu Karpackiego Międzynarodową Konferencję Naukową pt: Rola organizacji pozarządowych w promocji i rozwoju turystyki”, która odbyła się w dniach 8–9 grudnia ubr. w Rzeszowie i Targowiskach k. Krosna.

Główny cel konferencji dotyczył ukazania obecnego stanu i perspektyw rozwoju turystyki w kraju i na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem roli instytucji pozarządowych działających w obszarze turystyki. Intencją organizatorów było stworzenie okazji do spotkania się przedstawicieli różnych środowisk związanych z turystyką – pracowników naukowych, przedsiębiorców turystycznych, przedstawicieli instytucji publicznych, organizacji turystycznych i innych. O poziom naukowy konferencji zadbał członek Komitetu Naukowego: prof. dr hab. Bogusław Sawicki – przewodniczący, prof. dr hab. Kazimierz Obodyński – wiceprzewodniczący, prof. dr hab. Irena Jędrzejczyk, prof. dr hab. Stefan Bo-

siacki, prof. dr hab. Jan Sikora, prof. dr hab. René Matlovič, prof. dr hab. Jan Junger, prof. dr hab. Aleksander Panasiuk, prof. UR dr hab. Wojciech J. Cynarski, prof. UR dr hab. Władysław Pańczyk, prof. UR dr hab. Jerzy Piórecki, prof. UR dr hab. Jerzy Rut, prof. UR dr hab. Zygmunt Wnuk, prof. UR dr hab. Stanisław Zaborniak.

Nad sferą organizacyjną przedsięwzięcia czuwali członkowie Komitetu Organizacyjnego: dr Anna Nizioł – przewodnicząca, dr Marcin Obodyński, mgr Beata Prokop, mgr Agata Sarna, mgr Janusz Danak, mgr Jarosław Herbert. Sekretariatem konferencji kierowała mgr Anna Turza.

Do udziału w konferencji zaproszono m.in. członków Zarządu Województwa Podkarpackiego, pracowników Departamentu Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego, władze Uniwersytetu Rzeszowskiego, przedstawicieli władz lokalnych, pracowników akademickich uczelni kształcących w zakresie turystyki i rekreacji (z kraju i z zagranicy), przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na rzecz turystyki (stowarzyszenia, fundacje, kluby, ośrodki doradztwa, instytucje kultury, gospodarstwa agroturystyczne i in.), koła naukowe oraz reprezentantów środowiska studenckiego.

Inauguracja odbyła się w sali konferencyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, gdzie mowy powitalne wygłosili: Sławomir Miklicz – członek Zarządu Województwa Podkarpackiego, Jarosław Reczek – dyrektor Departamentu Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, prof. dr hab. Aleksander Bobko – prorektor ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą oraz prof. dr hab. Kazimierz Obodyński – dziekan Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego. Moderatorem sesji plenarnej był prof. dr hab. Bogusław Sawicki – kierownik Katedry Agroturystyki i Ekonomicznych Funkcji Turystyki i Rekreacji Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego.

W ramach wystąpień plenarnych uczestnicy spotkania naukowego wysłuchali referatów wygłoszonych przez prof. dr hab. Irenę Jędrzejczyk (ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie) na temat uwarunkowań ekonomicznych i społecznych działalności organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju turystyki, Jana Sołka (wiceprezesa Podkarpackiej Regionalnej Organizacji Turystycznej) o działalności tej organizacji w zakresie promocji turystyki i współpracy z pozarządowymi organizacjami w województwie, Macieja Brysiaka (z firmy Millward Brown SMG/KRC), który przedstawił wyniki badań ruchu turystycznego przyjazdowego w województwie podkarpackim, zrealizowanych dla Urzędu Marszałkowskiego, Marcina Tomaszewskiego (z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi), którego prezentacja dotyczyła znaczenia organizacji pozarządowych w rozwoju turystyki wiejskiej oraz mgr Małgorzaty Skulimowskiej-Rzeźwickiej (z Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu), która

w swoim wystąpieniu ukazała istotną rolę organizacji i stowarzyszeń lokalnych działających na rzecz ratowania i zagospodarowania obiektów zabytkowych oraz ich wpływ na rozwój turystyki kulturowej.

Dalsza część konferencji odbywała się w Targowiskach k. Krosna, w centrum edukacyjno-konferencyjnym Akademii Europejskiej na rzecz Euroregionu Karpackiego, gdzie wieczorem miała miejsce uroczysta kolacja, podczas której kontynuowano, rozpoczętą po obradach plenarnych, dyskusję w zakresie roli organizacji pozarządowych w rozwoju i promocji turystyki oraz możliwości współpracy tych podmiotów ze środowiskiem akademickim.

Program drugiego dnia konferencji obejmował obrady w dwóch sekcjach, w ramach których wygłoszono łącznie 18 referatów. Ich tematyka była podłożem ciekawych dyskusji, które skutkowały sformułowaniem istotnych wniosków. Po podsumowaniu obrad naukowych

uczestnicy konferencji zwiedzili skansen archeologiczny Karpką Troję w Trzcinicy.

Konferencja okazała się udanym przedsięwzięciem. Interdyscyplinarna tematyka tego spotkania naukowego pozwoliła przedstawić poglądy, wyniki badań, oferty turystyczne, tendencje oraz doświadczenia wyniesione z działalności na rynku turystycznym z różnych perspektyw, co wskazało na nowe możliwości rozwoju turystyki jako gałęzi gospodarki, dziedziny działalności, ważnego zjawiska społecznego w zmieniających się układach geopolitycznych.

Organizatorzy mają nadzieję, że to spotkanie zainicjuje cykl konferencji o tematyce turystycznej, które przyczynią się do integracji osób i instytucji związanych ze sferą turystyki.

Anita Kowalewska
Mirela Rakszawska

STUDENCI Z SEKCJI PENITENCJARNEJ NA MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ W OPOLU

W dniach 3–4 listopada 2011 r. odbyła się trzecia Międzynarodowa Konferencja Naukowa *W poszukiwaniu optymalnego modelu więziennictwa. Kadrowo-organizacyjne uwarunkowania procesu resocjalizacji w placówkach penitencjarnych*, zorganizowana przez Uniwersytet Opolski, Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Opolu oraz Opolski Zarząd Okręgowy Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa, na którą została zaproszona dr **Monika Badowska-Hodyr** wraz z dwójką studentów – **Mirelą Rakszawską** i **Anitą Kowalewską**.

Uroczystego otwarcia konferencji w sali widowiskowej Uniwersytetu Opolskiego dokonali: prof. dr hab. inż. Krystyna Czaja – rektor Uniwersytetu Opolskiego oraz prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński – dyrektor Instytutu Nauk Pedagogicznych. Następnie odbyła się sesja plenarna, której przewodniczyli: prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński oraz prof. zw. dr hab. Andrzej Baładynowicz. Głos zabrało wielu znamienitych naukowców i praktyków, wśród nich dyrektor Biura Kadr i Szkolenia Centralnego Zarządu Służby Więziennej płk Wiktor Głowniak, Andrzej Martusewicz – przewodniczący Krajowej Rady Kuratorów oraz prof. zw. dr hab. Andrzej Baładynowicz, który mówił o *reformowaniu więziennictwa na poziomie rewolucji, a nie stagnacji*. Głos zabrali również zajmujący się tą problematyką profesorowie: Marek Konopczyński (*Współczesne kierunki zmian w resocjalizacji skazanych*), Tadeusz Cielecki (*Model więziennictwa czy model polityki karnej*) oraz Jan Maciejewski, którego tematem wystąpienia był: *Wzór osobowy funkcjonariusza Służby Więziennej w perspektywie socjologii grup dyspozycyjnych*.

Swoje wystąpienia przedstawili także goście z zagranicy, reprezentujący uniwersytety w Hradec Kralowe, Opawie i Bańskiej Bystrzycy, Wilnie oraz Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny w Kijowie. Uczestnikami konferencji byli również przedstawiciele polskiej nauki, reprezentujący Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. J. Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Rzeszowski oraz Akademię im. J. Długosza w Częstochowie, Wyższą Szkołę Nauk Społecznych w Warszawie, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Tarnobrzegu, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Raciborzu, Dolnośląską Wyższą Szkołę we Wrocławiu i Wyższą Szkołę Zarządzania i Administracji

w Opolu, dyrektorzy okręgowi Służby Więziennej, specjaliści z Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, okręgowych inspektoratów oraz aresztów śledczych i zakładów karnych z całego kraju i studenci Uniwersytetu Opolskiego, Warszawskiego i Rzeszowskiego.

W drugim dniu obrady odbywały się w Ośrodku Doskonalenia Kadr Służby Więziennej „Korab”, w Turawie. Pracowano w sekcjach tematycznych, którym przewodniczyli profesornie wraz z dyrektorami zakładów karnych i aresztów śledczych Okręgu Opolskiego Służby Więziennej. Sekcja pierwsza dotyczyła *Stanu i perspektyw rozwoju więziennictwa*. Przewodniczyli jej prof. zw. dr hab. Andrzej Baładynowicz oraz płk Stanisław Isalski. W drugiej przewodniczącymi byli prof. UO dr hab. Tadeusz Cielecki i mjr Jan Filas, a tematem obrad były *Uwarunkowania funkcjonowania kadry penitencjarnej*. Tematem kolejnej były *Bariery i możliwości resocjalizacji penitencjarnej*, a przewodniczyli jej prof. WSNS dr hab. Sławomir Sobczak oraz ppłk Mirosław Rastawski. W tej sekcji zabrała głos dr Monika Badowska-Hodyr, opiekunka naszej Sekcji, której wystąpienie dotyczyło *warsztatu pracy penitencjarnej z perspektywy Szwedzkiej Służby Więziennej*. Czwarta sekcja obradowała na temat: *Zakłady karne w perspektywie badawczej studentów kół naukowych*. Członkami jej byli studenci z kilku uczelni. Temat naszego wystąpienia *Warsztat pracy penitencjarnej, a minimalizowanie skutków izolacji więziennej* wzbudził znaczne zainteresowanie słuchaczy.

Zamykając obrady, prof. Zenon Jasiński podziękował wszystkim uczestnikom konferencji, zapraszając równocześnie na kolejną, czwartą, którą zaplanowano na 2013 rok.

Magdalena Gadamska
Agnieszka Śmiłek

WSPÓŁCZESNA RODZINA-KONKUBINAT?

„Współczesna rodzina-konkubinaty” pod taką nazwą odbyło się 7 grudnia 2011r. w budynku Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego seminarium naukowe, zorganizowane przez Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Rzeszów oraz Studencki Krąg Korczakowski,

działający jako koło naukowe przy Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Patronat honorowy nad przedsięwzięciem objęła dr hab. prof. UR **Elżbieta Dynia**, prorektor ds. studenckich i kształcenia, a wśród zaproszonych prelegentów wystąpili: dr hab. prof. UR Mieczysław Radochoński, dr Ewa Markowska-Gos, dr Magda Urbańska oraz mgr Agata Ludera-Ruszel. Na spotkanie przybyło wiele osób zainteresowanych analizowaną tematyką, w tym pracownicy naukowo-dydaktyczni, studenci oraz osoby spoza uczelni.

Projekt ten został zrealizowany z okazji Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka, który obchodzony jest co roku 10 grudnia na wydziałach prawa wszystkich uniwersytetów w Polsce. Tegoroczna edycja programu dotyczyła zagadnienia instytucji rodziny, której znaczenie w ostatnich kilkudziesięciu latach uległo znacznej ewolucji, m.in. dlatego, że wiele par decyduje się na życie w konkubinacie.

Prelegenci zmierzili się z próbą definicji związku kohabitacyjnego oraz form, jaki ten nieformalny związek może przybrać. Z wystąpienia dr hab. prof. UR **M. Radochońskiego** można było zaczerpnąć wiedzę na temat psychologicznych aspektów funkcjonowania konkubinatów. Ważnym akcentem było zwrócenie uwagi na sytuację dzieci, które wychowane są

przez rodziców żyjących w nieformalnych związkach. Wypowiedź dr **M. Urbańskiej** dotyczyła historii i kształtowania się konkubinatu. Referentka zwróciła szczególną uwagę na sytuację kobiet w związkach nieformalnych. Prelekcja dr **E. Markowskiej-Gos** skupiała się na problemie ustalenia pokrewieństwa, władzy rodzicielskiej oraz przysposobienia dziecka przez osoby żyjące w związku kohabitacyjnym. Wypowiedź mgr **A. Ludery-Ruszel** poświęcona była sprawom majątkowym między konkubentami, możliwości zawierania umów pomiędzy nimi oraz spadkobrania.

W trakcie seminarium poruszonych zostało wiele zagadnień związanych z pozytywnymi i negatywnymi aspektami nieformalnego związku, jakim jest konkubinaty – w kontekście prawa cywilnego, w tym spadkowego oraz prawa rodzinnego, a także psychologii, pedagogiki i socjologii. Dotychczas ustawodawca nie był zainteresowany koniecznością zrównania w prawach związków nieformalnych z małżeństwami. Obecnie pojawiają się tendencje do wprowadzenia takich zmian w polskim prawie. Warto jednak zauważyć, iż według Diagnozy Społecznej 2009 roku małżeństwo jest stanem, który jako jedyny charakteryzuje się wysokim i relatywnie najtrwalszym poziomem dobrostanu psychicznego, co wielokrotnie było podnoszone podczas tego seminarium naukowego.

W końcowej części spotkania odbyła się otwarta dyskusja, w trakcie której każdy mógł zadać prelegentom pytanie. W obliczu wyczerpujących wypowiedzi i prezentacji stanowisk uczestnicy seminarium mogli ustosunkować się do zagadnienia prawnego i moralnego aspektu funkcjonowania związku nieformalnego.

Magdalena Dul-Kuźniar
Joanna Ruszczyk

WOKÓŁ PANELU JEDEN ŚWIAT – WIELE MOŻLIWOŚCI

12 grudnia 2011 roku w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego odbył się panel dyskusyjny Koła Naukowego Antropologów Kultury *Jeden świat – wiele możliwości*.

Okazji do badań i rozważań nad literaturą na studiach polonistycznych jest, jak nietrudno zgadnąć, bardzo wiele. Jest to – obok gramatyki – polonistyczny fundament. Aby poszerzyć swoje zainteresowania oraz horyzonty badawcze – zostaliśmy członkami Koła Naukowego Antropologów Kultury. Udział w jego pracy otwiera przed nami zupełnie nowe możliwości, staje się pretekstem do innego niż literaturoznawczy pryzmat poznania rzeczywistości oraz – a może nawet przede wszystkim – pozwala na poznawanie kultury we wszystkich jej aspektach.

Podczas spotkań członków Koła długo wymienialiśmy się poglądami, zainteresowaniami, co prowokowało bogate w przemyślenia polemiki. Pomyśleliśmy więc – dlaczego nie mielibyśmy urządzić spotkania, które stałoby się areną wymiany naszych badawczych punktów widzenia?

Pomysł nasz spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem opiekunów Koła – dr hab. prof. UR **Jolanty Pasterskiej** oraz

doktora **Arkadiusza Lubonia**. Dołożyli oni wszelkich starań, aby nasza inicjatywa była ciekawa w treści i poprawna merytorycznie. Służyli nam radą, udzielali wskazówek, wnikliwie konsultowali propozycje tematów, aby na koniec uświetnić nasz panel dyskusyjny swoją obecnością.

Udało nam się zaprosić członkinie Koła Naukowego Etnologów i Antropologów Kultury z Uniwersytetu Jagiellońskiego, które w swoich wystąpieniach opowiedziały nie tylko o swojej pracy badawczej, ale też zainteresowaniach i o funkcjonowaniu Koła.

Panelowi dyskusyjnemu nadaliśmy nazwę *Jeden świat – wiele możliwości*. Sugeruje to nasze rozległe zainteresowania kulturą – nieograniczanie się do sztywnych ram poszczególnych tematów, jak to niekiedy ma miejsce podczas konferencji naukowych.

Nasz panel dyskusyjny otworzyło wystąpienie Sylwii Indyckiej-Rosół pod tytułem *Ponowoczesny przekaz kultury. Na przykładzie prasy parentingowej*, w którym referentka wykazała między innymi, że intertekstualność to jeden z modeli tworzenia artykułów prasowych. Remigiusz Kubas przybliżył obecnym subkulturę Gotyku, nazywając ją alternatywną. Marcin Andruszczyszyn w wystąpieniu *Poczekalnia – miejsce tabu czy oaza spontanicznych spotkań* podzielił się z nami swoimi doświadczeniami, które zebrał podczas podróży po Polsce. Jak sam zaznaczył, mogą stać się one wstępem do dalszych badań. Magdalena Dul-Kuźniar przybliżyła termin *New Age*, zastanawiając się czy jest to Nowa duchowość czy religia jako zupa w proszku. Wykazała ponadto, że zjawisko to zaznacza się w różnych sferach kultury. Adam Bienias w referacie *Nasza – sala samobójców.pl – Wpływ portali społecznościowych na interakcje międzyludzkie* rozważał, czy rozwój i stopniowe przenoszenie się życia społecznego do Internetu jest szansą, czy zagrożeniem.

Aż trzy referaty traktowały o kulturze Japonii. Katarzyna Świątoniowska przedstawiła swoje badania nad Lolitami, Anna Sołowiej zaprezentowała jak funkcjonuje japońska popkultura na polskim gruncie, a Marcin Karaś przybliżył historię oraz odbiór mangi. Obie koleżanki z Uniwersytetu Jagiellońskiego swoje referaty zilustrowały pokazami multimedialnymi, w których zarejestrowały swoją obserwację uczestniczącą, w opisywanych przez siebie subkulturach. Z naszych obserwacji i badań empirycznych jasno wynika, że po zafascynowaniu kulturą Zachodu, przyszedł czas na zainteresowanie Dalekim Wschodem, a do portali społecznościowych podchodzimy z coraz większym (na szczęście) dystansem.

Rzeszowskie spotkanie przebiegało w atmosferze badawczej ciekawości. Polemika podczas dyskusji świadczyła o różnych punktach widzenia i potrzebie ich konfrontowania. Ponadto po raz kolejny utwierdziliśmy się w przekonaniu, że świat, który nas otacza jest bardzo różnorodny i dostarcza praktycznie nieograniczonych możliwości badawczych.

Wszyscy obecni na spotkaniu byli zgodni – atmosfera tego panelu, jak i prezentowane referaty mobilizują nas do tego, aby inicjatywę powtórzyć, a nawet utworzyć z niej regularne spotkania w ramach Koła Naukowego Antropologów Kultury. Kolejną debatę zaplanowaliśmy na luty 2012 roku.

Mirela Rakszawska

PROJEKT SPOŁECZNO-ARTYSTYCZNY „JEST TAKI KWIAT”

18 grudnia 2011 r. – to był dzień szczególnie ważny dla osadzonych z Zakładu Karnego w Rzeszowie. W tym dniu mogli spotkać się rodzinami i poczuć namiastkę świąt Bożego Narodzenia na spotkaniu opłatkowym. Główną ideą tego spotkania było nawiązanie i zacieśnienie więzi rodzinnych między skazanymi i ich rodzinami, a szczególnie dziećmi. Był więc czas na złożenie życzeń świątecznych, „przełamanie się” opłatkiem, wspólne śpiewanie kolęd (wraz z zespołem muzycznym) oraz zwykle rozmowy o codzienności. Również w tym dniu studentki z Sekcji Penitencjarnej, wraz z osadzonymi z Zakładu Karnego w Rzeszowie zaprezentowały przedstawienie pt. „Jest taki kwiat”, skierowane przede wszystkim do dzieci. Nad przebiegiem spektaklu bacznie czuwała dr **Monika Badowska-Hodyr** z Instytutu Pedagogiki.

„Jest taki kwiat” to piękna baśń o tym, jak miłość i dobro mogą zmienić człowieka.

Arogancka i gnuśna Księżniczka naprzykrza się wszystkim mieszkańcom zamku. Wszystkim dokucza, bardzo rzadko się uśmiecha, nie ma nikogo, kogo by lubiła i szanowała. Jedynej jej pasją jest pielęgnowanie kwiatów w ogrodzie. Uwielbia to zajęcie. Pewnego dnia zakochał się w niej młody Książę.

Nie wiedział jednak, jak zmienić serce Księżniczki, aby stała się dobrą i by go pokochała. Zatrudnił się więc jako pomocnik ogrodnika. Nie pozostał niezauważony przez kapryśną Księżniczkę, która w szczególności zwróciła uwagę na jego piękny kwiat. Książę wyjaśnił, iż kwiat ten zakwita tylko

w nocy i tylko przy kimś, kto jest dobry i wrażliwy. Księżniczka postanowiła to sprawdzić. Kiedy zobaczyła rozkwitnięty kwiat, jak jest piękny, przekonała się, że warto..! Miłość Księcia, jego dobro i wrażliwość zmieniła Semirandę w osobę pełną ciepła, wrażliwości i dobra.

Nad przedstawieniem studentki i osadzeni pracowali przez miesiąc. Próby spektaklu odbywały się w świetlicy oddziału X Zakładu Karnego w Rzeszowie. Dekoracja do spektaklu została wykonana przez osadzonych, a stroje pożyczone z Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Przedstawienie trwało ok. 30 minut i przyniosło wszystkim wiele radości. Po przedstawieniu Księżniczka i Królewicz wręczyli dzieciom świąteczne paczki.

W imieniu studentów serdecznie dziękujemy dyrekcji Zakładu Karnego w Rzeszowie za umożliwienie przygotowania przedstawienia, osadzonym za miłą współpracę, a dyrekcji Teatru im. Wandy Siemaszkowej za możliwość wypożyczenia kostiumów.

Dyrekcja Zakładu Karnego w Rzeszowie przekazała dla studentów z Sekcji Penitencjarnej CERTYFIKAT

DOBROCZYNNOŚCI. Więcej informacji o spotkaniu opłatkowym jest na stronie internetowej: <http://www.sw.gov.pl/pl/okregowy-inspektorat-sluzby-wiezionej-rzeszow/zaklad-karny-rzeszow-zaleze/news,6917,oplatkowe-spotkanie-rodzinne.html>

Mirela Rakszawska

STUDENTKI W ZAKŁADZIE KARNYM W OPOLU LUBELSKIM

Członkinie Studenckiej Sekcji Penitencjarnej, wraz z opiekunką dr **Moniką Badowską-Hodyr**, 25 listopada 2011 roku zwiedzały najmłodszy, nowoczesny zakład karny w Opolu Lubelskim. Dzięki życzliwości płka **Zbigniewa Drożyńskiego**, dyrektora placówki, studentki poznały nowe oblicze zakładu karnego typu zamkniętego dla młodocianych przestępców oraz mężczyzn odbywających karę pozbawienia wolności po raz pierwszy, z dwoma wydzielonymi oddziałami dla osób tymczasowo aresztowanych. Wizytę studyjną rozpoczęłyśmy od części administracyjnej, gdzie w sali konferencyjnej spotkał się z nami wychowawca i zapoznał z najistotniejszymi informacjami i porządkiem panującym w zakładzie. Następnie przeszłyśmy do miejsca widzeń. Miałyśmy okazję zobaczyć także pomieszczenia przeznaczane na rozmowy telefoniczne oraz miejsca bezpośredniego kontaktu. Izbę przejściową zobaczyłyśmy z bezpiecznej perspektywy, ponieważ w tym czasie odbywało się przyjmowanie nowych osadzonych. Mogłyśmy także zobaczyć salę sportową zakładu oraz porozmawiać z wychowawcą ds. sportu, który bardzo ciekawie opowiadał o swojej pracy i o roli sportu w życiu skazanych.

W dalszej kolejności pokazano nam trzy pawilony mieszkalne zakładu karnego oraz zespół pól spacerowych i boisko. Kolejnym miejscem naszej wizyty była wartownia, jako punkt centralny w stosunku do trzech pawilonów mieszkalnych. Tutaj znajduje się nowocze-

śnie wyposażone pomieszczenie ze zintegrowanym centrum dowodzenia. W Zakładzie Karnym w Opolu Lubelskim zrezygnowano z wieżyczek wartowniczych na rzecz wewnętrznego i zewnętrznego monitoringu. Jednostka wyposażona jest również w najnowocześniejsze rozwiązania w zakresie elektronicznego zabezpieczenia. Miałyśmy także okazję być na tarasie obserwacyjnym, z którego widać teren zakładu, otoczony ogrodzeniem zewnętrznym – murem ochronnym. Tam poznałyśmy znaczenie symboli umieszczonych na każdym z budynków, widziałyśmy spacerniaki i pracujących więźniów.

Zostałyśmy także zaproszone do jednego z pawilonów mieszkalnych, w którym już przebywali osadzeni. Nie widziałyśmy cel od wewnątrz, ponieważ to mogło dezorganizować ustalony porządek dnia osadzonych. Każdy z pawilonów wyposażony jest w izolatkę oraz świetlicę. Spotkałyśmy się także z psychologiem, który opowiedział nam o swoich doświadczeniach w pracy z osadzonymi oraz o praktycznej stronie resocjalizacji w Polsce.

Po zwiedzeniu zakładu spotkałyśmy się z dyrektorem Zbigniewem Drożyńskim w celu podzielenia się swoimi wrażeniami związanymi z jednostką i jej funkcjonowaniem. Pytałyśmy również o kwestie związane z możliwością odbycia praktyk, staży oraz podjęcia pracy.

Katarzyna Ozimek

POLITOŁODZY W BERLINIE

W dniach 9-11 grudnia br. 50-osobowa grupa studentów kierunku politologii uczestniczyła w wyjeździe do Berlina. Celem wizyty było zwiedzenie wystawy „Obok. Polska – Niemcy. 1000 lat historii w sztuce” (Tür an Tür. Polen – Deutschland. 1000 Jahre Kunst und Geschichte), zorganizowanej przez Zamek Królewski w Warszawie i Martin-Gropius-Bau w Berlinie. Studenci zwiedzili również Dom Konferencji Wannsee, miejsce, gdzie w styczniu 1942 roku pojęto decyzję o ostatecznym rozwiązaniu kwestii żydowskiej oraz Muzeum Żydowskie. Ważnym punktem wyjazdu było zwiedzenie wystawy dotyczącej historii III Rzeszy i narodzin Holocaustu w berlińskim Muzeum Topografii Terroru. Politolodzy zobaczyli też główne zabytki miasta (Brama Brandenburska, Reichstag, Checkpoint Charlie) i zwiedzili pałac Sanssouci w Poczdamie.

Podczas wyjazdu studenci prowadzili też działania promujące województwo podkarpackie.

Foto: Krzysztof Żarna

STUDENCI DZIECIOM

Akcja *Studenci Dzieciom, czyli Mikołajki 2011* została zorganizowana przez Samorząd Studentów Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, w porozumieniu z samorządami innych wydziałów, w dniach **5 – 8 grudnia 2011 roku**. Aby dobrze przygotować się do kwestowania, dzień przed rozpoczęciem zbiórki przedstawiciele samorządów wydziałowych odebrali (z biura Samorządu Studentów Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego) puszki, opieczetowane identyfikatory, trzy rodzaje naklejek, plakaty oraz stroje mikołajkowe. Podczas akcji wolontariusze przebrani za Mikołaje, zbierali pieniądze we wszystkich obiektach Uniwersytetu Rzeszowskiego. Przedstawiciele samorządów wydziałowych samodzielnie ustalili godziny kwestowania w budynkach swoich wydziałów. Dodatkowo **8 grudnia** przedstawiciele Samorządu Studentów Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego dokonywali zbiórki pieniędzy w akademikach Laura i Filon, a Wydziału Ekonomii i Biologiczno-Rolniczego w miasteczku akademickim w Zalesiu.

Akcja uwieńczona została imprezą w studenckim klubie „Pod Palmą”. To wydarzenie kulturalne miało rozpocząć się spektaklem na świeżym powietrzu, czyli *Fajer Show*, polegającym na podrzucaniu, przemieszczaniu w niekonwencjonalny

sposób podpalonych przedmiotów. Ze względu na warunki pogodowe pokaz odwołano. Główną gwiazdą wieczoru był zespół *Koniec Świata*, który zagrał najpopularniejsze kawałki, jak: *Oranżada*, *Wystarczy, że serce mi bije*, *Serce w Paryżu*. Pozostałą część wieczoru umiła nam DJ Thusty. O północy, jak w Noc Sylwestrową, odbył się „Gentelman Flair Bar”, czyli zonglerka płonącymi rekwizytami barmańskimi. Kolejnymi atrakcjami była loteria cegiełek zakupionych przy wejściu do lokalu. Po sali krążył Święty Mikołaj, który rozdawał cukierki oraz świecące gadzety.

We wtorek **20 grudnia 2011** delegacja Samorządu Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego odwiedziła Dom Pomocy Społecznej w Łące, w celu przekazania symbolicznego czeku o wartości **9029,79 zł**. Wychowankowie placówki zgromadzili się w świetlicy ośrodka, gdzie Święty Mikołaj ze Śnieżynką rozdawali dzieciom cukierki.

Samorząd studentów serdecznie dziękuje wszystkim wolontariuszom, darczyńcom i sponsorom, którzy ochoczo pomogli w akcji i przyczynili się do zebrania tak znacznej sumy. To dzięki Wam daliśmy dzieciom więcej szczęścia na te szczególne Święta.

Kamil A. Skwirut

W STERZE UCZESTNICZYLI RZESZOWSCY STUDENCI

W dniach 13–15 stycznia 2012 r. we Wrocławiu i Karpaczu odbył się I Ogólnopolski Studencki Kongres Nauk Ekonomicznych i Społecznych STER: *Strategia – Taktyka – Ekonomia – Rozwój*, który został zorganizowany przez Studenckie Koło Nauk Ekonomicznych i Społecznych „Ines”, działające na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu.

Uniwersytet Rzeszowski we Wrocławiu reprezentowała czwórka studentów. W sekcji społecznej swoje referaty zaprezentowali: Katarzyna Ozimek i Kamil A. Skwirut z Koła Naukowego Politologów, działającego na Wydziale Socjologiczno-Historycznym. Opiekunem naukowym tego koła jest dr Krzysztof Żarna (politologia). W sekcji interdyscyplinarnej wystąpiły: Ewelina Druszcz i Monika Kielbowicz z Koła Naukowego „Animal Equus” działającego na Wydziale Biologiczno-Rolniczym. Opiekunem tego koła jest dr inż. Jadwiga Topczewska.

Podczas pierwszego dnia studenckiego spotkania studenci wysłuchali kilku wystąpień, m.in. posła do Parlamentu Europejskiego Andrzeja Grzyba oraz byłego wicepremiera Grzegorza Kołodki. W godzinach popołudniowych gospodarze zaproponowali zwiedzanie miasta. Kolejny dzień konferencji odbył się w Karpaczu i był przeznaczony na wystąpienia studentów. Prelegenci uczestniczyli także w szkoleniu „Sztuka wystąpień publicznych i autoprezentacji”. Uroczysta kolacja, połączona z „Balem Przebiegawców” była ostatnim akordem tego akademickiego spotkania.

Wszystkie wystąpienia studentów z konferencji STER zostały opublikowane w zbiorowej publikacji pod redakcją mgr inż. Małgorzaty Borkowskiej i mgr inż. Michała Krużyńskiego.

Gabriela Gontarz
Aleksandra Dumara

BLIŻEJ TWÓRCÓW KULTURY

Pamiątkowe zdjęcie w studiu TVP Rzeszów

Studentki II roku pedagogiki (specjalność profilaktyka społeczna i resocjalizacja, studia II stopnia) dość regularnie odwiedzają rzeszowskie placówki kulturalne, przy czym te zdarzenia nie sprowadzają się tylko do obejrzenia spektaklu. W tym roku akademickim, z prowadzącą zajęcia mgr **Anną Opulską**, były w kilku rzeszowskich instytucjach kulturalno-oświatowych.

18 października 2011 r. było wyjście do Teatru Maska w Rzeszowie na spektakl „Filipek i Baba Jaga”. Samo przedstawienie było wspaniałą ucztą nie tylko dla dzieci, które w ten dzień tłumnie przybyły. Po sztuce spotkał się ze studentami dyrektor Teatru **Antoni Borek**, który bardzo chętnie opowiedział o historii, jak również o bieżących sprawach tej zasłużonej dla kultury jednostki.

Kolejne spotkanie z kulturą miało miejsce **8 listopada 2011 r.** w wyjątkowym miejscu, w Muzeum Dobranocek w Rzeszowie. Kto tam jeszcze nie był, a chce powrócić do czasów swojego dzieciństwa, musi odwiedzić tę instytucję. Już w progu gości wita ponadmetrowej wysokości pluszowa maskotka Krecika. Dalej, w rogu kolejnego pomieszczenia, siedzi

Miś Uszatek, a w kilkunastu przeszklonych gablotach znajduje się kolekcja pamiątek i przedmiotów tematycznie związanych z dobranockami, które prezentowano w telewizji w latach 60. – 80. ubiegłego wieku. Całości dopełniła pełna ekspresji wypowiedź przewodnika. W tym miejscu każdy może tam znaleźć coś dla siebie, gdyż cały zbiór muzeum liczy ponad 2,5 tys. przedmiotów związanych tematycznie z popularnymi filmami dla dzieci. Kolekcja powstawała na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat, a początek jej dały osobiste pamiątki z dzieciństwa autora zbioru, **Wojciecha Jamy**. Aby była zachowana równowaga płci, placówce patronują znani prawie wszystkim bohaterowie - Jacek i Agatka. Dużo zachwyty budził bajkowy Krecik, który ubrany w niebieskie spodenki wesoło tańczył i mówił. Miłym zakończeniem wizyty w tym Muzeum była projekcja bajki o Misiu Usztku.

22 listopada 2011 r. studentki zwiedziły siedzibę TVP Rzeszów, by zobaczyć archiwum telewizji, studio, reżyserkę, pomieszczenia montażu i emisji. Dzięki uprzejmości redaktorów i pracowników działu technicznego była możliwość poznania „z drugiej strony ekranu” podstawowych zasad tworzenia programów telewizyjnych. Teraz wiemy, jak przygotowuje się reportaże i materiały na temat aktualnych wydarzeń. Zwiedziłyśmy studio, w którym nagrywane są Aktualności, debaty polityczne i prognoza pogody. Na zakończenie naszej wizyty obejrzałyśmy film o historii TVP Rzeszów.

Na początku grudnia odwiedziliśmy Regionalną Rozgłośnię Polskiego Radia w Rzeszowie. Była możliwość, z jednej strony, słuchania emitowanego programu, a z drugiej, zadawania pytań prowadzącemu program. W pomieszczeniach radia trwały nagrania dotyczące pomocy ubogim w okresie bożonarodzeniowym. Wrażenie zrobiły na nas konsole pełne różnych przycisków i pamięć montażysty obsługującego to skomplikowane „ustrojstwo”. Nasza obecność w Radiu pozwoliła na konfrontację rzeczywistości panującej w studiu z tym, co na co dzień słyszą z odbiorników radiowych.

Tak różne zajęcia w terenie pozwoliły nam poszerzyć wiedzę o instytucjach kulturalno-oświatowych, jak i o samej kulturze. Z pewnością przyda nam się to po zakończeniu studiów, a doświadczenie, które nabyłyśmy sprawi, że w przyszłości będziemy mogły być przewodnikami dla naszych podopiecznych. Przede wszystkim będziemy wiedziały, co warto pokazać, aby udowodnić, że kultura nie jest nudna.

Centrum Sportu i Rekreacji, Samorząd Studentów oraz Stowarzyszenie Studentów i Absolwentów UR byli organizatorami imprezy sportowej pod nazwą V Mistrzostwa Międzywydziałowe UR w Siatkówce Mieszanej (3 K + 3 M) o Puchar Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia, dr hab. prof. UR Elżbiety Dyni.

Zawody rozgrywano 28 i 30 listopada 2011 roku w salach sportowych CSiR przy ul. Ćwiklińskiej 2 i Kasprowicza 1, z udziałem 11 zespołów, podzielonych na 3 grupy eliminacyjne. W wyniku gier eliminacyjnych do finału zakwalifikowały się 4 zespoły: dwa z Wydziału Medycznego oraz Wydziału Filologicznego (I zespół) i Wydział Matematyczno-Przyrodniczy. Finałowe zawody rozgrywano systemem „każdy z każdym”, do dwóch wygranych setów.

W wyniku dwudniowych zmagani siatkarskich I miejsce i Puchar Pani Prorektor zdobyła reprezentacja Wydziału Filologicznego (I zespół). II miejsce zajął Wydział Medyczny I i otrzymał puchar dyrektora CSiR mgra Bogusława Berdela, na trzecim miejscu ukończył zawody Wydział Medyczny II i otrzymał puchar przewodniczącego Samorządu Studentów UR mgra Dawida Paśko. Na czwartym miejscu mistrzostwa ukończył zespół Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, a puchar „pocieszenia” dla tego Wydziału ufundował mgr Adam Maryniak, pomysłodawca tej formy rywalizacji sportowej studentów i koordynator mistrzostw od pierwszej ich edycji.

Zakończenie V Mistrzostw UR w Siatkówce Mieszanej odbyło się 1 grudnia 2011 w Klubie Studenckim „Pod Palmą”, gdzie nastąpiło wręczenie pucharów, dyplomów oraz statuetek dla najlepszych zawodniczek i zawodników, a także nagród i upominków dla wyróżnionych zawodników we wszystkich zespołach biorących udział w mistrzostwach.

Podczas spotkania w Klubie „Pod Palmą” wystąpiły dwa zespoły rockowe, odbył się pokaz jazdy na rolkach w wykonaniu dzieci, młodzieży i dorosłych (podopiecznych mgra Konrada „Wodzu” Tomaki, absolwenta Wydziału Wychowania Fizycznego UR) oraz pokaz artystyczny Tomasza „Barney” Piotrowskiego, Fire & Light Show, finalisty ostatniej edycji programu „Mam Talent”, studenta studiów magisterskich na Wydziale Socjologiczno-Historycznym. Podkarpacki Wojewódzki Związek Piłki Siatkowej delegował bezpłatnie do prowadzenia zawodów sędziów: Marcina Nobisa, Michała Pępka i Radosława Mrozowicza. Natomiast obsługę techniczną zawodów w ramach wolontariatu pełnili studenci I roku ekonomii: Natalia Losz, Anna Piekarcz, Kamil Lisowski i Miłosz Łukasik. Specjalne podziękowania kieruję w stronę sponsorów Mistrzostw i studentów wolontariuszy. Wolontariat na mistrzostwach pełnili studenci kierunku ratownictwo medyczne: Agnieszka Konica, Paulina Bogaczewicz, Honorata Kiwała, Stanisław Kulik i Piotr Wasyluk, zapewniając opiekę medyczną podczas zawodów.

Sponsorami V Mistrzostw Międzywydziałowych UR byli: prorektor ds. studenckich i kształcenia dr hab. prof. UR Elżbieta Dynia, przewodniczący Stowarzyszenia Studentów i Absolwentów UR mgr Paweł Stawarz, przewodniczący Samo-

Adam Maryniak

V MISTRZOSTWA UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO W SIATKÓWCE MIESZANEJ

rzędu Studentów UR mgr Dawid Paśko, pan Grzegorz Szetela - Firma VENDI-MAR, pan Michał Środa - sieć sklepów ŚNIEŻYNKA, pan dyrektor Mateusz Krok-PBS Bank Rzeszów, pan Edward Bulanda- Zakład Cukierniczy „BULANDA”, pani Izabela Szczęch-Zakład Piekarniczo-Cukierniczy „IZA”, Siłownia 12 TON (ul. Podpromie 10), pani Danuta Gałas - „GRAFT” (ul. Warszawska 5/7), Klub Studencki „Pod Palmą” oraz Centrum Sportu i Rekreacji UR.

Wyróżnieni zawodnicy w zespołach:

1. Wydział Filologiczny I - Katarzyna Warzocha i Grzegorz Kasprzyk
2. Wydział Medyczny I - Magdalena Deć i Rafał Kozicki
3. Wydział Medyczny II - Marita Pelczarska i Mateusz Malec
4. Wydział Matematyczno-Przyrodniczy - Joanna Skóra i Jakub Marszał
5. Wydział Prawa i Administracji I - Paulina Tomoń i Tomasz Kusior
6. Wydział Prawa i Administracji II - Adrianna Wiśniowska i Mateusz Gorzelany
7. Wydział Socjologiczno-Historyczny - Dominika Turek i Dominik Poźniak
8. Wydział Biologiczno-Rolniczy - Klaudia Janda i Michał Dziubek
9. Wydział Ekonomii - Natalia Losz i Konrad Beraś
10. Wydział Pedagogiczno-Artystyczny - Dominika Kozdronkiewicz i Bartosz Miklaszewski
11. Wydział Filologiczny II - Paulina Madej i Kamil Jędrał

Archeolodzy w Komitecie PAN

Trzech nauczycieli akademickich z Instytutu Archeologii wybrano w skład Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. W najważniejszym, w tej dyscyplinie naukowej zespole są profesorowie z Wydziału Socjologiczno-Historycznego:

Sylwester Czopek, Bronisław Ginter oraz Michał Parczewski. Prof. dr hab. M. Parczewski został wybrany (na kadencję 2011-2014) do Prezydium i jest jednym z wiceprzewodniczących Komitetu.

Uniwersytet Rzeszowski realizuje projekt pod nazwą „Spin Promotor”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest promocja przedsiębiorczości w podkarpackim środowisku akademickim. Wśród działań skierowanych do studentów oraz pracowników naukowych uczelni, na szczególną uwagę zasługują:

1. konkurs **na pomysł na biznes** (typu spin off/out) skierowany do studentów oraz pracowników naukowych uczelni podkarpackich;
2. konkurs **na strategię rozwoju przedsiębiorczości akademickiej** dla uczelni z województwa podkarpackiego.

Dla laureatów konkursów przewidziano atrakcyjne nagrody pieniężne. Zapraszamy Państwa do odwiedzenia portalu Spin Promotor i zapoznania się z naszą ofertą: www.spinpromotor.pl. Zasoby portalu obejmują m.in.: „Poradnik Spin Promotor” (kompilacja wiedzy dla osób, które chcą założyć firmę odpryskową), kursy on-line dotyczące organizacyjno-prawnych aspektów zakładania i funkcjonowania firm odpryskowych, animacji przedsiębiorstw typu spin off/out oraz równości szans kobiet i mężczyzn. Ponadto użytkownicy portalu otrzymali: możliwość promowania własnych pomysłów i osiągnięć, zamieszczania artykułów, dostęp do bazy wiedzy oraz newsletter’a i wiele innych możliwości.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Maciej Brożyna, Jarosław Herbert
Maciej Śliż, Łukasz Godek**

WIZYTA STUDYJNA W NOTTODEM TELEMAR UNIVERSITY COLLEGE (NORWEGIA) W RAMACH PROJEKTU „UR – NOWOCZESNOŚĆ I PRZYSZŁOŚĆ REGIONU”

Celem tej wizyty studyjnej było zapoznanie się z innowacyjnymi metodami, formami nauczania oraz kształtowania przyszłych nauczycieli wśród studentów norweskich. Ponadto celem wyjazdu było zapoznanie się z nowymi technikami badawczymi w turystyce, rekreacji oraz w wychowaniu fizycznym. Wyjazd pozwolił nam także poznać zwyczaje i ludzi żyjących w surowych warunkach dalekiej północy oraz zwiedzić Norwegię. To kraj specyficzny, pełen kontrastów. Przyroda jest tu jak ze snu - czyste rzeki, jeziora, wodospady, olbrzymie połacie lasów, różnorodność fauny, wszystko otoczone górami o zaśnieżonych wierzchołkach i oddzielone morzem od reszty kontynentu. Ludzie są przyjaźni, uczciwi i zadowoleni z rządów swojego kraju. Zamożność Norwegów jest wysoka – miesięczne zarobki sięgają 20 000 zł. Rząd czyni starania, aby młodzież kończąca szkołę znalazła pracę w kraju za pensję, która pozwala norweskiej rodzinie 3 razy w roku wyjechać do ciepłych krajów. Wszystko to brzmi prawie jak bajka, w sytuacji, kiedy większość mediów europejskich donosi o różnych kryzysach. Norwegia też ma problemy, które często powstają z powodu wyjątkowego położenia geograficznego tego kraju. Mała gęstość zaludnienia, choroby depresyjne, duży odsetek samobójstw, narkomania, alkoholizm itp. Większość z nich wynika z tego, że przez pół roku w Norwegii panuje dzień (białe noce), a potem półroczne ciemności. To ogranicza możliwości wyboru spędzania czasu wolnego. Ludzie pogrążeni w ciemnościach nie wychodzą z domów z powodu mrozów, szukają innych form odpoczynku. Niestety, nie zawsze tych pozytywnych. Wiele z nich, jak np. używki, doprowadziły do wprowadzenia prohibicji, która – jak mówią sami Norwegowie – niczego nie zmienia.

Hospitacje, prowadzone przez nas w ramach projektu w Nottodem Telemark University College, pozwoliły porównać zajęcia z tymi w UR. Różnice między nami polegają na wyborze przedmiotów, które studenci chcą studiować oraz egzaminów z innych przedmiotów. Kadra akademicka to osoby

kompetentne, z doświadczeniem popartym ciągłymi wyjazdami stypendialnymi, mającymi na celu podnoszenie kwalifikacji, zdobycie wiedzy i umiejętności prowadzenia badań naukowych. Nakłady na badania w norweskich uczelniach są tak duże, że pozwalają wspierać uczelnie w państwach partnerskich. Cieszymy się ze zdobytego doświadczenia i mile wspominaliśmy przyjęcie nas w Nottodem, w ramach naszego projektu „UR – nowoczesność i przyszłość regionu”.

Dzięki naszej wizycie w Norwegii i projektowi pod nazwą Korona Europy – 46 najwyższych szczytów, który reali-

zujemy od kilku lat, zdobyliśmy najwyższy szczyt Norwegii, Galdhøpiggen (2469 m n.p.m.).

Pożyczonym samochodem ruszyliśmy na północ, do krajiny trolli i wiecznego śniegu. Mimo oczekiwania na mroźną pogodę i mogących wyskakiwać na drogę łosi, zastaliśmy puste trasy i temperaturę ok. +20°C. Im bliżej gór, tym więcej pięknych krajobrazów i zaśnieżonych terenów. Drogi stawały się węższe i coraz bardziej kręte, otoczone stromymi zboczami. Na drodze zobaczyliśmy uciekające – najpierw pojedynczo, a potem wielkimi stadami zwierzątka, przypominające połączenie chomika i świnki morskiej. Od miejscowych dowiedzieliśmy się, że są to lemingi.

Dojechaliśmy do schroniska Spiterstulen (na wys. 1100 m.n.p.m.) w Parku Narodowym Jotunheimen, gdzie leży 27 najwyższych norweskich szczytów. Który jest najbliżej nieba? Odpowiedź nie jest łatwa. Jeszcze w 1981 r. mapy wskazywały na Glittertind – 2472 m n.p.m. Obecnie odejmuje się 20 metrów znajdującego się na szczycie lodowca. Pierwszeństwo przyznano Galdhøpiggen – 2469 m. Pierwsi turyści wdrapali się na tę wysokość w XIX wieku. Po sprawdzeniu i spakowaniu sprzętu wspinaczkowego wyruszyliśmy w trudny teren, ze względu na mokry śnieg. Szlak, którym szliśmy był niebezpieczny z powodu se-

tek szczelin ukrytych pod śniegiem, które z trudem omijaliśmy, często wpadając w nie po pas, co spowalniało marsz. Pogoda generalnie nam sprzyjała, a Norwegowie mówili, że już od dawna nie mieli tak wysokiej temperatury na tej wysokości. Widoki były piękne, wokół pustynia lodowa i czyste niebo. Zobaczyliśmy pierwszą górę, która wyglądała na szczyt będący celem, ale za nim były kolejne, a dopiero trzeci z rzędu był tym właściwym – Galdhøpiggen.

Podjęcia pod kolejne wierzchołki były długie, strome, pokryte zapadającym się mokrym śniegiem, który wyżej przekształcał się w twardą skorupę, przy spadającej temperaturze (-6°C) i wietrze, który mimo słońca był mroźny i suchy. Szczyt zdobyliśmy o godzinie 14⁰⁰. Nasz trekking był powolny, no i trzeba doliczyć krótki popas w połowie trasy. Na szczęście na szlaku na szczyt jest mały schron. W nim serwowana bywała lemoniada, herbata i kawa z rozpuszczającego się na dachu śniegu. Śmigłowiec dostarczał prowiant. Kiedyś, przez całe wakacje, mieszkała tu rodzina. Przy pogodzie panorama obejmuje 35 tys. km², co przekłada się na piękny widok. Zdobycie szczytu i powrót zajęły nam 11 godzin.

Odjechaliśmy, żegnając się z górami, i ruszyliśmy w stronę Polski.

Łukasz Godek
Jarosław Herbert

NA GRANICY KONTYNETÓW

Gdy pojawiła się możliwość skorzystania z wymiany w ramach programu ERASMUS, to dla nas wybór uczelni był tylko jeden – Haliç Univeristy w Stambule. Dlaczego? Ponieważ jest to niesamowita okazja do zapoznania się z formami i metodami nauczania w uczelni położonej na granicy dwóch kontynentów.

Drugim czynnikiem był wątek turystyczny – zwiedzanie jednej z największych i najstarszych metropolii na świecie. Jej historia jest równie bogata i zawiła, jak historia Polski. Była stolicą trzech wielkich mocarstw (Perskiego, Rzymskiego i Osmańskiego), a miasto zmieniało nazwę. Po dzień dzisiejszy zadziwia i wprawia w zachwyty każdego, kto się tu pojawi. Stambuł na przestrzeni wieków był ważnym ośrodkiem handlowym, głównie ze względu na swoje położenie. Leży bowiem na granicy dwóch kontynentów – Europy i Azji. Jest jednym z dwóch miast na świecie (Magnitogorsk – Rosja), które jest tak usytuowane. Jest oddzielony cieśniną Bosfor, która łączy Morze Czarne z Morzem Marmara. Mieszka tu ponad 12 mln ludzi. Miasto zrobiło na nas ogromne wrażenie. Na każdym kroku człowiek czuje potęgę czasów, w jakich to miasto było kształtowane. Niesamowitą sprawą

jest możliwość porozumienia się z miejscową ludnością w języku angielskim, a czasem nawet polskim. Jest to tym bardziej fantastyczne, gdyż przejeżdżając samochodem, którym zmierzaliśmy do Stambułu przez Słowację, Węgry, Serbię, Bułgarię, nie byliśmy w stanie komunikować się w innym języku, niż ich ojczysty. Z Turkami nie było takiego problemu.

Ilość atrakcji turystycznych, jakie oferuje Stambuł jest ogromna, ale tych kilka dni, które tam spędziliśmy to było

zbyt krótko, aby zobaczyć chociażby część jego wspaniałości.

Zajęcia przez nas prowadzone zapamiętamy na długo. Studenci Halic University są niesamowicie zdyscyplinowani, chłoną nową wiedzę bardzo szybko, atmosfera przy tym jest luźna i wesoła. Widać też u nich wielki szacunek do prowadzących zajęcia nauczycieli. Istnieją między nami widoczne różnice kulturowe, jednak nie stanowiły one bariery w realizacji procesu dydaktycznego. Każdemu, kto ma zamiar skorzystać z programu ERASMUS, polecamy gorąco Stambuł, jako źródło wiedzy nie tylko czysto naukowej, ale również historycznej i kulturowej.

KARATEKA Z AZS UNIwersytetu Rzeszowskiego WICEMISTRZEM POLSKI

10 grudnia 2011 roku odbyły się Mistrzostwa Polski Młodzieżowców w Karate Kyokushin (18-21 lat). Organizatorem imprezy był Lubelski Klub Karate Kyokushin. Na macie rywalizowało 123 zawodników z 49 ośrodków z całej Polski, w tym 2 zawodników (**Konrad Kowalski** i **Mateusz Sierżęga**) z naszego Klubu Uczelnianego Karate Kyokushin AZS UR. Reprezentanci AZS UR startowali w najbardziej obsadzonej

konkurencji – kumie full kontakt do 70 kg. Wysoką formę zaprezentował **Mateusz Sierżęga**, który wygrywając 3 walki zapewnił sobie awans do finału. Ostatecznie zajął 2 miejsce, a tym samym otrzymał tytuł wicemistrza Polski. Jest to wspaniały sukces i dzięki takim osiągnięciom prestiż naszego klubu wzrasta, a członkowie sekcji mogą ćwiczyć z najlepszymi.

